

การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ
ของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในกำกับในภาคใต้

Integration of Online Literacies of English Teachers in Autonomous
Universities in Southern Thailand

แพรพรรณ วรดี

Praepan Woradee

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Arts in Teaching English as an International Language
Prince of Songkla University

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน
ภาษาอังกฤษของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในกำกับในภาคใต้

ผู้เขียน นางสาวแพพรพรรณ วรดี

สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา เลาหวิริยานนท์) (ดร.วรรัตน์ หวานจิตต์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา เลาหวิริยานนท์)

.....กรรมการ
(ดร.สมฤดี คงพุดม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ ฟ้ารุ่งแสง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคล
ที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา เลหาวิริยานนท์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ

(นางสาวแพรพรรณ วรรดี)

นักศึกษา

(4)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ

(นางสาวแพรพรรณ วรดี)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัย ในกำกับในภาคใต้
ผู้เขียน	นางสาวแพพรพรรณ วรดี
สาขาวิชา	การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความคิดเห็นของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในกำกับในภาคใต้ 2) ระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ทั้งมิติเทคโนโลยี มิติสติปัญญา และมิติจริยธรรม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวน 116 คน ที่สังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้จำนวน 3 แห่ง โดยการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจกับประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกับผู้สอนจำนวน 26 คน จากการคัดเลือกแบบกำหนดสัดส่วน (Proportional sampling) ตามจำนวนวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง และการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา วิชาภาษาอังกฤษที่สอน และประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 คือ คำถามปลายเปิดทั้งหมดจำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 มิติ ได้แก่ มิติเทคโนโลยีจำนวน 14 ข้อ มิติสติปัญญาจำนวน 19 ข้อ และมิติจริยธรรมจำนวน 7 ข้อ ซึ่งคำถามในแบบสอบถามคิดขึ้นเองโดยยึดตามกรอบแนวคิดความสามารถทางดิจิทัล (Digital competence framework) ของ Calvani Fini และ Ranieri (2009) และ 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างประกอบด้วยคำถามปลายเปิดจำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 80 ชุดคิดเป็นร้อยละ 68.97 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) สถิติ

เชิงพรรณนา 2) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน 3) เมทริกซ์สหสัมพันธ์ และ 4) การทดสอบไคสแควร์ ด้วยการทำการไขว้ และการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้สอนต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ ในภาพรวมพบว่าการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 1.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติพบว่ามิติจริยธรรมเป็นด้านที่ผู้สอนให้ความสำคัญมากกว่ามิติสติปัญญาและมิติเทคโนโลยี ($\bar{x} = 1.68$ $\bar{x} = 1.44$ และ $\bar{x} = 1.27$ ตามลำดับ) จากการสัมภาษณ์พบว่า มีเหตุผลหลักๆ 3 ประการที่ทำให้การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ 1) ความเชื่อหรือทัศนคติของผู้สอน 2) ความเชี่ยวชาญของผู้สอน 3) ความไม่สอดคล้องกับรายวิชาภาษาอังกฤษ และ 4) เวลาสอนไม่เพียงพอ ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์พบว่า ความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนเป็นปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ ($r = .254^*$, $p < 0.05$) แต่เป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ เช่น ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา วิชาภาษาอังกฤษที่สอน สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ และการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ ล้วนไม่ใช่ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้โปรแกรมออนไลน์/สื่อออนไลน์ต่างๆ (Google classroom, CNN learning resources, Edmodo, Webquest และ LMS) ของผู้สอนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกกับการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยี ($r = .424^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .221^*$, $p < 0.05$ และ $r = .274^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .202^*$, $p < 0.05$ และ $r = .238^*$, $p < 0.05$).

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ 1) ควรสังเกตการสอนในห้องเรียนเพื่อให้เห็นวิธีการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ และ 2) ควรสำรวจทัศนคติของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของตนเอง

Thesis Title	Integration of Online Literacies of English Teachers in Autonomous Universities in Southern Thailand
Author	Miss Praepan Woradee
Major Program	Teaching English as an International Language
Academic Year	2018

ABSTRACT

This study aimed to investigate 1) English teachers' perspectives toward the integration of online literacies in English teaching in Southern Thai autonomous universities, and 2) a correlation between factors regarding English teaching and an integration of online literacies in technological, cognitive, and ethical dimensions, including a direction and level of the correlation. The population of this study was 116 English teachers, both Thai and non-Thai, working for 3 universities in Southern Thailand. Survey data were collected from the mentioned population, and qualitative data were collected from 26 English teachers randomly chosen by proportional sampling depending on the number of campuses of each university, and purposive sampling was carried out depending on different gender, age, subjects, educational degree, and English teaching experience. Research instruments consisted of a 5-point rating scale questionnaire and semi-structured interview form. The questionnaire contained 3 sections: 1) general information, 2) 40 close-ended question items: 14 for technological, 19 for cognitive and 7 for ethical dimensions, and 3) comments. The question items were created based on the Digital Competence Framework of Calvani, Fini, and Ranieri (2009) and the 5-point rating scale questionnaire was adapted from Likert model. The semi-structured interview form contained 15 open-ended questions which were designed based on the pilot survey data. Eighty questionnaires (68.97%) were returned. Descriptive statistics, Pearson moment correlation coefficient, Matrix correlation, and Chi-square were

employed in the data analysis. Content analysis was used to code the qualitative data into themes.

Overall findings revealed a low level of online literacies integration ($\bar{x} = 1.43$). Among the low mean scores, the ethical dimension ranked the highest ($\bar{x} = 1.68$), followed by the cognitive dimension ($\bar{x} = 1.44$) and technological dimension ($\bar{x} = 1.27$). Interview results unfolded 3 major reasons for the low level of integration: teachers' attitude, teachers' expertise, unassociated content, and limited classtime. For correlation analysis, it showed a statistically significant correlation between the teachers' personal satisfaction of using online programs/media in English teaching and the integration of online literacies ($r = .254^*$, $p < 0.05$). The correlation was low level. However, other factors (i.e., teachers' English teaching experiences, seminar/ workshop attendance, English courses, and using online programs/media in English teaching) had no correlation with online literacies integration. It was also found that English teachers' using online programs/media (Google classroom, CNN learning resources, Edmodo, Webquest, and LMS) in their teaching had a positive significant correlation with the integration of a technological dimension ($r = .424^{**}$, $p < 0.01$, $r = .221^*$, $p < 0.05$, $r = .274^{**}$, $p < 0.01$, $r = .202^*$, $p < 0.05$ and $r = .238^*$, $p < 0.05$).

The recommendations for further studies are to employ classroom observations to obtain empirical evidence about teachers' online literacies integration, and to conduct survey research to investigate student perspectives about their online literacy skills.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านเหล่านี้ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา เลหาวิริยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ที่มอบโอกาสและความเมตตาให้ผู้วิจัยตลอดการทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งได้ทุ่มเทเสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางทุกขั้นตอน ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยตระหนักถึงความทุ่มเททั้งกำลังกายและกำลังใจในการช่วยเหลือและให้คำปรึกษา ความตั้งใจจริงในการทำงานและความทุ่มเทในหน้าที่ครูเป็นต้นแบบที่ดีสำหรับผู้วิจัยเพื่อนำไปปฏิบัติตามเป็นอย่างมาก ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.อัญญา รักทอง ที่กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติ ตลอดจนขั้นตอนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล และขอกราบขอบพระคุณ ดร.สมฤดี คงพุด และ ดร.วรรัตน์ หวานจิตต์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อดิศา แซ่เตียว และคณาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้หลากหลายแขนงทั้งด้านกลวิธีการสอนภาษาอังกฤษ การออกแบบแผนการสอนและสื่อการสอน วิธีดำเนินการวิจัย สถิติ การประเมินผล การนำเสนองานวิจัย และอื่นๆ จนสามารถทำงานวิจัยได้สำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ Sammi Nagaratnam สำหรับการตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์และสำนวนภาษาอังกฤษในบทคัดย่อและบทความวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านจากมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเสียสละเวลาให้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญสำหรับการเขียนวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณนางสาวบัวบุชา บุญญาพัสวีย์ สำหรับคำปรึกษาและความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และขอขอบคุณนางสาวนิศากร เหมะรักษ์ และนางสาวชิตญา อภัยพงศ์ เจ้าหน้าที่หลักสูตรที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเอกสารต่างๆ ตลอดการเรียนในหลักสูตรนี้

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ร่วมหลักสูตรทุกคนที่เป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกันตลอดการเรียนในหลักสูตรนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณกำลังใจและแรงผลักดันจากเพื่อนสนิท ได้แก่ นางสาวปารัต อุศมา นางสาวลียานา พันธพงศ์ธรรม นางสาวธมลวรรณ ศรีสุวรรณ นางสาวศุภธิดา คำชู และนางสาววันวิสา วัชรากร

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบคุณผู้มีพระคุณอันเป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัย คือ พ่อและแม่ที่มอบความรัก ความเข้าใจ ทุนทรัพย์ และกำลังใจอันยิ่งใหญ่ให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นและมุ่งมั่นในการทำวิทยานิพนธ์ ให้สำเร็จ ขอขอบคุณสามีที่เป็นเพื่อนคู่คิดและคอยรับฟังปัญหาทำให้ผู้วิจัยผ่านพ้นอุปสรรคและ เอาชนะใจตนเองได้ ขอขอบคุณน้องสาวสำหรับกำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ ขอขอบคุณญาติพี่น้องของ ผู้วิจัยที่ให้ความช่วยเหลือสำหรับที่พักอาศัยตลอดระยะเวลาการศึกษาที่นี้

คุณประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูทเวทิตาแต่บิดา มารดา คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

แพรพรรณ วรดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT.....	(7)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญ.....	(11)
รายการผลงานตีพิมพ์.....	(16)
รายการผลงานการประชุมวิชาการ.....	(17)
สำเนาหนังสือตอบรับจากวารสาร.....	(18)
สำเนาหนังสือตอบรับการนำเสนอบทความวิจัยในการประชุมวิชาการ.....	(19)
สำเนาหนังสือตอบรับการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารการประชุมวิชาการ.....	(20)
เกียรติบัตร.....	(21)
เนื้อหา	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
1.3 คำถามวิจัย.....	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.5 ขอบเขตของงานวิจัย.....	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 กรอบแนวคิด และทฤษฎี.....	9
2.1.1 ทักษะการอ่านออกเขียนได้แบบดั้งเดิมและแบบใหม่.....	9
2.1.2 วิธีการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์.....	15
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
2.2.1 การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอน ในต่างประเทศ.....	22
2.2.2 การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอน ในประเทศไทย.....	30
2.2.3 การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ ในต่างประเทศ.....	34
2.2.4 การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ ในประเทศไทย.....	35
2.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย.....	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
3.1 ประชากร.....	41
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
3.2.1 แบบสอบถามวัดความคิดเห็น.....	42
3.2.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง.....	43
3.3 การสร้างและการพัฒนาแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง.....	44
3.4 วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	46
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4. ผลการศึกษาและการอภิปรายผล.....	48
4.1 ผลการศึกษา.....	48
4.1.1 การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ ทั้ง 3 มิติในการสอนภาษาอังกฤษ.....	48
4.1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและ สารสนเทศออนไลน์.....	57
4.1.3 วิธีการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์.....	62
4.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษ และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์..	63
4.2 การอภิปรายผล.....	68
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	73
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	73
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	74
5.2.1 ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน.....	74
5.2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	75
เอกสารอ้างอิง.....	76
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก (1) เครื่องมือวิจัย	
ก แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและ สารสนเทศออนไลน์ (ฉบับภาษาไทย).....	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและ สารสนเทศออนไลน์ (ฉบับภาษาอังกฤษ).....	100
ค แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (ฉบับภาษาไทย).....	112
ง แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (ฉบับภาษาอังกฤษ).....	117
ภาคผนวก (2) บทความวิจัย	
บทความ 1 Integration of Online Literacies in English Teaching in Southern Thai Universities.....	123
บทความ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษา อังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ออนไลน์	136
ประวัติผู้เขียน.....	166

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	รายชื่อมหาวิทยาลัยและจำนวนผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจำแนกตามวิทยาเขต ของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง.....	41
2	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ในการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยี	51
3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ในการบูรณาการมิติด้านสติปัญญา.....	53
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ในการบูรณาการมิติด้านจริยธรรม.....	56
5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การสอนภาษา อังกฤษ การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา ระยะเวลาในการเข้าร่วมอบรม/สัมมนา และ การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์.....	63
6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ต่างๆ และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์.....	64
7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อการเรียนการสอน ต่างๆ ของผู้สอนและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ออนไลน์.....	65
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โปรแกรมและสื่อ ออนไลน์ประเภทต่างๆ และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ออนไลน์.....	66
9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในการใช้โปรแกรมและ สื่อออนไลน์ในการสอนของผู้สอนและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและ สารสนเทศออนไลน์.....	67

รายการแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1	กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางดิจิทัล.....14
2	กรอบแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัยนี้.....40
3	ค่าเฉลี่ยการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน ภาษาอังกฤษในภาพรวม และรายมิติเทคโนโลยี มิตีสติปัญญา และมิติจริยธรรม....50

รายการผลงานที่ตีพิมพ์

แพรพรรณ วรดี และชลลดา เลหาทวีริยานนท์. (อยู่ระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์ของวารสาร).

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะ

การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน. *วารสารวิทยบริการ*

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

รายการผลงานการประชุมวิชาการ

Woradee, P., & Laohawiriyanon, C. (2018, July). *Integration of online literacies in English teaching in Southern Thai universities*. Paper presented at the meeting of the 3rd international conference on language, literature, and cultural, Burapha University, Pattaya, Chon Buri, Thailand.

สำเนาหนังสือตอบรับจากวารสาร

praeapan woradee <prepraepan@gmail.com>

[Fwd: [ASJ-PSU] ผลการประเมินคุณภาพผลงานวิชาการ]Chonlada Laohawiriyanon <chonlada.l@psu.ac.th>
ถึง: prepraepan@gmail.com

6 กุมภาพันธ์ 2562 13:15

----- Original Message -----

Subject: [ASJ-PSU] ผลการประเมินคุณภาพผลงานวิชาการ
From: นายคณิศร รักจิตร <khanitsorn.r@psu.ac.th>
Date: Mon, January 28, 2019 11:23 am
To: นางสาว แพรพรรณ วรดี <prepraepan@gmail.com>
Cc: ชลลดา เลหาวิริยานนท์ <chonlada.l@psu.ac.th>

เรียน คุณแพรพรรณ วรดี และ
คุณชลลดา เลหาวิริยานนท์

กองบรรณาธิการวารสารวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ได้ประเมินคุณภาพผลงานวิชาการเรื่อง
"ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์:
ความเป็นครูมืออาชีพ"
ที่ท่านเสนอเพื่อตีพิมพ์ใน
วารสารวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ |
Academic Services Journal, Prince of Songkla University

ผลการประเมิน:
รับพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่บทความ
แต่ต้องแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง
ภายในเวลา 30 วัน
หลังแจ้งให้ทราบ
หากผู้เขียนไม่สามารถพิจารณาแก้ไขให้แล้วเสร็จได้ภายในเวลาดังกล่าว
กองบรรณาธิการขอยกเลิกพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่บทความ
(Reject) ทันที

รายละเอียดตั้งไฟล์แนบหรือสามารถดาวน์โหลดได้ทางระบบจัดการวารสาร
(EDITING > Editor Version)

เมื่อผู้เขียนแก้ไขบทความเรียบร้อยแล้วให้อัพโหลดไฟล์บทความทางระบบจัดการวารสาร
โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ล็อกอินเข้าสู่ระบบจัดการวารสาร
<http://journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj>
2. คลิกที่ 1 Active
3. คลิกที่ ยื่นบทความ
4. คลิกที่ปุ่ม REVIEW
5. อัปโหลดไฟล์ในส่วนของ Author
Version (คลิกปุ่ม Choose File >
เลือกไฟล์จากคอมพิวเตอร์ของคุณ
> คลิกปุ่ม UPLOAD)

หากมีข้อปัญหาหรือข้อสงสัยในการใช้งาน
กรุณาติดต่อกองบรรณาธิการวารสารวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำเนาหนังสือตอบรับการนำเสนอบทความวิจัยในการประชุมวิชาการ

6/7/2561

Gmail - Your abstract submission

praepan woradee <prepraepan@gmail.com>

Your abstract submission

1 ข้อความ

linguist@linguistlist.org <linguist@linguistlist.org>

5 กรกฎาคม 2561 15:31

ตอบกลับไปยัง: icllcs@buu.ac.th

ถึง: prepraepan@gmail.com

Dear colleague,

Thank you for your paper submission to 3rd International Conference on Language Literature and Cultural Studies (3rd ICLLCS). We are pleased to inform you that your submission has been accepted for presentation at ICLLCS 2018, which will be held at A-ONE The Royal Cruise Hotel, Pattaya, Thailand, from July 19-20, 2018.

Further information regarding conference programs will be forthcoming. In the meantime, please make sure to register for the conference at <https://www.icllcs2018buu.com/> within July 9, 2018. Please note that the registration is successful once the registration fees are paid (<https://www.icllcs2018buu.com/register-1>).

If you wish to have your paper published in the conference proceedings, please ensure that your paper is uploaded as an e-mail attachment (Subject: ICLLCS 2018 proceedings: your surname) to icllcs@buu.ac.th. Please refer to <https://www.icllcs2018buu.com/full-paper-submission> for proceeding guidelines. All papers will be peer-reviewed, and contributed papers will appear in the Conference Proceedings with its ISBN.

Please contact us with any questions you may have. We hope that you are able to attend the conference, and look forward to seeing you in Pattaya, Thailand in July.

With best regards,

Suchada Rattanawanitpun, Ph.D.
ICLLCS Chair & Dept. Head

Department of Western Languages
Faculty of Humanities and Social Sciences

Burapha University
Thailand

<https://www.icllcs2018buu.com/>
<http://linguistlist.org/easyabs/ICLLCS2013>

สำเนาหนังสือตอบรับการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารการประชุมวิชาการ

Department of Western Languages
Faculty of Humanities and Social Sciences
Burapha University, Chon Buri 20131, Thailand
Tel. 038-102-222 ext. 2355 Fax 038-745-787

September 10, 2018

TO WHOM IT MAY CONCERN,

We are pleased to announce the acceptance of Ms. Praepan Woradee's full paper entitled "*Integration of Online Literacies in English Teaching in Southern Thailand Universities*", into our official proceedings of the 3rd International Conference on Language, Literature, and Cultural Studies (ICLLCS). Her full paper manuscript has been in the publication process, which will be downloadable online at <http://www.icllcs2018buu.com/> at the end of September 2018 onwards.

Please feel free to contact us with any questions you may have.

Sincerely yours,

Suchada Rattanawanitpun, Ph.D.

Department Head & ICLLCS Conference Chair

Certificate for Presentation

3rd International Conference on Language, Literature, and Cultural Studies

This certificate is awarded to

Praeapan Woradee

for her/his attendance and delivery of an oral presentation in 3rd International
Conference on Language, Literature, and Cultural Studies (ICLLCS), organized by
Department of Western Languages, Burapha University on July 19-20, 2018
at A-One the Royal Cruise, Pattaya City, Thailand.

Suchada R

Suchada Rattanawanitpun, Ph.D.
Department Head & Conference Chair

เกียรติบัตร

1. บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา (Rationale)

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ (Online literacies) เป็นทักษะที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่นเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย เป็นแหล่งความรู้ขนาดใหญ่ที่ทั้งเอื้อและมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิต การเรียน และการทำงานของผู้คนมากขึ้น (Warschauer, 2001) การแพร่หลายอย่างรวดเร็วของการใช้อินเทอร์เน็ตนี้เองที่ทำให้ความหมายของคำว่า การอ่านออกเขียนได้ (Literacy) เปลี่ยนแปลงไป (Reinhardt & Isbell, 2002) การอ่านออกเขียนได้ตามความหมายเดิม (Traditional literacy) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับหน่วยเสียง ความสามารถในการอ่านสะกดคำ การอ่านหนังสือ การถอดความหรือแปลความ การทำความเข้าใจเนื้อหา การให้เหตุผลอ้างอิง การแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน การเขียนข้อความด้วยปากกาหรือดินสอ การสนทนากับผู้อื่นแบบเผชิญหน้า (Face-to-face conversation) รวมถึงการเข้าห้องสมุดเพื่อค้นหาหนังสือและรวบรวมหนังสือ นำกลับไปอ่านที่บ้านและเขียนรายงานส่งครู (Shetzer & Warschauer, 2000; Leu, Kinzer, Coiro, & Cammack, 2004)

ยุคดิจิทัลทำให้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หนังสือออนไลน์ วิดีโอ ฯลฯ เป็นไปอย่างสะดวกและง่ายดาย บุคคลทั่วไป ทุกเพศ ทุกวัย และนักวิชาการต่างก็สามารถเผยแพร่ข้อมูลที่ตนต้องการบนอินเทอร์เน็ตได้โดยไม่มีใครทราบว่ามีข้อมูลเหล่านั้นผ่านกระบวนการกลั่นกรองหรือไม่ จริงหรือเท็จเพียงใด ปรากฏการณ์ดังกล่าวนำไปสู่การอ่านออกเขียนได้ในรูปแบบใหม่ (New literacies) ซึ่งมีความหมายที่ซับซ้อนมากขึ้นกว่าการอ่านออกเขียนได้ตามคำนิยามดั้งเดิมมาเป็นความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นหาว่าข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการคัดสรรคำมาใช้ในการค้นหาข้อมูล ความรอบรู้เกี่ยวกับแหล่งข้อมูลที่จะค้นหา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการในเวลาอันจำกัด ความสามารถในการตีความข้อมูลที่ประกอบด้วยรูปภาพ เสียง และกราฟฟิค ความสามารถในการอ่านแล้วเข้าใจวัตถุประสงค์และทัศนคติแอบแฝงของผู้เขียน ความสามารถในการคัดกรองข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ต การรู้จักแยกแยะข้อมูลที่นำเชื่อถือจากข้อมูลเท็จ ความสามารถในการนำเสนอข้อมูลผ่านมัลติมีเดียต่างๆ และความสามารถ

สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายอย่างตรงประเด็น (Shetzer and Warschauer, 2000; Leu et al., 2004; Tan & Guo, 2010; Abdallah, 2011)

ทักษะที่จำเป็นดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเป็นทักษะที่ใช้ในการรับรู้ข้อมูลสารสนเทศ นักวิชาการกลุ่มหนึ่งจึงนิยามทักษะนี้ว่าคือทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ (Online Literacies) ซึ่งเป็นหัวใจของการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและการได้มาของความรู้สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเนื่องด้วยการแข่งขันทางเศรษฐกิจโลกที่มีการแข่งขันสูงโดยใช้ด้านข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยีและการสื่อสารในการทำงาน จึงทำให้ลักษณะงานมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ตลาดแรงงานจึงต้องการผู้ที่จบการศึกษาที่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ยุ่งยากซับซ้อน มีศักยภาพในการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูลเพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด ซึ่งผู้ที่จบการศึกษาจำเป็นต้องรู้ว่า ควรค้นหาข้อมูลเมื่อไหร่ จากแหล่งข้อมูลใด และควรค้นหาอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับปัญหาที่แตกต่างกัน ทักษะดังกล่าวต้องการความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ รู้จักคัดเลือกข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงน่าเชื่อถือ รู้จักสังเคราะห์ข้อมูลสำคัญๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ รู้จักตีความหมายเพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์และอคติที่แฝงอยู่ในข้อมูล และสามารถสื่อสารให้เพื่อนร่วมงานหรือผู้อื่นเข้าใจได้ (Warschauer, 2000; Karchmer, 2001; Leu et al., 2004; Partnership for 21st Century Skills, 2004)

ประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างเห็นความสำคัญของทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ เช่น ในปี พ.ศ. 2539 ประเทศฟินแลนด์ ริเริ่มให้มันโยบายที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพให้กับนักเรียน ให้มีการอบรมครูเพื่อพัฒนาวิธีการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู รวมทั้งติดตั้งอินเทอร์เน็ตให้ทุกโรงเรียนภายในปี พ.ศ. 2543 ส่วนประเทศไอร์แลนด์นั้น รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการเพิ่มกองทุนสำหรับครูและการพัฒนาซอฟต์แวร์เกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศออนไลน์ เพราะองค์กรต่างๆ ใช้ความรู้และความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นเกณฑ์หนึ่งในการรับคนเข้าทำงาน นอกจากนี้ประเทศนิวซีแลนด์ก็เล็งเห็นความสำคัญเรื่องโครงสร้างพื้นฐานและการปรับปรุงศักยภาพของโรงเรียนในการปรับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน จึงระบุให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับชาติเพื่อให้ครูสร้างบรรยากาศการ

เรียนรู้ในห้องเรียนให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการรู้เท่าทันสื่อ และสารสนเทศออนไลน์ ส่วนประเทศออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกาที่ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในห้องเรียนโดยเริ่มจากระดับรัฐสู่ระดับชาติ โดยการเตรียมพร้อมผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความมั่นใจ มีความคิดสร้างสรรค์ รับผิดชอบต่อข้อมูลข่าวสารในโลกออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งสามารถผลิตหรือนำเสนอผลงานผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Karchmer, 2001; Leu et al., 2004) หรือแม้กระทั่งประเทศจีนที่กระทรวงศึกษาธิการได้ริเริ่มโครงการระดับชาติหลายโครงการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับนักเรียนทุกระดับ (MOE of China, 2000a, 2000b, 2003 อ้างใน Li & Ranieri, 2010)

เช่นเดียวกับนานาประเทศ ประเทศไทยก็เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 9 มาตรา 66 ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน และจะเห็นได้จากแผนแม่บทที่กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสารฉบับที่ 3 ซึ่งครอบคลุมช่วง พ.ศ. 2557 - 2561 ที่มีเป้าหมายในการเตรียมความพร้อมของประชาชนไทยในการเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างทั่วถึงและยั่งยืน ยิ่งไปกว่านั้นในปี พ.ศ. 2559 รัฐบาลได้ประกาศใช้นโยบาย Thailand 4.0 โดยมีสาระสำคัญคือเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง มีรายได้สูงจากการนำความรู้มาต่อยอดเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ และต้องการให้คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ดี เป็นคนที่รู้เท่าทันข้อมูลข่าวสารและสื่อทางเทคโนโลยี รวมทั้งเป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21” หรือ “คนไทย 4.0 ในโลกที่หนึ่ง” (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2559; ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน, 2559; กองบริหารงานวิจัยและคุณภาพการศึกษา, 2559) ดังปรากฏในข้อความตอนหนึ่งของสุนทรพจน์ของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันว่า “คนไทย 4.0 คือคนไทยที่มีความคิดพื้นฐานเป็นตรรกะ วิเคราะห์ได้ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถทำงานกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้” (สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2560, จาก <https://www.thairat.co.th/content/983230>)

เมื่อพิจารณารายงานสรุปผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2558) ที่รายงานสถานการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสารในประเทศไทยว่า ในปี 2558 การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของครัวเรือนในประเทศไทยมีอัตราสูงขึ้นถึงร้อยละ 52.2 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2554 อยู่ที่อัตราร้อยละ 13.4 และพบว่าประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นกลุ่มคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์สูงที่สุด ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นการใช้เพื่อความบันเทิงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social network) เช่น Facebook, LINE, Twitter, Instagram, และ Google plus เพื่อการแบ่งปันหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ เช่น ชีวิตส่วนตัว ข่าวสารบ้านเมือง รวมถึงการดาวน์โหลดเพลง วิดีโอ เกมส์ และภาพยนตร์ในเว็บไซต์ และใช้เพื่อการทำงาน เช่น การรับส่งอีเมลล์ (e-mail)

หากพิจารณานโยบาย Thailand 4.0 ควบคู่กับสถิติข้างต้น คำถามหรือประเด็นสำคัญๆ ที่ควรตระหนักคือปริมาณการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication technology: ICT) ของคนไทยนั้นเป็นการใช้อย่างมีวิจารณญาณ หรือรู้เท่าทัน ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับผ่านสื่อต่างๆ ทางเทคโนโลยีหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าคนไทยในปัจจุบันเป็นคนไทย 4.0 หรือไม่ มากน้อยเพียงใด อย่างไร และมีความพร้อมหรือไม่ ภาครัฐและหน่วยงาน ด้านการศึกษาโดยเฉพาะครูได้เตรียมความพร้อมในด้านนี้ให้ประชากรไทยมากน้อยเพียงไร มีอุปสรรคหรือปัญหาหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพราะครูคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากและจัดว่าเป็นบุคคลแรกในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนทุกเพศทุกวัย เป็นผู้คอยชี้แนะผู้เรียนให้มีโอกาสได้เพิ่มพูนทักษะต่างๆ ดังนั้นครูจึงต้องเป็นผู้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้งในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคดิจิทัลซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองนโยบายข้างต้น จึงมีความจำเป็นที่ผู้สอนควรตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้สำหรับการ ค้นหาข้อมูลสารสนเทศหรือการติดต่อสื่อสาร และควรมีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความสามารถในการพัฒนาทักษะดังกล่าวให้กับผู้เรียน (Leu et al, 2004) ซึ่งหมายถึงการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการจัดการเรียนการสอนของครูให้ทันยุคทันสมัย แต่ผลจากงานวิจัยพบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ในยุคดิจิทัลมีทักษะเหล่านี้น้อยกว่าผู้เรียน (Chandler-Olcott & Maha, 2003, Gaston, 2006; Li & Ranieri, 2010) ทั้งยังมีความลังเลในการนำเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในการเรียน การสอนหรือไม่ก็ใช้ในระดับผิวเผิน (Lotherington & Jenson, 2011)

อาจกล่าวได้ว่าการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะดังกล่าวจึงเป็นการท้าทายผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ตหรือเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน (Valdes,

2004; Darling-Hammond, 2006; Tan & McWilliam, 2009; Warschauer, 2008; Kosnik, 2017) และจากการสำรวจงานวิจัยในประเทศไทยในช่วงสิบปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2550-2560) พบว่า ผู้สอนมีทัศนคติในเชิงบวกต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปใช้ในการสอน แต่ยังคงขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อเป็นเครื่องมือในการออกแบบและการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (นัทธีรัตน์ พิระพันธุ์, 2559) และยังพบอีกว่านิสิตนักศึกษาครูต้องการมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้เพื่อการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 (นนท์ชนิตร อาชวพร และอวยพร เรื่องตระกูล, 2558) นอกจากนี้ งานวิจัยของพิศุทธิภา เมธิกุล และวิชุดา กิจจรธรรม (2559) พบว่านักศึกษาวิชาชีพครูมีความต้องการที่จำเป็นในการพัฒนาความสามารถในการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน และในการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลโดยมีความต้องการด้านเทคนิคมากที่สุด ตามด้วยด้านการรู้คิดและด้านอารมณ์สังคม

เนื่องจากข้อมูลข่าวสารในโลกนี้ที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ตประมาณร้อยละ 85 เป็นภาษาอังกฤษ การพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์จึงควรสอนควบคู่กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นอย่างยิ่ง (Shetzer & Warschauer, 2000) อย่างไรก็ตาม มีงานวิจัยที่พบว่าครูที่สอนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศเองยังมีความลังเลหรืออาจเรียกว่าไม่ยอมเปิดใจรับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนตลอดจนการอ่านออกเขียนได้ตามนิยามใหม่ (Lotherington & Jenson, 2011) เช่น ครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาในประเทศสิงคโปร์มีความลังเลในการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนภาษาอังกฤษจากวิธีเดิมๆ ไปสู่เทคนิคการสอนใหม่ที่ส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้อย่างคิดวิเคราะห์มากขึ้น รวมถึงการยังคงใช้การทดสอบความรู้ในรูปแบบเดิม (Tan et al, 2010) และยังมีงานวิจัยที่พบว่าถึงแม้ว่าโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยสามารถจะจัดหาคอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊กพร้อมติดตั้งอินเทอร์เน็ตแล้ว แต่การนำไปใช้ของผู้สอนก็ยังเป็นการใช้ในระดัปลำบากไม่ได้ลงลึกไปสู่ศักยภาพของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางสร้างสรรค์เพื่อวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ (Ware, 2008)

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่าสิ่งที่ท้าทายวงการการศึกษาคือการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของผู้สอนในด้านความรู้และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ (Leu et al. 2004) เพราะยิ่งการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตทำได้สะดวก

รวดเร็วมากขึ้นเท่าใด บทบาทของผู้สอนก็ยิ่งสำคัญมากขึ้นเท่านั้น เนื่องจากผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียนเพื่อสอนให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์สื่อและสารสนเทศออนไลน์ต่างๆ งานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยสามารถจำแนกเป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ดังนั้น ความสำคัญของงานวิจัยนี้จึงอยู่ที่การช่วยเพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านการวิจัยและนำไปสู่การต่อยอดการศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเน้นที่กระบวนการสอนเป็นหลัก ซึ่งมีการศึกษาในต่างประเทศบ้างแล้วแต่ยังเป็นประเด็นใหม่และแทบจะไม่พบงานวิจัยในประเทศไทย และเสนอแนะแนวทางในการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษ จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้ต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษ 2) เพื่อศึกษาระดับและทิศทางของความสัมพันธระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน ผลวิจัยที่ได้จากการศึกษานี้สามารถสะท้อนการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพ รวมถึงความเป็นมืออาชีพทางด้านเทคโนโลยีและเทคนิคการสอนของผู้สอนในระดับมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งจัดว่าเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21

1.3 คำถามวิจัย (Research Questions)

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสะท้อนการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์หรือไม่ อย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ และอย่างไร

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Significance of the Study)

1. ประโยชน์ที่ได้รับด้านวิชาการ (Theoretical Contributions)

ผลวิจัยในครั้งนี้สามารถเติมเต็มองค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย โดยเฉพาะการนำดิจิทัลเทคโนโลยีหรืออินเทอร์เน็ตมาใช้ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และสามารถต่อยอดองค์ความรู้ด้านการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ นอกจากนี้ ผลวิจัยอาจจะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของระดับมหาวิทยาลัยได้

2. ประโยชน์ที่ได้รับด้านการเรียนการสอน (Pedagogical Contributions)

ผลวิจัยในครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในด้านการสอนหรือเทคนิคการสอนของอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย และเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยสนับสนุนด้านการศึกษาและความเป็นมืออาชีพของอาจารย์ภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับทักษะทางคอมพิวเตอร์และความเชี่ยวชาญในด้านการใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี เพื่อนำมาปรับใช้ในห้องเรียนภาษาอังกฤษ รวมถึงเป็นแนวทางในการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ให้กับนักเรียนควบคู่กับทักษะภาษาอังกฤษ

1.5 ขอบเขตของงานวิจัย (Scope of the Study)

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้ จำนวน 116 คน

2. ขอบเขตด้านวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะการบูรณาการการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษของผู้สอนในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้ ผลวิจัยอาจจะไม่ครอบคลุมถึงการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยของภาคอื่นๆ ในประเทศไทย

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

งานวิจัยนี้ประกอบด้วย 2 ตัวแปรหลักที่สัมพันธ์กัน ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น (Independent variables) คือ 1. ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ 2. ประสบการณ์การอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียน 3. วิชาภาษาอังกฤษที่สอน 4. สื่อการเรียนการสอนที่ใช้เป็นประจำ 5. การใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ และประเภทที่ใช้ 6. เหตุผลในการใช้และไม่ใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ 1. มิติด้านเทคโนโลยี 2. มิติด้านสติปัญญา และ 3. มิติด้านจริยธรรม

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

งานวิจัยนี้สำรวจเฉพาะการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคใต้เท่านั้น ซึ่งผลวิจัยอาจจะไม่สามารถครอบคลุมประชากรโดยรวมทั้งหมดของประเทศไทย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ (Definition of Terms)

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ (Online literacies) ประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่ 1. มิติด้านเทคโนโลยี 2. มิติด้านสติปัญญา และ 3. มิติด้านจริยธรรม กล่าวคือ ความสามารถขั้นพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลซึ่งประกอบด้วยสื่อและสารสนเทศออนไลน์ที่มีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ ความสามารถในการค้นหาข้อมูลจากแหล่งสืบค้นข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลห้องสมุดออนไลน์ต่างๆ ความสามารถในการอ่านสารสนเทศออนไลน์อย่างใช้สติปัญญาไตร่ตรอง ความสามารถในการประเมินค่าแหล่งข้อมูลออนไลน์อย่างคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์แยกแยะและสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ ความสามารถผลิตและนำเสนอผลงานอย่างน่าสนใจโดยแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและเทคนิคของการใช้สื่อดิจิทัล ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการตระหนักถึงจริยธรรมในการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์

ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษที่สังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

2. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Related Literature Review)

2.1 กรอบแนวคิด และทฤษฎี (Theoretical Framework)

2.1.1 ทักษะการอ่านออกเขียนได้แบบดั้งเดิมและแบบใหม่ (Traditional literacy and new literacies)

อาจกล่าวได้ว่าตั้งแต่ประมาณปี 1980 และล่วงเลยมาจนถึงปัจจุบันหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป็นปลายศตวรรษที่ 20 และเชื่อมต่อกับต้นศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของการขยายขอบข่ายของสื่อดิจิทัล การปฏิสัมพันธ์ของผู้คนรวมถึงการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อดิจิทัลเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีอิทธิพลต่อผู้คนทุกวงการทั่วโลก เป็นยุคเชื่อมต่อที่มีความซับซ้อนคาบเกี่ยวกันระหว่างการอ่านออกเขียนได้ผ่านหนังสือและปากกา (Traditional literacy) และกลายมาเป็นการอ่านออกเขียนได้ในแบบใหม่ผ่านอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศ (New Literacies) (Waschauer, 2007; Li & Ranieri, 2010)

การอ่านออกเขียนได้รูปแบบดั้งเดิมนั้นหมายถึงสมรรถนะเบื้องต้นในการอ่านและเขียนได้ซึ่งเริ่มจากการรู้หน่วยเสียง ความสามารถในการสะกดคำ ความสามารถในการอ่านประโยคจากบรรทัดหนึ่งสู่อีกบรรทัดหนึ่งไปจนถึงอ่านข้อความระดับย่อหน้าไปจนถึงเรื่องราว/บทความต่างๆ ความสามารถในการถอดความหรือแปลความ ความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อหา ความสามารถในการให้เหตุผล อ้างอิงหรือการแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน ความสามารถในการเขียนข้อความ การวาดรูป และการเขียนย่อหน้าจนกระทั่งเขียนเป็นเรื่องราวได้ ความสามารถในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยวาทกรรมถึงความสามารถในการใช้ห้องสมุดเพื่อค้นหาหนังสือ ซึ่งการอ่านออกเขียนได้แบบดั้งเดิมนี้อาจจะกระทำผ่านรูปแบบของการใช้หนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์เท่านั้น มีการกล่าวกันว่าสมรรถนะในการอ่านออกเขียนได้นี้เป็นสมรรถนะพื้นฐานที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเพื่อที่จะพัฒนาไปสู่สมรรถนะในการอ่านออกเขียนได้ในยุคดิจิทัล ส่วนการอ่านออกเขียนได้รูปแบบใหม่หมายถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีหรืออินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับแหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ต ความสามารถในการระบุค่าค้นข้อมูล ความสามารถในการค้นหาหรือสืบค้นข้อมูลที่ต้องการในอินเทอร์เน็ต ความสามารถ

ในการเชื่อมโยงข้อมูลแหล่งใหม่จากแหล่งเดิมที่ค้นหาได้ ความสามารถในการประเมินแหล่งข้อมูล และความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ผู้พอโหลดข้อมูล และปีที่พิมพ์โดยใช้เวลาในการประเมินไม่มากนัก ความสามารถในการพิจารณาและคัดกรองข้อมูลจากที่มาที่หลากหลาย ความสามารถในการตีความหมายข้อมูลที่นำเสนอในรูปแบบของตัวอักษร ภาพ วีดีโอ และกราฟฟิก ความสามารถในการอนุมานความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงไว้ในข้อความ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีวิจรรย์ญาณเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำและน่าเชื่อถือ ความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูล ความสามารถในการจัดเก็บข้อมูลและแบ่งหมวดหมู่ข้อมูลอย่างเป็นระบบรวมถึงสามารถเรียกใช้ได้ทันทีในเวลาที่ต้องการ รวมถึงความสามารถในการใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบเข้ากับข้อมูลเพื่อการนำเสนอและมีความสามารถสร้างสรรค์หรือดัดแปลงสื่อมัลติมีเดียเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านหรือผู้ฟังได้ (Cope & Kalantzis, 1997; Warschauer, 2001; Partnership of 21st Century Skills, 2002; Leu et al., 2004; Warlick & Armstrong, 2004; Lankshear & Knobel, 2012; Castek, 2015)

หากพิจารณาย้อนไปตั้งแต่ยุคที่มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้จนถึงปัจจุบัน จะเห็นว่า มีนักวิชาการหรือผู้รู้มากมายที่บัญญัติศัพท์เกี่ยวกับความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ตามพัฒนาการของเทคโนโลยีนี้โดยเรียกชื่อต่าง ๆ กัน แต่หากพิจารณาอย่างลึกซึ้งจะเห็นรายละเอียดที่มีความทับซ้อนกันของคำนิยามเหล่านี้ เช่น Papert (1980) Behrens (1994) และ Kirk (2000) ใช้คำว่า “Computer literacy” เพื่ออธิบายถึงทักษะการคิดวิเคราะห์ที่บุคคลทั่วไปโดยเฉพาะผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาพึงมีควรควบคู่กับทักษะด้านเทคนิคเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความสามารถในการเปิดปิดคอมพิวเตอร์ และใช้หรือดำเนินการโปรแกรมพื้นฐานง่ายๆในคอมพิวเตอร์ได้ ในขณะที่กลุ่มบรรณารักษ์ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (UCLA) ประเทศสหรัฐอเมริกาเล็งเห็นปัญหาการขาดทักษะการใช้ห้องสมุดหรือการค้นหาหนังสือในห้องสมุดของนักศึกษา จึงได้กำหนดสมรรถนะที่จำเป็นทางด้านการใช้ห้องสมุดสำหรับนักศึกษาขึ้นและเรียกว่า Information Competence และเนื่องจากทักษะการใช้ห้องสมุดเป็นทักษะที่มีความสอดคล้องกับทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศ จึงทำให้เกิดคำว่า “Information Literacy” ขึ้น (Zurkowski, 1974) โดยที่ Burchinal (1976) America Library Association (ALA) (2000) Caravello, Herschman, and Mitchell (2001) และ Seaman (2001) ได้ให้คำนิยามของ Information literacy ไว้คล้ายคลึงกันว่าหมายถึงความสามารถในการคัดสรรข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการ ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นอย่างมี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความสามารถในการประเมินค่าแหล่งข้อมูลและข้อมูลสารสนเทศอย่าง มีสติไตร่ตรอง ความสามารถในการดัดแปลงข้อมูลสารสนเทศจากฐานความรู้หนึ่งไปยังฐานความรู้ หนึ่ง ความสามารถในการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ความสามารถที่จะ เข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัวทางเศรษฐกิจ กฎหมาย สังคม รวมถึงความสามารถในการเข้าถึง และใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย

ส่วนนักวิชาการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี เช่น Warschauer (1999) และ Shetzer and Warschauer (2002) ก็ได้เสนอคำว่า “Electronic literacy” หรือ การรู้เท่าทันสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหมายถึงการอ่านออกเขียนได้ในยุคดิจิทัลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยให้คำนิยามใน ภาพรวมว่าเป็นทักษะที่จำเป็นในการอ่านและเขียนในบริบทของอิเล็กทรอนิกส์ โดยกล่าวได้ว่าเป็น ความสามารถในการค้นหาข้อมูล ความสามารถในการจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และ ความสามารถในการรู้จักเลือกใช้ข้อมูล (Warschauer, 1999; Shetzer and Warschauer, 2002) ส่วน Livingstone (2008) เห็นว่าการรู้เท่าทันทางอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นทักษะพิเศษที่โดดเด่นกว่าการ อ่านออกเขียนได้ในรูปแบบอื่น เพราะเป็นการดึงความรู้ความสามารถหลายอย่างมาใช้ในการถอด ความข้อมูลในอินเทอร์เน็ต เช่น ประสบการณ์ส่วนตัว ขนบธรรมเนียมประเพณี และคุณค่าทาง วัฒนธรรม จึงใช้คำว่า “Internet Literacy” เพื่ออธิบายความสามารถดังกล่าว ซึ่งแนวคิดนี้เป็นไป ในทำนองเดียวกับแนวคิดของนักวิชาการอีกกลุ่ม เช่น Glister (1997) Martin (2005) และ The Common Core State Standards (CCSS) Initiative in the United States (2010) ที่นำเสนอ คำว่า “Digital literacy” หรือ “Digital literacy skills” โดยได้ให้คำอธิบายไว้ว่า คือ ความ ตระหนัก ทักษะ และความสามารถของแต่ละบุคคลในการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการระบุ แหล่งข้อมูลทางดิจิทัล ความสามารถในการเข้าถึงและจัดการค้นคว้าข้อมูลที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อ ดิจิทัล ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ค้นหาได้จากสื่อออนไลน์และความสามารถในการ สังเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลทางดิจิทัล รวมถึงความสามารถในการสร้างองค์ ความรู้ใหม่ๆ พร้อมนำเสนอและสื่อสารข้อมูลในหลากหลายรูปแบบให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ และถ่ายทอดความคิดของตนเองผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลและคอมพิวเตอร์ได้ และที่สำคัญคือ ความสามารถในการรับมือกับผลกระทบที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเองได้อีกด้วย

นอกเหนือจากนั้น ยังมีคำว่า “Multi-literacies” ซึ่งเป็นแนวคิดของนักวิชาการ เช่น New London Group (1996) Cope and Kalantzis (2000) Street (2003) และ Anstey and Bull (2006) ที่ตระหนักและกังวลเกี่ยวกับเทคนิคการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ยังหยุดอยู่แค่การใช้หนังสือที่นำเสนอเฉพาะภาษาทางการเพราะเป็นรูปแบบมาตรฐานของภาษา แต่ไม่ได้เปิดโลกให้กับผู้เรียนว่าในโลกนี้มีภาษาอีกหลากหลายรูปแบบที่นอกเหนือจากภาษาทางการ เช่น ภาษาพูด ภาษาท้องถิ่น ภาษาแสลง โดยนักวิชาการกลุ่มนี้ให้ความหมายของ “Multi-literacies” ในภาพรวมว่าเป็นความสามารถในการตีความข้อมูลที่มีลักษณะแตกต่างหลากหลายรูปแบบซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ และเสียงรวมถึงตารางและกราฟฟิคต่างๆ โดยหมายรวมไปถึงพื้นฐานความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม และเหตุการณ์บ้านเมือง ซึ่งเป็นความสามารถที่นำเอาประสบการณ์ส่วนตัวมาผนวกกับความรู้ใหม่จนนำไปสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ และเกิดการเรียนรู้จนกลายเป็นความเข้าใจของตนเอง จนกระทั่งนำไปสู่การปฏิบัติหรือการใช้งานพร้อมทั้งการนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และยังมีนักวิชาการอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความเห็นคล้ายคลึงกัน แต่ได้บัญญัติคำใหม่ว่า “Multimodal literacies” หรือ “Multimodalities” ซึ่งหมายถึงการอ่านออกเขียนได้ที่ก้าวข้ามเฉพาะหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ผ่านกาลเวลามาสู่การอ่านออกเขียนได้ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ โดยสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลโดยการหลอมรวมเสียง ภาพ ตัวอักษร ความหลากหลายทางภาษา ท่าทาง และสัญลักษณ์เพื่อสื่อสารข้อมูลอย่างมีความหมายและมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น (Kress, 2003; Lotherington & Jenson, 2011)

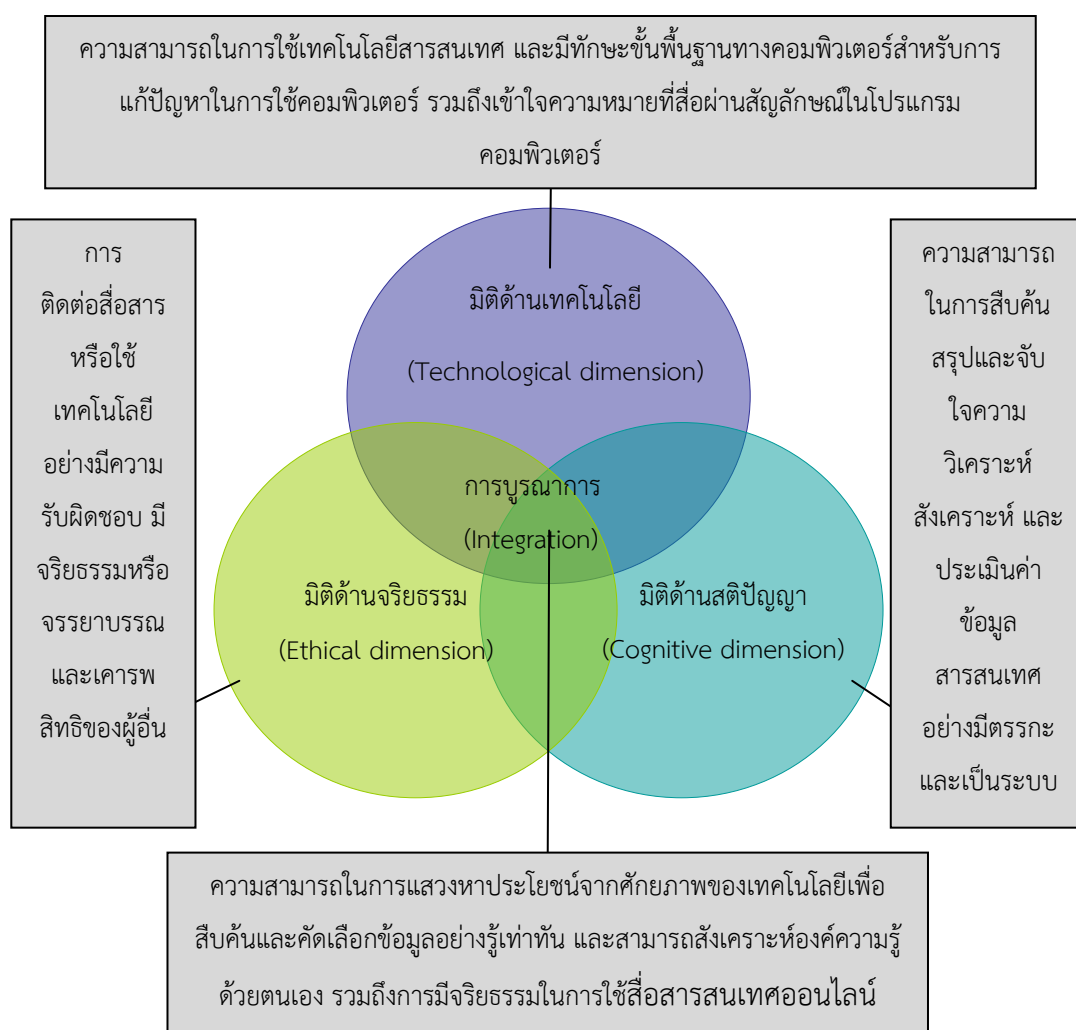
เนื่องจากโลกออนไลน์เป็นช่องทางหรือประตูขั้นแรกของการเข้าถึงสื่อและสารสนเทศต่างๆ รวมถึงการสื่อสารของผู้คนผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ จึงเกิดคำว่า “Online literacies” ซึ่งคำนี้ประกอบด้วยความหลากหลายทางมิติและครอบคลุมความหลากหลายของแนวคิดการอ่านออกเขียนได้ในรูปแบบใหม่ (New literacies) ได้แก่ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลซึ่งประกอบด้วยสื่อและสารสนเทศที่มีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ ความสามารถในการค้นหาข้อมูลออนไลน์โดยใช้เว็บไซต์ ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลจากทั้งดิจิทัลและสื่อสิ่งพิมพ์ ความสามารถในการอ่านสารสนเทศออนไลน์อย่างใช้สติปัญญาไตร่ตรอง ความสามารถในการประเมินค่าแหล่งข้อมูลอย่างคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูล ความตระหนักและความสามารถในการตัดสินใจที่น่าเชื่อถือของแหล่งที่มาของข้อมูล ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เช่น เว็บไซต์ (Website) บล็อก

(Blogs) วิกี (Wiki) เฟซบุ๊ก (Facebook) กูเกิ้ลด็อก (Google Doc) และอื่นๆ เพื่อผลิตและนำเสนอผลงานอย่างน่าสนใจโดยแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและเทคนิคของการใช้สื่อดิจิทัล ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงความสามารถในการบูรณาการความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่อย่างมีจริยธรรมโดยปราศจากการขโมยความคิดหรือผลงานของผู้อื่น (Bilal, 2002; Waschauer, 2007; Lankshear & Knobel, 2007; Leu, O’Byrne, Zawilinski, McVerry, & Everett-Cacopardo, 2009; The Common Core State Standards (CCSS) Initiative in the United States, 2010; Drew, 2013)

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการที่ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนหรือบุคคลทั่วไปให้มีทักษะสมรรถนะด้านการอ่านเขียนอย่างคิดวิเคราะห์และทักษะทางคอมพิวเตอร์ จึงบัญญัติคำว่า “Web literacy skills” “Web literacy” “Web literacy instruction” โดยกำหนดคำนิยามไว้กว้างๆ ว่าเป็น ทักษะที่ผสมผสานกันระหว่างทักษะทางคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันสารสนเทศ กล่าวคือ ความสามารถในการเข้าถึงและค้นหาข้อมูลออนไลน์ ความสามารถในการอ่าน ตรวจสอบ และประเมินค่าข้อมูลออนไลน์ในเว็บไซต์อย่างคิดวิเคราะห์ รวมถึงความสามารถในการใช้เว็บเพจหรือเว็บไซต์ในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์สำหรับชีวิตส่วนตัวและความก้าวหน้าทางการเรียนการทำงานของตนเอง (Leu, 1997; Kirk, 2000; Reinhardt & Isbell, 2002) และนักวิชาการอีกกลุ่มที่เห็นว่าการสอนการรู้เท่าทันสื่อไม่ได้เป็นเพียงแค่การนำเทคโนโลยีหรือสื่อเข้ามาใช้ในห้องเรียนหรือการสอนผ่านสื่อเท่านั้น แต่ต้องสอนให้รู้เกี่ยวกับสื่ออย่างลึกซึ้ง นั่นคือ ความสามารถในการเข้าถึงสื่อ วิเคราะห์สื่อ ประเมินค่าสื่อ ผลิตสื่อ และสื่อสารข้อมูลอย่างทันสมัยผ่านสื่อ รวมทั้งยังต้องมีความเข้าใจรูปแบบการใช้ภาษาและสัญลักษณ์ของสื่อจนกระทั่งทราบถึงผลกระทบของสื่อในทางที่ดีและไม่ดี ซึ่งทักษะนี้เรียกว่า “Media literacy” (Considine, Horton, & Moorman, 2009; Media Literacy Week, 2010; Ofcom, 2010; Lee & Namie, 2010)

Calvani, Fini และ Ranieri (2009) ได้นำแนวคิดต่างๆ มานำเสนอกรอบแนวคิดที่ชื่อ “Digital competence framework” ซึ่งเป็นความสามารถในการบูรณาการความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อดิจิทัลที่จัดเป็นหมวดหมู่หรือมิติได้ 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านเทคโนโลยี มิติด้านสติปัญญา และมิติด้านจริยธรรม โดยอธิบายว่ามิติด้านเทคโนโลยีประกอบด้วยความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานสำหรับการแก้ปัญหา

ต่างๆ ในการใช้คอมพิวเตอร์ และความสามารถในการเข้าใจความหมายที่สื่อผ่านสัญลักษณ์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มิติด้านสติปัญญาประกอบด้วยความสามารถในการสืบค้น สรุปลงและจับใจความ วิเคราะห์แยกแยะ สังเคราะห์ และประเมินค่าข้อมูลสารสนเทศออนไลน์อย่างมีตรรกะและเป็นระบบ มิติด้านจริยธรรมประกอบด้วยจริยธรรมหรือจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการติดต่อสื่อสารหรือวัตถุประสงค์อื่นๆ อย่างมีความรับผิดชอบ เคารพกฎหมายและเคารพสิทธิของผู้อื่น ส่วนมิติองค์รวมที่บูรณาการทั้งสามมิติเข้าด้วยกันคือความสามารถในการแสวงหาประโยชน์จากศักยภาพของเทคโนโลยีเพื่อสืบค้นและคัดเลือกข้อมูลอย่างรู้เท่าทัน และสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการมีจริยธรรมในการใช้สื่อสารสนเทศออนไลน์ โดยนำเสนอมิติดังกล่าวผ่านไดอะแกรม (Diagram) ดังที่ได้แสดงไว้ในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1: กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางดิจิทัล (Digital competence framework) (นำมาจาก Calvani et al., 2009 หน้า 162 อ้างใน Li & Ranieri, 2010)

ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าแนวคิดการอ่านออกเขียนได้รูปแบบใหม่ “New literacies” ในยุคดิจิทัลสามารถกล่าวถึงได้ในหลากหลายแง่มุม แต่ทว่าในแต่ละแนวคิดก็มีหลายประเด็นที่สอดคล้องกันอยู่ไม่มากก็น้อยและบางประเด็นก็มีความต่างกันบ้างเล็กน้อยโดยอยู่ในขอบข่ายเดียวกันของคำว่า New literacies แนวคิดทั้งหลายเหล่านี้จึงจำเป็นและเป็นประโยชน์อย่างมากที่สุดต่อการพัฒนาการเรียนการสอนการอ่านออกเขียนได้หรือการรู้เท่าทันในโลกดิจิทัลหรือในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปสู่การให้ความสนใจและความใส่ใจด้านการศึกษาและความเป็นมืออาชีพของผู้สอนหรือครูอาจารย์ในวงการการศึกษา ดังนั้น จะเห็นได้ว่าแนวคิดการรู้เท่าทันทางออนไลน์หรือ “Online literacies” ค่อนข้างเฉพาะเจาะจงไปที่สื่อและสารสนเทศที่เผยแพร่บนออนไลน์และมีความสอดคล้องกับแนวคิดการอ่านออกเขียนได้ในรูปแบบใหม่ แต่คำว่า New literacies นั้นเป็นคำที่ไม่แน่นอนตายตัวในการนำไปใช้และคำนิยามของคำนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและบริบทที่ต่างกัน ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงขอใช้คำว่า “Online literacies” โดยเจาะจงศึกษาประเด็นของการบูรณาการการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ

2.1.2 วิธีการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

การเรียนการสอนในยุคดิจิทัลเทคโนโลยี ผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาเทคนิคหรือวิธีการสอนของตนเองให้มีความทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน เช่น สื่อออนไลน์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สื่อการเรียนรู้ อาทิ เว็บไซต์ต่างประเทศ วิดีโอภาษาอังกฤษ มีความสำคัญอย่างมากต่อการฝึกฝนและพัฒนาทักษะด้านฟังพูดอ่านเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน เปรียบเสมือนกับผู้เรียนได้เปิดโลกทัศน์ทางด้านภาษาด้วยสื่อกลางอย่างเทคโนโลยี

แต่การนำสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของต่างประเทศมาสอนผู้เรียนนั้น ผู้สอนควรตระหนักถึงการชี้แนะให้ผู้เรียนเปลี่ยนจากการเป็นผู้เสพข้อมูลโดยไม่ไตร่ตรองเป็นผู้คิดที่มีวิจารณญาณ และมีทักษะต่างๆในการรับข้อมูล กล่าวคือ การใช้คำค้นข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้คำหลัก การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่มีคุณภาพ การตั้งคำถาม การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล การพิเคราะห์หลักฐานและเปรียบเทียบแหล่งข้อมูลก่อนการตัดสินใจ การประเมินความน่าเชื่อถือ และการกลั่นกรองเลือกรับเฉพาะข้อมูลที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ เพราะทักษะเหล่านี้เป็นกุญแจสำคัญ

ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีศักยภาพในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์เป็นภาษาอังกฤษ (Brunner & Tally, 1999; Coiro, 2003; Karchmer, 2011)

นักวิชาการมากมาย อาทิ Karchmer (2001) Reinhardt & Isbell (2002) Coiro (2003) McPherson, Wang, Hsu, & Tsuei (2007) Reinhardt & Thorne (2008) Huang (2011) และ Gardner (2017) ได้เสนอแนะวิธีการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น Website structure basics, Universal resource locators: URL basics, Web searching, Web directory (Yahoo), CNN learning resources, Blogs, Wikis, Digital concept mapping, PBS television broadcast websites, Save the guinea worm, DHMO, Mankato, และ MN พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการสอนการประเมินสื่อและสารสนเทศออนไลน์ เช่น SPARK (Survey, Preview, Anticipate, Read, Know), CARS, และ 5 Key habits of mind เป็นต้น โดยมีวิธีการสอนโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

Huang (2011) ได้นำเสนอวิธีการสอนการตรวจสอบแหล่งที่มาและพิจารณาข้อมูลในเบื้องต้นก่อนการอ่านข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงที่มาและจุดประสงค์ของแหล่งข้อมูลจะช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจเข้าถึงแหล่งข้อมูลหรือเว็บไซต์นั้นๆ ได้อย่างมีวิจารณญาณ คำถามที่ผู้เรียนควรพิจารณา ได้แก่

1. ผู้แต่งคือใคร (Who is the author?)
2. บทความได้ระบุชื่อผู้แต่งหรือองค์กรหรือไม่ (Does the article specify the author's name and affiliation?)
3. ข้อมูลหรือบทความมาจากแหล่งไหน (Where do the articles come from?)
4. หัวข้อเรื่องคืออะไร (What is the topic?)
5. วัตถุประสงค์ของบทความคืออะไร (What do the articles write for?)
6. ผู้เขียนตั้งใจเขียนบทความนี้ให้ใครอ่าน (Who will be the reader?)

นอกจากนี้ Gardner (2017) ได้นำเสนอวิธีการสอนที่เรียกว่า IMVAIN (Independent, Multiple, Verify, Authoritative/Informed, Named) method สำหรับขั้นตอนก่อนการอ่าน

ข้อมูล เพื่อใช้ประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลสารสนเทศจากสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ประกอบด้วยคำถาม ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลนำเสนอข้อมูลที่เป็นอิสระและเป็นความสนใจของผู้เขียนเท่านั้นหรือไม่ (Is the material Independent or self-interested?)
2. ข้อมูลมาจากแหล่งเดียวหรือหลายแหล่ง (Does it have Multiple sources or only one?)
3. แหล่งข้อมูลได้รับการพิสูจน์หรือตรวจสอบแล้วว่าเป็นความจริงหรือไม่ (Does it Verify or assert?)
4. ข้อมูลมาจากแหล่งข้อมูลต้นกำเนิดและน่าเชื่อถือหรือไม่ (Is it Authoritative/Informed or uninformed?)
5. มีการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลหรือไม่ (Are sources Named or unnamed?)

นอกจากวิธีการสอนวิเคราะห์แหล่งข้อมูลก่อนการอ่านแล้วนั้น ยังมีวิธีการสอนการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนระหว่างและหลังการอ่านผ่านการใช้สื่อ (Rice, 1998; Huang, 2011) เช่น CNN learning resources และ PBS television broadcast websites โดยให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายข่าวในเว็บดังกล่าว และร่วมกันค้นหาประเด็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เขียนต่อข่าวดังกล่าว ซึ่งหลังจากการอภิปรายผู้เรียนต้องสรุปทุกประเด็นร่วมกันและเขียนรายงานสรุปข่าวพร้อมทั้งเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวในมุมมองส่วนตัวของผู้เรียนอีกด้วย โดยคำถามที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนอภิปราย ได้แก่

1. ข้อมูลหรือทัศนคติที่แฝงในเนื้อหาคืออะไร (What was not said about the topic?) ทำไมถึงต้องแฝงไว้ (Why?) และผลลัพธ์จากการแฝงคืออะไร (What are the consequences?)
2. ผู้เขียนเข้าข้างฝ่ายใด (What is the author's position on the topic?)

3. ผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลสนับสนุนคำตอบจากส่วนไหนของบทความได้บ้าง

(Where in the article can you find evidence to support your answers?) โดยเฉพาะคำถามในข้อ 3.1 ด้านล่างนี้

3.1 ผู้เขียนมีทัศนคติอย่างไรต่อเรื่องดังกล่าว (What is the author's view on the issue?)

4. ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งในประเด็นดังกล่าวอย่างไรบ้าง (How does the author argue this point?) และผู้เขียนใช้กลวิธีการเขียนเพื่อโน้มน้าวผู้อ่านอย่างไร (How does the author convince the readers?)

5. คำว่าพวกเรา “we” และ ทุกคน “everyone” ในบทความหมายถึงใคร (Who does “we” and “everyone” refer to?)

6. ผู้เขียนแต่งขึ้นเพื่อตีพิมพ์ในสื่อรูปแบบใด (Which publication is the author writing for?)

ในขั้นตอนหลังการอ่าน Brunner และ Tally (1997) ได้นำเสนอแนวทางการประเมินสิ่งพิมพ์และสื่อสมัยใหม่ทางออนไลน์ 5 ประการ (Five key habits of mind) สำหรับผู้สอน โดยการใช้คำถามเชิงคิดวิเคราะห์เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการประเมินสื่อดังกล่าวอย่างกระจ่างชัดขึ้น มีจำนวน 5 คำถาม ได้แก่

1. สื่อนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างไร (How was this constructed?)
2. คุณค่าที่นำเสนอผ่านสื่อคืออะไร (What values underlie this?)
3. รูปแบบในการนำเสนอข้อมูลคืออะไร (What are the conventions used in this?)
4. ใครคือกลุ่มเป้าหมายของสื่อ (Who is the intended audience for this?)

5. ใครหรือหน่วยงานใดเป็นเจ้าของสื่อและใครได้ผลประโยชน์จากสื่อ (Who owns this?) (Who benefits from it?)

Reinhardt และ Isbell (2002) ได้นำเสนอวิธีการ SPARK (Survey, Preview, Anticipate, Read, Know) เพื่อใช้วิเคราะห์และคัดกรองข้อมูลสารสนเทศจากเว็บไซต์ต่างๆ เริ่มตั้งแต่ก่อนการอ่านจนกระทั่งถึงหลังการอ่าน ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการสำรวจ (SURVEY) ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นของการสำรวจองค์ประกอบที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของความเป็นสื่อออนไลน์อย่างเช่นเว็บเพจหรือเว็บไซต์ โดยสอนให้ผู้เรียนรู้จัก
 - พิจารณาที่ตั้งของข้อมูล (URLs) อย่างละเอียดเพื่อง่ายต่อการตัดสินใจเลือกชนิดของเว็บไซต์ก่อนหาข้อมูล
 - สังเกตชื่อผู้เขียนและวันที่เผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ เพื่อเป็นปัจจัยในการพิจารณาความเป็นปัจจุบันของข้อมูล
 - วิพากษ์วิจารณ์รูปลักษณะภายนอกของเว็บไซต์ที่สามารถมองเห็นได้ทันที เช่น ชื่อผู้เขียน และวันเดือนปีของการเผยแพร่ข้อมูล
 - สำรวจองค์ประกอบที่มีลักษณะพิเศษว่าข้อมูลที่เผยแพร่ นั้นอาจเป็นโฆษณาหรือลิงก์จากแหล่งภายนอก เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเสียเวลาในการเข้าถึงเว็บไซต์นั้น
 - เชื่อมต่อลิงก์จากภายในเว็บไซต์ที่ต้องการไปยังลิงก์ภายนอกที่มีความสัมพันธ์กันและน่าเชื่อถือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลอื่นที่สอดคล้องกับข้อมูลที่ผู้อ่านต้องการ
2. ขั้นการเตรียมพร้อมในการอ่าน (PREVIEW) ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นของการให้ความรู้พื้นฐานกับผู้เรียนเกี่ยวกับประเด็นที่ควรคำนึงถึงเมื่อจะเริ่มอ่านข้อมูลบนเว็บไซต์ โดยมีวิธีการสอน ดังนี้
 - สอนให้พิจารณาตัวอักษร (textual cues) และสัญลักษณ์ (graphical cues) บนเว็บไซต์ เพื่อสามารถวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของสิ่งต่างๆที่ปรากฏบนเว็บไซต์
 - สอนให้ผู้เรียนใช้กลวิธีการอ่านแบบบนลงล่าง (top-down reading strategies) เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมอ่านเพื่อตีความและจับใจความสำคัญได้ และสอนให้ผู้เรียนสามารถบอกชื่อหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยของเรื่องที่กำลังจะอ่านได้ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักว่ากำลังจะอ่านเกี่ยวกับเรื่องอะไร

3. ขั้นการคาดการณ์ (ANTICIPATE) เป็นขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนลองคาดเดาเรื่องราวที่กำลังจะอ่านโดยมีวิธีการสอนให้ผู้เรียน

- รู้จักคาดเดาหัวเรื่องของเว็บไซต์ เพื่อให้ทราบว่าจะข้อมูลในเว็บไซต์ต้องการนำเสนออะไร

- ใช้ความรู้ที่ผู้เรียนทราบมาก่อนแล้วเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังจะได้อ่านในการทำความเข้าใจเรื่องที่จะอ่าน

4. ขั้นการอ่าน (READ) เป็นขั้นการสอนให้ผู้เรียนฝึกอ่านข้อมูลซึ่งสามารถอ่านได้หลายครั้งตามความต้องการของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นทักษะการอ่านของผู้เรียน

5. ขั้นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ (KNOW) เป็นขั้นตอนที่ใช้ทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนจากรีวิวที่ได้อ่านมาแล้ว โดยสอนให้ผู้เรียนรู้จัก

- ตอบคำถามทั้งเนื้อหาในภาพรวมและในรายละเอียด

- ตรวจสอบเนื้อหาในเว็บไซต์อย่างคิดวิเคราะห์

วิธีการสอนอีกวิธีหนึ่งคือ CARS method ซึ่งเป็นวิธีที่นำเสนอโดย Gardner (2017) ผู้สอนสามารถใช้วิธีนี้ไปใช้สอนการกลั่นกรองเว็บไซต์ในประเด็นต่างๆ เช่น ความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ และความสมเหตุสมผลของข้อมูลสารสนเทศ ในทุกขั้นตอนการอ่านเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการรู้เท่าทันทางเว็บไซต์ คือ

- ยกตัวอย่างเว็บไซต์หลอกลวง เช่น Save the Guinea Worm, DHMO, Mankato, และ MN เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักว่าเว็บไซต์ปลอมมีลักษณะอย่างไรนำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์ร่วมกันเกี่ยวกับความแตกต่างของสื่อสิ่งพิมพ์และเว็บไซต์

- นำเสนอเว็บไซต์ที่สามารถเช็คข่าวลือ ข่าวปลอม หรือโฆษณาให้กับผู้เรียน เช่น Snopes.com และ Politifact.com โดยสอนเรื่องความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศให้กับผู้เรียน

- ให้ผู้เรียนค้นหาข้อมูลจากกูเกิ้ล (Google) หรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ โดยให้ผู้เรียนพิจารณาความสอดคล้องกันของข้อมูลจากหลากหลายแหล่งเพื่อฝึกการใช้วิจารณญาณในการเลือกรับรวมถึงแชร์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ และฝึกตรวจสอบอคติหรือทัศนคติที่ผู้เขียนซ่อนไว้ในข้อมูล

- อภิปรายร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเกี่ยวกับกับดักหรือหลุมพรางของสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) การนำเสนอข้อมูลซ้ำๆ ของสื่อเพื่อหลอกล่อให้หลงเชื่อ

สำหรับการสอนแบบการจัดกิจกรรมการประเมินเว็บไซต์ โดยใช้ Website structure basics และ Website content basics เพื่อสอนการวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานและเนื้อหาของเว็บไซต์นั้น Brunner and Tally (1999), Reinhardt and Isbell (2002), Coiro (2003) และ Huang (2011) ได้เสนอแนะวิธีการ ประกอบด้วยกิจกรรมตั้งแต่ขั้นก่อนการอ่านถึงหลังการอ่าน ดังนี้

- ผู้สอนนำหนังสือ นิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์มาเปรียบเทียบกันให้ผู้เรียนเห็นซึ่งหนังสือจะมีลักษณะเป็นกรอบข้อความเดียวทั้งหน้า ส่วนนิตยสารและหนังสือพิมพ์มีกรอบข้อมูลหลายๆ อันในหน้าเดียว สำหรับเว็บไซต์จะมีข้อความทั้งปกติและข้อความเคลื่อนไหว รวมถึงหน้าต่างข้อมูลหน้าต่างโฆษณาที่หลากหลายแสดงให้เห็นบนหน้าเว็บไซต์

- ให้ผู้เรียนวิเคราะห์โครงสร้างเว็บไซต์ การจัดระบบข้อมูล องค์ประกอบอื่นๆ เช่น รูปลักษณะด้านการออกแบบเว็บไซต์ เช่น ข้อความ รูปภาพเคลื่อนไหว คลิปอาร์ต และลิงก์ภายในและลิงก์ภายนอก เป็นต้น

- ให้ผู้เรียนฝึกพิจารณาที่ตั้งของเว็บไซต์สากล (Universal resource locators: URLs) เช่น dot-com dot-org และ dot-edu sites เป็นต้น ว่าคำลงท้ายเหล่านี้มีความแตกต่างกันในด้านวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายอย่างไรบ้าง

- ในขั้นหลังเรียนผู้สอนให้ผู้เรียนทำกิจกรรม 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) ให้จับคู่คำลงท้าย (URLs) กับแหล่งและชนิดของข้อมูล 2) ให้วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของเว็บไซต์และกลุ่มเป้าหมาย โดยเขียนสรุปว่าใครหรือหน่วยงานใดเป็นเจ้าของเว็บไซต์ และเนื้อหาเว็บไซต์เป็นอย่างไร

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าวิธีการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์มีหลายวิธีที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการคิด กระบวนการตั้งคำถาม กระบวนการคัดกรอง และกระบวนการประเมินสื่อและสารสนเทศออนไลน์ต่างๆบนเว็บไซต์ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปใช้ในห้องเรียน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Related Studies)

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นสามารถจำแนกได้ 4 ประเด็นศึกษาใหญ่ๆ ดังนี้

- 1) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนในต่างประเทศ
- 2) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนในประเทศไทย
- 3) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ใน

ต่างประเทศ และ 4) งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในประเทศไทย

2.2.1 การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนในต่างประเทศ

งานวิจัยส่วนใหญ่ในต่างประเทศศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ช่วยสอนในการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่ได้รับความสำคัญคือปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือเป็นอุปสรรคต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สอน และทัศนคติของผู้สอนต่อการรับรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของตนเอง ดังนี้

Ertmer Gopalakrishnan และ Ross (2000) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับกลวิธีการสอนและการสอนจริงในห้องเรียนของกลุ่มครูตัวอย่างที่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นครูต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลคุณภาพเชิงกรณีศึกษาจากครูตัวอย่างจำนวน 17 คน ในประเทศสหรัฐอเมริกา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปลายเปิด การสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ การโต้ตอบทางอีเมล และการสังเกตการสอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการถอดรหัส และการวิเคราะห์ภายในกรณีศึกษาและข้ามกรณีศึกษา ผลการศึกษาโดยภาพรวมพบว่าครูตัวอย่างในงานวิจัยนี้มีประสบการณ์การสอนที่แตกต่างกันตั้งแต่ 3 ปีถึง 30 ปี ประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 13 ปี และครูตัวอย่าง 6 คนจบการศึกษาระดับปริญญาโท แต่นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่าครูตัวอย่างทุกคนมีความมั่นใจในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการสอนถึงแม้ว่ามีประสบการณ์การสอนน้อย อีกทั้งไม่มีปัญหาในการใช้เทคโนโลยีกับการสอน อย่างเช่นการขาดทรัพยากร ความรู้ และเวลา เพราะครูสามารถจัดการปัญหาได้ภายใต้ข้อจำกัดที่มี ครูมีความคิดริเริ่มใหม่ๆ และใช้วิธีการสอนรูปแบบใหม่อย่างต่อเนื่องเนื่องจากครูตัวอย่างมีความกระตือรือร้นในการสอน กล้าเสี่ยง และอุทิศเวลาส่วนตัวเพื่อนำเทคโนโลยีไปใช้ในการสอน ครูตัวอย่างจำนวน 15 คนกล่าวว่าได้รับโอกาสในการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านการสอน รวมถึงได้รับโอกาสในการฝึกฝนทักษะคอมพิวเตอร์เป็นประจำ ครูตัวอย่างจำนวน 10 คนมีส่วนช่วยในการออกแบบสร้างสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการเทคโนโลยีภายในโรงเรียน ครูจำนวน 12 คนมีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี และครูจำนวน 4 คนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น สำหรับทัศนคติหรือความเชื่อของครูตัวอย่างในด้านทักษะมีความคิดเห็นว่ามันนักเรียนจำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์และทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า สำหรับด้านเนื้อหาความรู้ ครูตัวอย่างมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ ซึ่งนักเรียน

ควรมีความรู้ด้านเทคโนโลยีมากกว่าที่หลักสูตรระบุไว้ สำหรับด้านกระบวนการเรียนรู้ ครูมีความคิดเห็นว่าครูควรช่วยให้นักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง เช่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต กล่าวได้ว่าโดยรวมว่าการปฏิบัติในด้านการสอนและทัศนคติของครูตัวอย่างในงานวิจัยเป็นแบบผสมผสาน กล่าวคือเป็นทั้งการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนคิดและเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ค้นพบได้มาจากครูตัวอย่างซึ่งไม่สามารถเป็นข้อมูลจริงจากครูทุกคน

Karchmer (2001) ศึกษาอิทธิพลของอินเทอร์เน็ตต่อการอ่านออกเขียนได้ (Literacy) และการสอนการอ่านออกเขียนได้ของครูตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนกระทั่งระดับมัธยมศึกษาจำนวน 13 คน ที่สอนในโรงเรียนรัฐบาล 11 แห่งของประเทศสหรัฐอเมริกา ในจำนวนนี้เป็นครูระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 คน และเป็นครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การจดบันทึก และการโต้ตอบทางอีเมลล์ ผลการวิจัยโดยรวมสามารถแบ่งเป็น 3 ประเด็นใหญ่ๆ ได้แก่ 1) ความเหมาะสมของสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต กล่าวคือ ครูระดับประถมศึกษาให้ความสำคัญกับระดับของความยากง่ายของบทอ่านที่เหมาะสมกับอายุของผู้เรียน ซึ่งครูใช้เวลามากขึ้นในการค้นหาบทอ่านในอินเทอร์เน็ตให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน เนื่องจากเนื้อหาในเว็บไซต์ยากเกินไปหรือมีข้อความมากเกินไปทำให้ยากต่อการหาเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและรวมถึงข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งเสียงและภาพทางดิจิทัล ครูจึงควรคัดสรรเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาให้ผู้เรียนอ่านได้ ส่วนครูระดับมัธยมศึกษาเน้นที่ข้อควรระวังในการใช้อินเทอร์เน็ต จึงสอนทักษะที่จำเป็นในการประเมินข้อมูลสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต

2) การประเมินความถูกต้องของข้อมูลในอินเทอร์เน็ต ครูทั้งสองระดับมีความคิดเห็นว่ายินเทอร์เน็ตทำให้ข้อมูลสารสนเทศหรือเหตุการณ์ต่างๆแพร่หลายในวงกว้างเร็วขึ้น ครูจึงตระหนักถึงการสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้บริโภคข้อมูลที่ชาญฉลาดและให้ตรวจสอบข้อมูลจากหลากหลายแหล่งเพื่อนำมาเปรียบเทียบ รวมถึงสร้างเกณฑ์การประเมินเว็บไซต์ให้นักเรียน ประกอบด้วย 1. การตรวจสอบโครงสร้างของเว็บไซต์ประกอบด้วยที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และอีเมลติดต่อ 2. ลิงก์ในเว็บไซต์ปรากฏหลักฐานที่อ้างอิงผู้รับผิดชอบเนื้อหาบนเว็บไซต์ 3. เว็บไซต์มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้หรือกล่าวถึง 4. การเชื่อมโยงไปยังลิงก์หรือเว็บไซต์อื่นๆ ที่น่าเชื่อถือ 5. เว็บไซต์ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรอิสระ 6. แหล่งข้อมูลทุกข้อมูลที่ระบุในเว็บไซต์ได้รับการยืนยันจากแหล่งต้นกำเนิด

3) การเผยแพร่ข้อมูลของผู้เรียนบนอินเทอร์เน็ต ครูมองเห็นประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตโดยกล่าวว่าสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนทำงานให้มีคุณภาพขึ้นและระมัดระวังในการใช้ภาษามาก

ขึ้น โปรแกรมในเว็บไซต์ที่สามารถพิมพ์แทนการเขียนและสามารถสแกนและตกแต่งรูปภาพได้อำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่มีลายมือไม่สวยหรือวาดรูปไม่เก่ง เช่น โปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด (Word) โฟโต้ ช็อป (Photoshop) เป็นต้น ที่สำคัญคือการนำเสนองานบนอินเทอร์เน็ตช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจในผลงานให้กับนักเรียนและยังทำให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียนมากยิ่งขึ้น

Park (2003) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้เว็บไซต์ช่วยสอน (Web-assisted instruction) ในการสอน โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ในการเก็บข้อมูลกับผู้สอนชาวสหรัฐอเมริกาที่สอนระดับมหาวิทยาลัยในรัฐวอชิงตันดีซีจำนวน 800 คนจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ข้อมูลที่ได้นำมาหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยหลักการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural equation modeling (SEM) approach) ผลการศึกษาพบว่ามีปัจจัยหลัก 5 ประการที่มีความสำคัญต่อการสอนโดยใช้เว็บไซต์ช่วยสอน ได้แก่ ประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ความคาดหวังของทั้งผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานรวมถึงผู้เรียน การตระหนักในความสามารถในการใช้เว็บไซต์ การคำนึงถึงข้อดีของการใช้เว็บไซต์ และความยุ่งยากในการใช้เว็บไซต์ สำหรับข้อจำกัดในด้านการสนับสนุนเกี่ยวกับการฝึกอบรม แรงจูงใจ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และเวลาในการเตรียมการสอนเป็นปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการใช้เว็บไซต์ช่วยสอนของผู้สอน

Shin และ Son (2007) ศึกษาการรับรู้และทัศนคติต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการสอนของครูชาวเกาหลีที่สอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 101 คน เป็นผู้ชาย 42 คนและผู้หญิง 49 คน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม 2) คำถามแบบมีตัวเลือกให้ตอบ (Multiple-choice questions) และ 3) คำถามปลายเปิด ผลการศึกษาโดยรวมพบว่าปัจจัยหลัก 3 ประการที่มีอิทธิพลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในการสอนของครู ได้แก่ 1) ความชอบส่วนตัวในการใช้อินเทอร์เน็ต 2) ความสามารถในการบูรณาการอินเทอร์เน็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) การสนับสนุนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีอื่นๆ ของโรงเรียน และกิจกรรมการสืบค้นข้อมูลในเว็บไซต์ (Web surfing activities) เป็นกิจกรรมที่ครูให้ผู้เรียนทำบ่อยที่สุด ผลการศึกษาเพิ่มเติมพบว่าครูชาวเกาหลีจำนวน 88 คนใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับการเตรียมสื่อการเรียนการสอนโดยให้เหตุผล 6 ประการ คือ 1) เนื้อหาในอินเทอร์เน็ตมีความหลากหลาย 2) สะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล 3) ข้อมูลทันสมัย 4) ไม่เสียค่าใช้จ่าย 5) มีความเสมือนจริง และ 6) ข้อมูลเข้าใจง่าย ในขณะที่ครูจำนวน 51 คนไม่ใช้อินเทอร์เน็ตในการสอนโดยให้เหตุผล 8 ประการ คือ 1) ข้อจำกัดด้านจำนวนคอมพิวเตอร์ 2) เวลาสอนไม่เพียงพอ 3) ครูขาดทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ 4) ครูขาด

ความสนใจในการใช้อินเทอร์เน็ต 5) ข้อจำกัดด้านทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน 6) ผู้เรียนขาดความสนใจ 7) ความสามารถทางภาษาอังกฤษที่จำกัดของครู และ 8) ผู้เรียนขาดทักษะการใช้คอมพิวเตอร์

Chen (2008) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนภาษาอังกฤษ รวมถึงอุปสรรคที่พบในการบูรณาการของผู้สอนชาวไต้หวันที่สอนในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย และสถาบันกวดวิชาจำนวน 22 คน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Interview protocol) ผลการศึกษาพบว่ามีปัจจัย 11 ประการที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในวิชาภาษาอังกฤษของผู้สอนชาวไต้หวัน ได้แก่ 1) ประสบการณ์การอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้สอน 2) การเตรียมพร้อมในระยะยาวขององค์กร 3) การปรับเปลี่ยนเทคนิคการสอนของผู้สอนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา 4) ความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์ 5) การคำนึงถึงข้อดีของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ภาระงานที่มากเกินไปและเวลาไม่เพียงพอ 7) ความรู้สึกไม่มั่นใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 8) การสนับสนุนขององค์กร 9) ความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม 10) ความสามารถในการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอนภาษา และ 11) การจัดอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนภาษา

Samuel และ Bakar (2006) ได้ศึกษาสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนของครูภาษาอังกฤษในการประยุกต์ใช้หรือบูรณาการอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนและการสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูภาษาอังกฤษและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการสอน โดยการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้ากึ่งโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างเป็นครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจากโรงเรียนลำดับต้นๆสามแห่งในประเทศมาเลเซีย จำนวน 30 คน ผลการศึกษาสามารถจำแนกประเด็นหลักๆ ได้ 6 ประเภท ดังนี้ 1. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านโครงสร้างพื้นฐาน กล่าวคือ ห้องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอและขาดการดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะติดตั้งด้วยระบบปฏิบัติการที่ล้าสมัย สัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ขาดระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ ส่วนกลาง ขาดระบบการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ทันสมัย คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะหรือโน้ตบุ๊กของโรงเรียนสำหรับครูไม่สามารถใช้งานได้ 2. หลักสูตรเรียนคอมพิวเตอร์ กล่าวคือ การฝึกฝนและอบรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ 3. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู กล่าวคือ ครูมีทักษะดังกล่าวในระดับต่ำซึ่งแสดงให้เห็นว่าต้องได้รับการอบรมเพิ่มขึ้น 4. บทเรียนที่มีการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร่วมด้วย กล่าวคือ การบูรณาการดังกล่าวไม่สามารถทำให้

สำเร็จลุล่วงได้ และครูโดยรวมพึงเคยต่อการออกแบบบทเรียนและแบบทดสอบผ่านทางเว็บไซต์ 5. การจัดหาซอฟต์แวร์ช่วยสอนโดยหน่วยงาน กล่าวคือ ครูไม่ใช่ซีดีรอมที่ได้รับการจัดหาให้จากหน่วยงาน 6. อุปสรรค กล่าวคือ ผู้ประสานงานห้องคอมพิวเตอร์ขาดทักษะในการแก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การสนับสนุนจากผู้บริหารไม่เต็มที่เท่าที่ควร ครูมีทัศนคติแง่ลบต่อการใช้เทคโนโลยี ภาวะความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานบริหารอื่นๆ มากเกินไปและยังใช้วิธีล้าสมัยในการจัดการงาน ผลการศึกษาโดยรวมจึงบ่งชี้ว่าความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นมาก โรงเรียนที่มีความพร้อมมากในด้านแหล่งทรัพยากรทางเทคโนโลยีสามารถทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษประสบผลสำเร็จมากกว่าโรงเรียนที่ขาดความพร้อม และนอกเหนือจากด้านความพร้อมแล้วนั้น การสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรวมถึงทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยีของครูภาษาอังกฤษมีส่วนสำคัญต่อการบูรณาการเทคโนโลยีในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอีกด้วย

ในปี 2008 Mueller Wood Willoughby Ross และ Specht ได้สำรวจลักษณะเฉพาะตัวของครูและตัวแปรที่สามารถแยกแยะครูชำนาญการที่บูรณาการคอมพิวเตอร์ในระดับสูงและระดับต่ำในการสอน กลุ่มตัวอย่างคือครูจำนวน 2 กลุ่มในประเทศแคนาดา ได้แก่ ครูระดับประถมศึกษาจำนวน 185 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 94 โรงเรียน และครูระดับมัธยมศึกษาจำนวน 204 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 16 โรงเรียน จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยอายุเฉลี่ยของครูคือ 41.8 ปี ประสบการณ์สอน 14.8 ปี และโดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ แบบสอบถามประกอบด้วยมาตรการวัดความเข้าใจที่ครอบคลุมทั้งองค์ประกอบด้านคอมพิวเตอร์และองค์ประกอบทั่วไป สำหรับองค์ประกอบด้านคอมพิวเตอร์ได้แก่ การบูรณาการคอมพิวเตอร์ ความสะดวกสบายจากคอมพิวเตอร์ ประเภทของการใช้คอมพิวเตอร์ การฝึกฝนการใช้คอมพิวเตอร์ ทัศนคติต่อคอมพิวเตอร์และประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนองค์ประกอบทั่วไป ได้แก่ ประวัติส่วนตัว การรับรู้ความสามารถของครู ปรัชญาเกี่ยวกับการสอน ทัศนคติต่อการทำงาน ซึ่งคำถามแต่ละข้อจะประเมินประวัติส่วนตัวรวมทั้งเพศและประสบการณ์การสอนของครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม (Discriminant function analysis) ผลการศึกษาพบว่ามีตัวแปรจำนวน 7 ตัวที่สามารถจำแนกครูระดับประถมศึกษาที่บูรณาการคอมพิวเตอร์ระดับสูงและระดับต่ำในห้องเรียน ได้แก่ 1. ประสบการณ์การสอนเชิงบวกกับการใช้คอมพิวเตอร์ 2. ความสะดวกสบายของครูด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ 3. ความเชื่อเฉพาะที่สนับสนุนการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอน 4. ปริมาณในการเข้าอบรมสัมมนา 5. แรงจูงใจหรือความท้าทายในการใช้คอมพิวเตอร์ 6. การสนับสนุนหรือความ

ช่วยเหลือจากผู้อื่น 7. การรับรู้ความสามารถด้านการสอน สำหรับครูระดับมัธยมศึกษาพบว่า มีตัวแปรจำนวน 6 อย่างที่ใกล้เคียงกับครูระดับประถมศึกษาที่นำมาใช้จำแนกครู ได้แก่ 1. ประสบการณ์สอนเชิงบวกกับการใช้คอมพิวเตอร์ 2. ความสะดวกสบายของครูด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ 3. ความเชื่อเฉพาะที่สนับสนุนการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอน 4. การใช้คอมพิวเตอร์ของครูที่บ้านและที่โรงเรียน 5. ปัญหาด้านเทคนิคในการใช้คอมพิวเตอร์ 6. ความเชื่อหรือทัศนคติในการทำงาน

Sang Valcke Braak และ Tondeur (2009) สํารวจผลกระทบของเพศ ความเชื่อเกี่ยวกับการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การรับรู้ความสามารถในการสอน การรับรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามที่คาดหวังไว้ของครูฝึกหัดวิชาเอกประถมศึกษาจากมหาวิทยาลัยครูจำนวน 4 แห่งจาก 3 เมืองในประเทศจีนจำนวน 727 คน โดยใช้แบบสอบถามที่กำหนดหัวข้อไว้ 5 หัวข้อย่อย ได้แก่ 1. ความเชื่อด้านการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง 2. การรับรู้ความสามารถด้านการสอนของครู 3. การรับรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ของตนเอง 4. ทัศนคติต่อคอมพิวเตอร์ 5. การใช้คอมพิวเตอร์ตามความคาดหวัง ซึ่งข้อมูลจากแบบสอบถามได้รับการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path modeling/analysis) ด้วยโปรแกรม AMOS 7.0 เพื่อหาค่าทางสถิติ เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นต้น และหาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ตามความคาดหวังด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัว (Bivariate correlation analysis) ผลการศึกษาโดยรวมพบว่าการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามความคาดหวังมีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่างๆของครู ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การรับรู้ความสามารถในการสอน การรับรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ และทัศนคติเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามที่คาดหวังไว้ ยกเว้นเพศ นอกจากนี้ผลจากการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลบ่งชี้ว่าการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามความคาดหวังของครูสามารถคาดการณ์โดยตรงได้จากตัวแปรต่างๆเกี่ยวกับความเชื่อของครูและสามารถทำนายอย่างอ้อมๆได้จากเพศของครู สามารถกล่าวได้ว่านวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนของครูสามารถพัฒนาปรับปรุงจากการเปลี่ยนกระบวนการคิดหรือความเชื่อของครู

Hutchison และ Reinking (2010) สํารวจอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาบูรณาการในการสอนทักษะการรู้เท่าทัน โดยเก็บข้อมูลผ่านการใช้แบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับในรูปแบบออนไลน์จำนวน 69 ข้อ ประกอบด้วยคำถามซึ่งมีตัวเลือกให้และคำถามปลายเปิด จากครูที่มีทักษะการรู้เท่าทันและเป็นสมาชิกของสภาท้องถิ่นของสมาคมการอ่าน

ระดับนานาชาติ (A state or local council of the international reading association: IRA) จำนวน 1,441 คน ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการสำรวจพบว่าอุปสรรคที่เกิดจากตัวครุมีดังนี้ 1. ไม่เห็นประโยชน์ของการบูรณาการเทคโนโลยีกับการสอน 2. มีความเชื่อส่วนตัวเกี่ยวกับการเรียนรู้ว่าเทคโนโลยีไม่เหมาะกับการเรียนการสอน 3. มีความยากลำบากในการจัดการห้องเรียนเมื่อให้นักเรียนใช้คอมพิวเตอร์ 4. ไม่ทราบวิธีการใช้เทคโนโลยี 5. ไม่เข้าใจประเด็นด้านลิขสิทธิ์ 6. ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร 7. เทคโนโลยีไม่น่าเชื่อถือ 8. ไม่เข้าใจการบูรณาการเทคโนโลยีกับการสอนทักษะการรู้เท่าทัน 9. การอ่านข้อความในอินเทอร์เน็ตยากเกินไปสำหรับนักเรียน 10. ไม่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีจึงยึดมั่นการสอนแค่เนื้อหาสาระ 11. ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยี 12. ขาดแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยี 13. มีปัญหาในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน 14. ไม่มีความสามารถในการประเมินผลและวัดผลนักเรียนโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 15. ไม่มีเงินในด้านเวลาในการบูรณาการเทคโนโลยีเนื่องจากต้องใช้เวลาที่มีมุ่งเตรียมพร้อมนักเรียนสำหรับการสอบวัดผล 16. ไม่มีเวลาสำหรับการสอนทักษะทางคอมพิวเตอร์พื้นฐานที่จำเป็นในการสอนบทเรียนที่ซ้ำซ้อนขึ้น 17. ไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมพร้อมเพื่อการใช้เทคโนโลยี 18. ขาดการสนับสนุนทางเทคโนโลยี 19. ขาดความเป็นมืออาชีพเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยี 20. ขาดทักษะการเข้าถึงเทคโนโลยี และ 21. ขาดเวลาในการสอน จากอุปสรรคจำนวน 21 ประการนั้น การขาดเวลาในการสอนเป็นอุปสรรคพื้นฐานมากที่สุด (ร้อยละ 63.7) รองลงมาคือขาดการเข้าถึงเทคโนโลยี (57.7%) ขาดความเป็นมืออาชีพด้านการบูรณาการเทคโนโลยี (ร้อยละ 54.8) และขาดการสนับสนุนทางเทคโนโลยี (ร้อยละ 52.2)

ในปีต่อมา Hutchison และ Reinking (2011) ได้ทำงานวิจัยฉบับที่สองที่เกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็นของครุระดับอนุบาลไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนจาก 31 รัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 1,441 คน เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาสอนการอ่านออกเขียนได้ โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์สำหรับการเก็บข้อมูล ผลการศึกษาโดยรวมชี้ให้เห็นว่าครุนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสอนการอ่านออกเขียนได้ในระดับต่ำและเป็นการใช้ในระดับผิวเผินถึงแม้ว่าครุทุกคนเชื่อว่าควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอน และยังพบว่าครุส่วนใหญ่ (86%) เชื่อว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีประโยชน์ในระดับปานกลางหรือระดับมาก ส่วนครุจำนวน 23 คนเชื่อว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเพียงส่วนเติมเต็มในการสอนเท่านั้น ซึ่งปัญหาที่พบของครุทุกระดับคือขาดการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอน และผลการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) สามารถระบุตัวแปรกลาง 8 อย่างที่เป็นอุปสรรคหลักๆ ในการบูรณาการเทคโนโลยี

สารสนเทศในการสอนโดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1. เวลาสอนไม่เพียงพอ 2. ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี 3. ความพร้อมทางด้านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี 4. เวลาในการเตรียมการสอน 5. เวลาสอนทักษะทางคอมพิวเตอร์พื้นฐานไม่เพียงพอ 6. แรงจูงใจในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน 7. ความเชี่ยวชาญในด้านเทคนิคการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น แชทออนไลน์ (Online chat) บล็อก (Blogs) วิกิ (Wikis) และอีเมลล์ (e-mail) เป็นต้น และ 8. เวลาในการบูรณาการเทคโนโลยี เนื่องจากต้องใช้เวลาค่อนข้างนานในการทดสอบอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีให้พร้อมใช้งาน กล่าวโดยสรุปคือครูเข้าใจและยอมรับรูปแบบการสอนใหม่ๆที่ต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ แต่ทว่าในมุมมองของครูไม่คิดว่ารูปแบบใหม่ของการอ่านและการเขียนทางดิจิทัลเป็นหัวใจของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสอนการอ่านออกเขียนได้นั่นเอง

Moore-Hayes (2011) สำรวจทัศนคติต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอน และศึกษาความแตกต่างในการรับรู้ความสามารถดังกล่าวของครูฝึกหัดและครูที่มีประสบการณ์สอนชาวแคนาดาจำนวน 350 คน โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจ เครื่องมือวิจัยที่ใช้คือแบบสอบถามแบบประเมินค่า 6 ระดับ ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด ผลการสำรวจพบว่าครูทั้งสองกลุ่มมีความมั่นใจในระดับต่ำเกี่ยวกับความสามารถของตนเองเนื่องจากครูรู้สึกไม่มั่นใจในการประเมินและคัดเลือกซอฟต์แวร์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และเมื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อความสามารถในการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนของครูทั้งสองกลุ่มไม่พบความแตกต่าง นอกจากนี้ ความต้องการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียนที่ยากให้ครูใช้สื่อการสอนและเทคนิคที่หลากหลายส่งผลต่อการสอนของครูอย่างมาก

Yükselir (2016) ศึกษาความแตกต่างเกี่ยวกับทัศนคติต่อการบูรณาการอินเทอร์เน็ตในการสอนภาษาอังกฤษระหว่างผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัย โรงเรียนรัฐบาล และสถาบันกวดวิชา โดยการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed-method approach) ที่เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างคือผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 82 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้สอนระดับมหาวิทยาลัยจำนวน 30 คน และผู้สอนจากโรงเรียนรัฐบาลและสถาบันกวดวิชาจำนวน 52 คนในประเทศตุรกี จากการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) ตามความพร้อมของผู้สอนและความใกล้ชิดกับผู้วิจัย ผลการศึกษาพบว่าผู้สอนทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้อินเทอร์เน็ตช่วยสอน (Internet-assisted language teaching) และผลวิจัยเพิ่มเติมพบว่าผู้สอนระดับมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ทราบวิธีการบูรณาการแหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในการสอน ในขณะที่ผู้สอนในโรงเรียนรัฐบาลและ

สถาบันกวดวิชาขาดความมั่นใจในการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในการสอน อุปสรรคที่ผู้สอนทุกระดับพบเหมือนกันคือเวลาสอนไม่เพียงพอ และการขาดแคลนคอมพิวเตอร์ ส่วนอุปสรรคที่พบเฉพาะผู้สอนในโรงเรียนรัฐบาลและสถาบันกวดวิชาคือความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้สอน

2.2.2. การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนในประเทศไทย

การศึกษาในประเทศไทยเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่วนใหญ่มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในห้องเรียนของผู้สอน รวมถึงอุปสรรคที่ผู้สอนพบเมื่อบูรณาการการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในประเทศไทยมีงานวิจัยที่ศึกษาประเด็นดังกล่าว ดังนี้

จักรพงษ์ สุวรรณรัมย์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอน โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม และเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูระดับมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1, 2 และ 3 ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 515 คนสำหรับตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) และจำนวน 22 คนสำหรับการสัมภาษณ์ ซึ่งได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และโปรแกรมลิสเรล (Lisrel) สำหรับวิเคราะห์โครงสร้างเชิงเส้นตรง (Structural equation model: SEM) ผลการศึกษาโดยรวมพบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ดังนี้ 1. ทักษะของครูต่อเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนาความเป็นมืออาชีพ การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอนของครู 2. การพัฒนาความเป็นมืออาชีพของครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะทางเทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอน และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. ทักษะด้านเทคโนโลยีของครูมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการจัดการความรู้ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอนของครู 4. ความสามารถในการจัดการความรู้ของครูมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอนของครู นอกจากนี้ ยังพบว่าทักษะของครูต่อเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลกระทบต่อการพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในระดับน้อยกว่า นอกจากนี้ ทักษะของครูต่อเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลกระทบทางอ้อมต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอน และทักษะด้านเทคโนโลยีของครูส่งผลกระทบทางตรงต่อความสามารถในการจัดการความรู้ของครู

นุสรุ ประเสริฐศรี และนवल แก่นบุปผา (2556) ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนในแง่มุมต่างๆ ดังนี้ 1. ระดับของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานกับระดับของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3. อุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์พยาบาลจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรรพสิทธิประสงค์ จำนวน 54 คน ด้วยการใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วยคำถามจำนวน 40 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และสหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's Rank correlation) ผลการศึกษาพบว่าอาจารย์พยาบาลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.1) เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 22 - 59 ปี ระดับการศึกษาที่พบมากที่สุดคือระดับปริญญาโท (ร้อยละ 56.25) ประสบการณ์การอบรม/สัมมนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวนน้อยกว่า 5 ครั้ง (ร้อยละ 74) และประสบการณ์การศึกษาดูงานด้านดังกล่าวน้อยกว่า 1 - 2 ครั้งคือจำนวนที่พบมากที่สุด (ร้อยละ 62.9) นอกจากนี้ ผลการศึกษาเพิ่มเติมคือ 1. อาจารย์พยาบาลใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อยมากหรือแทบจะไม่ใช่เลย 2. ตัวแปรดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน 3. อุปสรรคหลักๆ ที่พบ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จัดไว้ให้สำหรับนักศึกษาไม่เพียงพอโดยมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$) รองลงมาคือขาดการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.03$) และอาจารย์มีเวลาไม่เพียงพอในการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.00$)

หฤทัย อรุณศิริ (2557) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น ดังนี้ 1. ศึกษาปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2. เปรียบเทียบปัญหาดังกล่าวโดยขึ้นอยู่กับอายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา การอบรมด้านคอมพิวเตอร์ โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 310 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 31 คน และครูจำนวน 279 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่แบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของเซฟเฟ (Scheffe's method) ผลการศึกษาในภาพรวมพบว่า 1. ปัญหาในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ก) ด้านคำสั่งใน

ซอฟต์แวร์ กล่าวคือผู้บริหารและครุคิดเห็นว่าการใช้ซอฟต์แวร์มีปัญหาน้อยกว่าฮาร์ดแวร์ ข) ด้านระบบรับข้อมูลกล่าวคือระบบรับข้อมูลมีคุณสมบัติในการเก็บรักษาข้อมูลที่ดี ค) ด้านบุคลากรสามารถปฏิบัติงานเป็นไปตามกระบวนการ โดยสามารถรวบรวมข้อมูล จัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และสามารถพัฒนาซอฟต์แวร์ตามความต้องการได้ และ 2. ผลการเปรียบเทียบตามอายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานพบความแตกต่างในเรื่องปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญ และผลการเปรียบเทียบตามการอบรมด้านคอมพิวเตอร์ก็พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกันแต่ไม่พบความแตกต่างด้านขนาดสถานศึกษา

นนท์ชนิตร อาชวรพร และอวยพร เรื่องตระกูล (2558) ได้ศึกษาเอกลักษณ์เฉพาะตัวด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาครูในประเด็นต่างๆ ดังนี้ 1. เอกลักษณ์เฉพาะตัวด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาครู 2. การพัฒนาเครื่องมือสำหรับวัดเอกลักษณ์เฉพาะตัวด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาครู 3. ความต้องการในการพัฒนาเอกลักษณ์เฉพาะตัวด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาครู โดยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและให้นักศึกษาครูที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพของมหาวิทยาลัยในกำกับและในสังกัดของรัฐบาล 4 แห่ง ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 348 คนทำแบบวัดเอกลักษณ์เฉพาะตัวด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ในรูปแบบการประเมินค่า 5 ระดับที่เป็นการตอบแบบคู่ (Dual-response format) จำนวน 30 ข้อ และใช้สถิติบรรยาย (Descriptive statistics) สัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of variation) และการวิเคราะห์การกำหนดน้ำหนักความต้องการ (Weight needs index: WNI) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า 1. ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ และทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์และด้านนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แสดงถึงความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 2. เครื่องมือหรือแบบวัดที่ใช้มีคุณภาพที่ดีและมีความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาซึ่งสามารถใช้จำแนกเอกลักษณ์เฉพาะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของนักศึกษาครูได้ กระบวนการพัฒนาเครื่องมือประกอบด้วย 2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา 2.2 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2.3 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบวัด 2.4 การตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบวัด 3. ประเด็นที่นักศึกษาครูทั้ง 4 มหาวิทยาลัยมีความต้องการและมีความจำเป็นต้องพัฒนามากที่สุดคือ ด้านความรู้และความสามารถในการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ลำดับที่สองคือ ด้านการผลิตผลงานหรือนวัตกรรมการเรียนรู้ ลำดับที่สามคือ ด้าน

ทักษะการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ ลำดับสุดท้ายคือ ความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อผลิตผลงานการจัดการเรียนรู้

พิศุทธิภา เมธิกุล และวิชุดา กิจจรธรรม (2559) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลและพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผ่านการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional stratified random) คือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จาก 5 สาขาวิชาของคณะครุศาสตร์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา คอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 250 คน โดยการให้นักศึกษาทำแบบประเมินแบบประมาณค่า 5 ระดับ (5 rating scale) ในลักษณะการตอบแบบคู่ (Dual-response format) โดยจำแนกคำถามเกี่ยวกับความต้องการสำหรับการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลออกเป็น 4 ด้านดังนี้ 1. ด้านเทคนิค 2. ด้านการรู้คิด 3. ด้านอารมณ์และสังคม 4. ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือโปรแกรมคำนวณทางคอมพิวเตอร์และดัชนีการจัดลำดับความต้องการ (Priority needs index) ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า นักศึกษาครูต้องการพัฒนาด้านเทคนิคมากที่สุด และด้านการรู้คิดและด้านสังคมอารมณ์ ตามลำดับ ผลการศึกษาในรายละเอียดพบว่านักศึกษาครูต้องการพัฒนาด้านเทคนิคในประเด็นต่างๆตามลำดับความมากน้อย ดังต่อไปนี้ 1. การป้องกันเพิ่มข้อมูลและการแก้ปัญหาเชิงเทคนิค 2. ความเข้าใจทั้งลักษณะภายนอกและหน้าที่ของซอฟต์แวร์โปรแกรมที่มีผลต่อเนื้อหา 3. การมีความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบการทำงานของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซอฟต์แวร์โปรแกรม รวมถึงแอปพลิเคชันต่างๆ 4. การมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 5. การมีความเข้าใจเรื่องโครงสร้าง การส่งต่อ การติดตั้ง และการเชื่อมต่ออุปกรณ์ฟองของเพิ่มข้อมูล สำหรับด้านการรู้คิดจำแนกได้ดังนี้ 1. ความสามารถในการคัดสรรทั้งซอฟต์แวร์และโปรแกรมให้เหมาะกับการเรียนและการทำงาน 2. ความสามารถในการตีความและถอดความ 3. ความรู้ด้านกฎหมายและจรรยาบรรณสำหรับการผลิตสื่อและสารสนเทศอย่างถูกกฎหมาย 4. การประเมินข้อมูลจากสื่ออย่างคิดวิเคราะห์ 5. การรู้จักสืบค้นข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ ส่วนด้านสังคมอารมณ์ จำแนกได้ดังนี้ 1. ความตระหนักรู้และความสามารถรับมือกับภัยคุกคาม 2. มารยาททางสังคมออนไลน์ 3. การสงวนความเป็นส่วนตัวและรักษาความปลอดภัยของตนเอง นอกจากนี้ ความต้องการพัฒนาพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนการสอนของนักศึกษาครูอยู่ในระดับปานกลางในภาพรวม ซึ่งด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

การเรียนการสอนเป็นด้านที่ต้องการมากที่สุด และด้านการดำเนินการสอนและการเตรียมการสอน ต้องการเป็นลำดับรองลงมา

2.2.3 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในต่างประเทศ

การศึกษาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในต่างประเทศมีทั้งการสำรวจความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา และการสำรวจการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในมิติด้านเทคโนโลยีและด้านสติปัญญาของผู้สอนภาษาอังกฤษ แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่ศึกษาการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษยังมีไม่มากนัก ดังต่อไปนี้

Li และ Ranieri (2010) สำรวจความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของนักเรียนชาวจีนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4,000 คนจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการให้นักเรียนทำแบบสอบถามที่ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ข้อมูลส่วนตัว และคำถามแบบประเมินค่า 4 ระดับจำนวน 35 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับความสามารถทางดิจิทัลทั้งสามมิติ คือ มิติเทคโนโลยี มิติสติปัญญา และมิติจริยธรรม ผลการสำรวจพบว่านักเรียนชาวจีนมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีที่หมายถึงความสามารถในการเข้าถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มากกว่าด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรม ซึ่งหมายถึงความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ และ การใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ นอกจากนี้ ผลวิจัยยังบ่งชี้ว่าปัจจัยด้านการสนับสนุนของโรงเรียนโดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถทางดิจิทัลของนักเรียน

Ladbrook และ Probert (2011) สำรวจการสอนของผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาชาวนิวซีแลนด์ และความคิดเห็นของผู้สอนต่อทักษะของผู้เรียนในด้านเทคโนโลยีคือการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ และด้านสติปัญญาคือการรู้เท่าทันสารสนเทศออนไลน์ โดยการเก็บข้อมูลจากการสำรวจ (Survey) การเขียนบันทึกประจำวัน (Diary) และการอภิปรายกลุ่ม (Focus group) กับผู้สอนจำนวน 24 คนและผู้เรียนจำนวน 188 คน ผลการศึกษาพบว่าการสอนทักษะด้านเทคโนโลยีและสติปัญญาในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนยังอยู่ในระดับต่ำเพราะความเชื่อของผู้สอนที่ว่าผู้เรียนมีทักษะทางเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลออนไลน์อยู่แล้ว แต่ผู้สอนเชื่อว่าผู้เรียนยังขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์แยกแยะและสังเคราะห์ข้อมูลทางออนไลน์หรือทักษะด้านสติปัญญา สำหรับ

ข้อจำกัดในการสร้างทักษะการรู้เท่าทันทางออนไลน์ให้กับผู้เรียนในความคิดเห็นของผู้สอนมี 3 ปัจจัย คือ 1) การเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ในห้องเรียน 2) ความรู้ของผู้สอนเกี่ยวกับข้อมูลดิจิทัล และ 3) ความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี

Mehta และ Al-Mahrooqi (2015) ศึกษาการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ในวิชาการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบฝึกการอ่านที่เน้นตอบคำถามเชิงคิดวิเคราะห์ เช่น วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง ทศนคติที่แอบแฝงของผู้แต่ง และกลุ่มเป้าหมายของผู้แต่ง และการเขียนเชิงสะท้อนความคิด (Reflective writing) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษจำนวน 30 คน ซึ่งเคยเรียนวิชาการอ่าน การเขียน และการพูดพื้นฐานอย่างน้อยสองภาคการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การให้นักศึกษาอ่านและเขียนภาษาอังกฤษโดยเน้นคำถามคิดวิเคราะห์ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนสำหรับการอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ และทักษะนี้เป็นพื้นฐานสำหรับการอ่านข้อมูลสารสนเทศออนไลน์อย่างคิดวิเคราะห์

2.2.4. งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในประเทศไทย

การศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่ศึกษาแยกกันระหว่างทักษะการรู้เท่าทันสื่อและการรู้เท่าทันสารสนเทศ และมุ่งเน้นศึกษาพฤติกรรมและความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมากกว่าศึกษาการบูรณาการการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศในห้องเรียน งานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาในประเด็นดังกล่าวมีดังนี้

สุพิศ บายคายคม (2550) ศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ถึง 4 ที่เรียนในคณะต่างกัน 3 คณะของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา จำนวน 361 คน โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามและวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาโดยรวมพบว่าทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านการใช้สารสนเทศอย่างเคารพกฎหมาย มีจริยธรรม และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมของข้อมูลสารสนเทศเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามด้วยด้านการตระหนักในการใช้สารสนเทศและด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาทั้งสามคณะพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ในปี 2553 อังคณา แวซอเหาะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช ได้ศึกษาระดับของทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยจาก 9 คณะของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจำนวน 460 คนผ่านการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแบบรายการ (Checklist questionnaire) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่าความรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเป็นด้านที่นักศึกษาทำได้มากที่สุด รองลงมาคือความสามารถในการกำหนดกรอบของข้อมูลสารสนเทศที่ค้นหา รวมถึงสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศได้ ส่วนด้านที่มีน้อยที่สุดคือการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศกับความรู้พื้นฐานในเรื่องที่อ่าน จากการเปรียบเทียบนักศึกษาทั้ง 9 คณะพบว่ามีความสามารถในการรู้เท่าทันสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่านักศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจมีการรู้เท่าทันสารสนเทศมากที่สุด

เช่นเดียวกัน สุพิศ ศิริรัตน์ ชุตินา สัจจานนท์ และพวา พันธุ์เมฆา (2555) ศึกษาและเปรียบเทียบระดับของทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาวิชาชีพครูที่เรียนในสาขาวิชาที่แตกต่างกันทุกระดับชั้นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาจำนวน 786 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (f-test) และการทดสอบการเปรียบเทียบด้วยเชฟเฟ (Scheffe's test) ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำทุกด้าน ยกเว้นด้านการกำหนดกรอบการค้นหาข้อมูลสารสนเทศ ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 4 และ 5 มีการรู้เท่าทันสารสนเทศมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 และผลการเปรียบเทียบเพิ่มเติมพบว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษามีระดับการรู้เท่าทันสารสนเทศมากกว่าสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย และการศึกษาพิเศษ

ภัทร์สินี แสนสำแดง (2557) ศึกษาทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์และผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวัน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครจำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับมากทั้งความรู้และการวิเคราะห์แยกแยะข้อมูล สำหรับผลของการใช้สื่อออนไลน์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในชีวิตประจำวัน ดังนี้ 1) ด้านครอบครัวกล่าวคือการสนทนาในครอบครัวลดน้อยลง 2) ด้านการเรียนกล่าวคือสื่อ

ออนไลน์ทำให้การค้นคว้าข้อมูลความรู้ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น และ 3) ด้านการใช้เวลาว่างกล่าวคือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเวลาว่างช่วยผ่อนคลายความเครียดจากการเรียนและเพิ่มโอกาสในการติดต่อกับเพื่อนใหม่มากขึ้น

งานวิจัยที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อของอูราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ นพมาศ ปลัดกอง และอังคณา ศิริอำพันธ์กุล (2559) มุ่งเน้นศึกษาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ ประโยชน์ของการรู้เท่าทันสื่อ และการนำความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อไปใช้ โดยการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยจำนวน 97 คน ข้อมูลเชิงปริมาณนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษาเห็นความสำคัญของจรรยาบรรณในการใช้สื่อออนไลน์มากที่สุด ตามด้วยการเคารพสิทธิส่วนบุคคลและความแตกต่างทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษารับรู้การใช้สื่อเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในทางที่ดีต่อตนเอง เช่น การสืบค้นข้อมูลออนไลน์เพื่อทำรายงาน และนักศึกษาคิดว่าตนเองมีทักษะในการวิเคราะห์สื่อเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

Sawatdeenarunat (2014) ทดสอบความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำนวน 52 คน โดยใช้แบบทดสอบการอ่านออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งคำสั่งในแบบทดสอบได้กำหนดให้ผู้เรียนต้องสืบค้น วิเคราะห์ และคัดเลือกข้อมูลจากเว็บไซต์เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องสำหรับคำถาม ผลการทดสอบพบว่านักศึกษายังไม่มีความสามารถในการประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลในเว็บไซต์เมื่อนักศึกษาค้นเจอข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งมีทั้งที่น่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถือ แต่การทำแบบทดสอบที่นักศึกษาได้ใช้เวลาในการสืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลทางออนไลน์ทำให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการสืบค้นข้อมูลอย่างคิดวิเคราะห์ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นจากการทำแบบทดสอบออนไลน์ว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับหนึ่งเกี่ยวกับการสืบค้นและอ่านข้อมูลในเว็บไซต์

งานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นให้ความสำคัญกับการศึกษาความสามารถหรือทักษะการรู้เท่าทันสื่อและการรู้เท่าทันสารสนเทศ แต่งานวิจัยของอิมจิต เลิศพงศ์สมบัติ ฤทัยชนนี สิทธิชัย ชุ่มจิตต์ แซ่ฉั่น และฐะปะนีย์ เทพญา (2559) ศึกษาพฤติกรรมการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ถึง 4 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทั้ง 5 วิทยาเขต จำนวน 871 คน โดยการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือสถิติเชิงพรรณนา การทดสอบไคสแควร์ การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า พฤติกรรมการรู้เท่าทัน

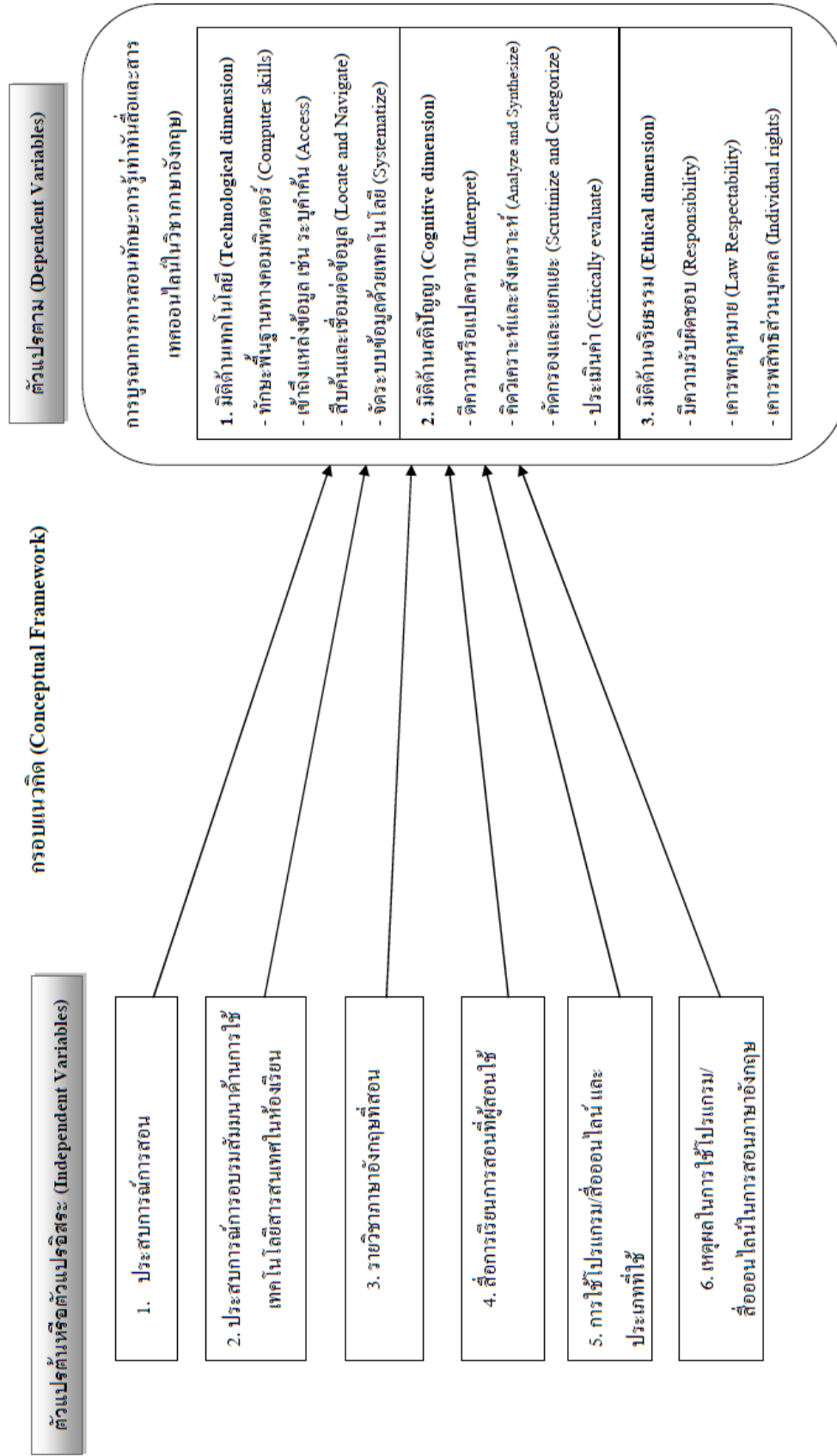
สารสนเทศของนักศึกษามีความเหมาะสมและส่วนใหญ่ใช้แหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (Search engines) ในการค้นคว้าข้อมูลความรู้สำหรับการเรียนและชีวิตประจำวันเป็นประจำ นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนไม่พบความแตกต่างสำหรับพฤติกรรมในการสืบค้นข้อมูลของนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน และเรียนในสาขาวิชาต่างกัน แต่พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 สืบค้นข้อมูลความรู้จากห้องสมุดออนไลน์น้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ในด้านการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศพบว่านักศึกษาสามารถประเมินสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม โดยมีเกณฑ์การประเมินจากความเป็นปัจจุบันของข้อมูล รูปภาพและสัญลักษณ์ ลิงก์ภายนอกที่แสดงในเว็บไซต์ และความน่าเชื่อถือของแหล่งเผยแพร่ข้อมูล

จะเห็นได้จากการทบทวนงานวิจัยทั้งในต่างประเทศและประเทศไทยข้างต้นว่างานวิจัยส่วนใหญ่เน้นศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งรวมถึงอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ช่วยสอนในการจัดเรียนการสอน โดยเฉพาะปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สอน อุปสรรคที่ผู้สอนพบในการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และทัศนคติของผู้สอนต่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในต่างประเทศเป็นการสำรวจความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้เรียน และศึกษาเฉพาะการบูรณาการในมิติด้านเทคโนโลยีและด้านสติปัญญา ซึ่งยังไม่ครอบคลุมด้านจริยธรรม ในประเทศไทยมีการศึกษาแยกกันระหว่างทักษะการรู้เท่าทันสื่อและทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย แต่ยังคงขาดงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้สอนต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ และงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นอย่างมากในการศึกษาการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะดังกล่าว ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้อาจช่วยผลักดันตลอดจนพัฒนาทั้งความรู้และความเป็นมืออาชีพของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัย จนกระทั่งเป็นแนวทางหรือแรงผลักดันให้ผู้สอนพัฒนาและปรับปรุงเทคนิคการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้ทันสมัยเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียนมากที่สุด

รวมทั้งเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้เรียนระดับมหาวิทยาลัยตระหนักและพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของตนเอง เพื่อเป็นทักษะติดตัวสำหรับการทำงานในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแล้ว ผลจากการทบทวนวรรณกรรมในครั้งนี้นำไปสู่กรอบแนวคิดของงานวิจัยชิ้นนี้ ดังนำเสนอในแผนภูมิที่ 2 ต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดในงานวิจัยนี้ (Conceptual framework)

.3วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม (Questionnaire) และเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) หัวข้อการดำเนินงานวิจัยหลัก ๆ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Samples)

ประชากรของงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์วิชาภาษาอังกฤษชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนทั้งสิ้น 116 คน จากมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทั้ง 5 วิทยาเขตจำนวน 84 คน มหาวิทยาลัยทักษิณทั้ง 2 วิทยาเขตจำนวน 23 คน และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์วิทยาเขตเดียวจำนวน 9 คน โดยสังกัดในหลากหลายคณะ ได้แก่ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิเทศศึกษา การบริการและการท่องเที่ยว และพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ข้อมูลจำนวนผู้สอนดังกล่าวได้มาจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยของแต่ละแห่ง ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รายชื่อมหาวิทยาลัยและจำนวนผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจำแนกตามวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง

ชื่อมหาวิทยาลัย	จำนวนอาจารย์วิชาภาษาอังกฤษ (คน)
1. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	(84)
วิทยาเขตหาดใหญ่	30
วิทยาเขตปัตตานี	15
วิทยาเขตภูเก็ต	15
วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี	11
วิทยาเขตตรัง	13
2. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	(9)
วิทยาเขตนครศรีธรรมราช	9
3. มหาวิทยาลัยทักษิณ	(23)
วิทยาเขตสงขลา	20
วิทยาเขตพัทลุง	3
รวม	116

โดยประชากรทั้งหมดเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม (Questionnaire respondents) ในการวิจัยครั้งนี้ การเจาะจงศึกษาผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้ นั้นเพราะว่า ผู้สอนระดับมหาวิทยาลัยเปรียบเสมือนผู้ที่เตรียมพร้อมผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการและทักษะจำเป็นต่างๆ ที่ผู้เรียนควรมีเพื่อก้าวเข้าสู่ชีวิตการทำงานในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะภาษาอังกฤษและทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์มีความสำคัญมาก

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกจากประชากรทั้งหมดในการศึกษาเพื่อเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ (Interview Informants) คืออาจารย์วิชาภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้ จำนวน 26 คน จากการคัดเลือกแบบกำหนดสัดส่วน (Proportional sampling) ในขั้นแรก โดยกำหนดจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีจำนวนวิทยาเขตมากที่สุดจำนวน 17 คน มหาวิทยาลัยทักษิณจำนวน 5 คน และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์จำนวน 4 คน ซึ่งมีจำนวนวิทยาเขตใกล้เคียงกัน ขั้นที่สองคือการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยการกำหนดว่าผู้ให้สัมภาษณ์ต้องมีความหลากหลายในด้านอายุ เพศ ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ และวิชาภาษาอังกฤษที่สอน ทั้งนี้ เวลาในการสัมภาษณ์จะใช้ประมาณ 15-30 นาทีต่อการสัมภาษณ์หนึ่งคน และผู้วิจัยจะจดบันทึกข้อมูลด้วยมือพร้อมทั้งบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Instruments)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 2 ชนิด ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามวัดความคิดเห็น (5-Points rating scales questionnaire)

แบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับที่สร้างตามรูปแบบของลิเกิร์ต (Likert) แบบสอบถามประกอบด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษเนื่องจากประชากรในงานวิจัยมีทั้งผู้สอนชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางดิจิทัล (Digital competence framework) ของ Calvani Fini และ Ranieri (2009) (แผนภูมิที่ 1) เป็นแนวคิดหลักในการสร้างกรอบแนวคิดของงานวิจัยนี้เพื่อเป็นกรอบในการคิดคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คือ คำถามทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษ เช่น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ ประสบการณ์การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา รายวิชาภาษาอังกฤษที่สอนประจำอย่างน้อยปีการศึกษาละหนึ่งครั้ง สื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้

เป็นประจำ โปรแกรม/สื่อออนไลน์ที่ใช้ในการสอน ปริมาณในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนและเวลาที่ผู้สอนใช้ในการเตรียมการสอนเนื้อหาจากโปรแกรม/สื่อออนไลน์ต่อการสอน หนึ่งครั้ง ซึ่งคำถามเป็นแบบปลายเปิด และแบบมีตัวเลือกให้ (checklist)

ตอนที่ 2 คือ คำถามปลายเปิดวัดความคิดเห็นของผู้สอนภาษาอังกฤษต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ (0 = ไม่เคย 1 = แทบจะไม่ 2 = บางครั้ง 3 = บ่อย และ 4 = บ่อยมาก) จำนวน 40 ข้อ จำแนกเป็น 3 มิติ ได้แก่ 1) มิติเทคโนโลยีจำนวน 14 ข้อ 2) มิติสติปัญญาจำนวน 19 ข้อ และ 3) มิติจริยธรรมจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 คือ ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม (Comments)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ชั้นแรกผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence or IOC) ของ Rovinelli and Hamblen (1997) ค่าความสอดคล้องของคำถามที่ได้คือ +1 หมายความว่ามีความสอดคล้องกัน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบกับผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรในการศึกษากล่าวคือเป็นผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยจำนวน 36 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค และพบว่าค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha value) โดยภาพรวมที่ได้คือ 0.944 ซึ่งหมายถึงแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสูง แต่จากการพิจารณาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายข้อคำถาม จึงตัดคำถามที่มีค่าความน่าเชื่อถือต่ำออกจำนวน 4 ข้อ และตัดคำถามที่มีความหมายคลุมเครือออกจำนวน 1 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจึงสูงขึ้นเป็น 0.963 ดังนั้น จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลจริงจึงมีจำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ ประกอบด้วย 1) มิติเทคโนโลยีจำนวน 14 ข้อ 2) มิติสติปัญญาจำนวน 19 ข้อ และ 3) มิติจริยธรรม จำนวน 7 ข้อ (ภาคผนวก (1) ก)

3.2.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview Form)

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างประกอบด้วยคำถามปลายเปิด (Open-ended questions) จำนวน 15 ข้อ สำหรับเก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความคิดเห็นในการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติม โดยข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้อาจบ่งบอกถึงข้อจำกัดหรืออุปสรรคใน

การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้สอน ในระหว่างการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยสามารถสัมภาษณ์โดยใช้คำถามที่ไม่ได้เตรียมมาก่อนล่วงหน้าได้หากผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าเป็นคำถามที่จำเป็นในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนในทุกประเด็นคำถาม (ภาคผนวก (1) ค)

3.3 การสร้างและการพัฒนาแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Procedures) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดทักษะการอ่านออกเขียนได้ในรูปแบบใหม่ หรือทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งต่างประเทศ และในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นตำรา หนังสือ เอกสาร บทความ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำประเด็นที่ได้จากการศึกษาไปสร้างกรอบแนวคิดของงานวิจัยนี้ไปสู่แนวทางในการสร้างแบบสอบถามและคำถาม โดยแบบสอบถามดัดแปลงตามรูปแบบของลิเกิร์ต (Likert) แบบประเมินค่า 5 ระดับ (5 Points rating-scales questionnaire) โดยกำหนดระดับความถี่ 5 ระดับ และมีเกณฑ์การแปลความตามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

ความถี่	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	เกณฑ์การประเมิน
0	0 – .80	ไม่เคย	ต่ำมาก
1	.81 – 1.60	แทบจะไม่	ต่ำ
2	1.61 – 2.40	บางครั้ง	ปานกลาง
3	2.41 – 3.20	บ่อย	สูง
4	3.21 – 4.0	บ่อยมาก	สูงมาก

สูตรที่ใช้ในการคำนวณเป็นแบบอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด (5) - คะแนนน้อยสุด (1)}}{5}$$

ช่วงชั้น (5)

สำหรับแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับร่างประกอบด้วยคำถามปลายเปิด (Open-ended questions) จำนวน 18 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยคิดคำถามจากกรอบแนวคิด (Conceptual framework) ของงานวิจัยในครั้งนี้

2) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence or IOC) ของ Rovinelli and Hambelton (1997) ในการหาค่าความสอดคล้องของคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

+1 = สอดคล้อง

0 = ไม่แน่ใจ

-1 = ไม่สอดคล้อง

ค่าความสอดคล้องที่ได้คือ +1 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกัน เมื่อทราบค่าดัชนีความสอดคล้องและข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3) ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามก่อนการนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง โดยการให้ผู้สอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในภาคใต้ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรในการศึกษาจำนวน 36 คนตอบแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแก้ไข คุณสมบัติดังกล่าวคือเป็นผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัย และเป็นผู้สอนที่ใช้สื่อการสอนหลากหลายทั้งโปรแกรม/สื่อออนไลน์ หนังสือหรือตำรา และสื่อสิ่งพิมพ์ จากการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบค่าความเชื่อมั่นในระดับ 0.944 และเมื่อตัดคำถามจำนวน 4 ข้อที่มีความน่าเชื่อถือต่ำ และจำนวน 1 ข้อที่มีความหมายคลุมเครือออกจากแบบสอบถามทำให้ค่าความเชื่อมั่นสูงขึ้นเป็น 0.963

สำหรับแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยในภาคใต้ที่ไม่ใช่ประชากรในการศึกษานี้จำนวน 5 คน จึงปรับจำนวนคำถามเหลือเพียง 15 ข้อ เพื่อการสัมภาษณ์ที่กระชับและครอบคลุมภายในเวลาสัมภาษณ์ที่กำหนด หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับที่ผ่านการทดสอบและปรับปรุงไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงกับประชากรที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

3.4 วิธีการรวบรวมข้อมูล (Data-collection Procedures)

การรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยการสำรวจและการสัมภาษณ์ใช้ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคมในปีพุทธศักราช 2561 ซึ่งมีขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1) ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัยถึงคณบดีคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง และเพื่อขอความร่วมมือจากผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในการตอบแบบสอบถามและการให้สัมภาษณ์

2) ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับผู้สอนภาษาอังกฤษด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นผู้สอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานีที่จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ หลังจากแจกแบบสอบถามประมาณ 1 ถึง 2 อาทิตย์ ผู้วิจัยติดตามการส่งคืนแบบสอบถามทางโทรศัพท์และอีเมล โดยการนัดหมายวันและเวลากับเจ้าหน้าที่ธุรการของแต่ละคณะหรือประธานภาควิชาเพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน

3) ใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (Telephonic interview) โดยการติดต่อผู้สอนภาษาอังกฤษตามหมายเลขโทรศัพท์ที่ให้ไว้ในแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ใช้เวลาประมาณ 15 - 30 นาทีต่อผู้ให้สัมภาษณ์หนึ่งคน หากผู้สัมภาษณ์ไม่สะดวกให้ข้อมูลในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยติดต่อไป ผู้วิจัยจึงนัดหมายวันและเวลาในการสัมภาษณ์ในเวลาที่คุณให้สัมภาษณ์สะดวก และในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยมีการจดบันทึกข้อมูลและบันทึกเสียงเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน

4) รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ทั้งโครงสร้าง

5) คัดกรองแบบสอบถามที่รวบรวมได้ในเบื้องต้นเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลมีความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือ

6) นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนและข้อมูลสมบูรณ์จำนวน 80 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามจากผู้สอนชาวไทยจำนวน 57 คน และชาวต่างประเทศจำนวน 23 คน มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติเชิงพรรณนาและความสัมพันธ์ และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปประกอบด้วย 4 ประเภท ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 และแสดงค่าความถี่ของข้อมูลในรูปของจำนวนและร้อยละ (%) แยกตามปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอน เป็นต้น

2) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson moment correlation coefficient) ใช้วิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 และข้อมูลจากการตอบคำถามแบบประเมินค่า 5 ระดับในตอนต้นที่ 2

3) เมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Matrix correlation) ใช้วิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ในข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เหตุผลที่ใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอน กับปริมาณการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ของผู้สอน

4) การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) ด้วยการทำตารางไขว้ (CrossTab) ใช้เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับปริมาณการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอน และเพื่อดูการแจกแจงความถี่ของข้อมูลตามปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ วุฒิการศึกษา และประเภทของโปรแกรม/สื่อออนไลน์ที่ผู้สอนใช้ เป็นต้น

สถิติที่ใช้ทั้ง 4 ประเภทนั้น สถิติเชิงพรรณนาใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1 คือ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสะท้อนการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์หรือไม่ อย่างไร และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เมทริกซ์สหสัมพันธ์ และการทดสอบไคสแควร์ด้วยการทำตารางไขว้ใช้สำหรับวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัย ข้อที่ 2 คือ ปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยนำคลิปเสียงที่ได้บันทึกไว้มาถอดเสียงแล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยสามารถแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) หลังจากถอดคลิปเสียง ผู้วิจัยนำเนื้อหาสัมภาษณ์มาจัดกลุ่มโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มตามกรอบแนวคิดความสามารถทางดิจิทัลที่ประกอบด้วย 3 มิติ คือ กลุ่มที่เกี่ยวกับมิติด้านเทคโนโลยี มิติด้านสติปัญญา และมิติด้านจริยธรรม

2) ติความและวิเคราะห์ความหมายของคำพูดที่เป็นประเด็นสำคัญของแต่ละมิติ เพื่อนำมาจัดหมวดหมู่และจำแนกประเภท เนื่องจากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์มีความหลากหลาย

3) นับจำนวนประเด็นสำคัญของแต่ละหมวดหมู่ เพื่อนำมาวิเคราะห์การแสดงความคิดเห็นที่มากน้อยแตกต่างกันของผู้สอนในแต่ละหมวดหมู่

4) ผู้วิจัยตรวจสอบการจัดหมวดหมู่อีกครั้ง และนำผลการจัดหมวดหมู่ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญเพื่อความน่าเชื่อถือ เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลไม่ได้ประมวลผลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จึงมีความจำเป็นในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้องและได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

4. ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

4.1 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาที่ได้จากข้อมูลการสำรวจและการสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างมีประเด็นหลักทั้งหมด 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษในภาพรวม และรายมิติ 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ 3) วิธีการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ และ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน รายละเอียดของประเด็นหลักทั้ง 4 มีดังต่อไปนี้

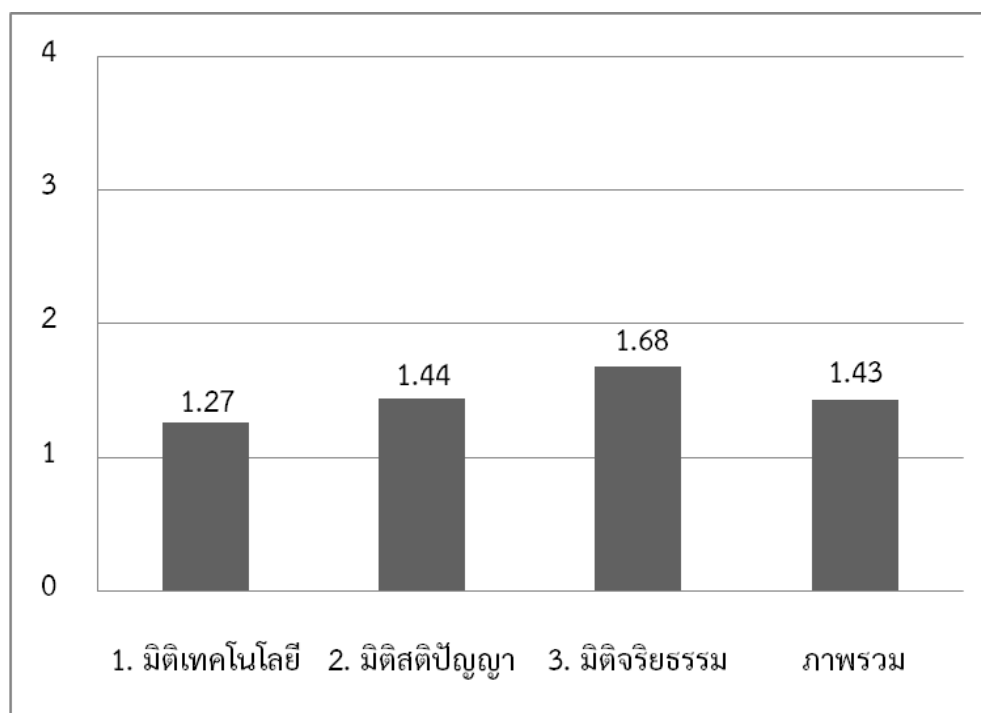
4.1.1 การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ทั้ง 3 มิติในการสอนภาษาอังกฤษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 80 ชุด จากแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมดจำนวน 116 ชุด (ร้อยละ 68.97) นั้นพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้สอนเพศหญิงจำนวน 54 คน (ร้อยละ 67.50) และเพศชายจำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50) มีอายุตั้งแต่ 25 จนถึง 75 ปี เป็นผู้จบการศึกษาระดับมหาบัณฑิตประมาณกึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53.75) รองลงมาคือดุซนตรีบัณฑิต (ร้อยละ 31.25) และบัณฑิต (ร้อยละ 15) และเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ 2 ปี จนถึง 45 ปี โดยจำนวนเกินครึ่งเป็นผู้ที่เคยผ่านการอบรมหรือสัมมนาด้าน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียนมาแล้ว (ร้อยละ 62.50) และมีประมาณหนึ่งในสามที่ไม่เคยเข้าอบรมหรือสัมมนาดังกล่าวเลย (ร้อยละ 37.50) สำหรับวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้สอนสอนนั้นมีทั้งวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและวิชาภาษาอังกฤษเลือก โดยวิชาการฟัง พูด และอ่านภาษาอังกฤษพื้นฐานเป็นวิชาที่มีการสอนมากที่สุด (ร้อยละ 63.75) สำหรับสื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้นั้นมี 2 ประเภทหลักๆ คือสิ่งสิ่งพิมพ์ และโปรแกรม/สื่อออนไลน์ โดยพบว่าผู้สอนเกือบทั้งหมดใช้หนังสือพิมพ์และวารสารในการสอนมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ เช่น หนังสือจากสำนักพิมพ์ และตำราที่ผู้สอนแต่งเอง ซึ่งการใช้หนังสือพิมพ์และวารสารเป็นการใช้ในปริมาณที่เท่ากันกับการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ (ร้อยละ 91.25) โดยมีการใช้ยูทูบ (YouTube) มากที่สุด (ร้อยละ 87.67) ตามด้วยกูเกิ้ล คลาสรูม (Google classroom) และแอลเอ็มเอส (LMS) ที่มีปริมาณการใช้ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 39.73 และร้อยละ 35.62 ตามลำดับ) ในขณะที่คลังสื่อการเรียนรู้ซีเอ็นเอ็น (CNN learning resources) นั้นมีผู้สอนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ใช้ (ร้อยละ 15.07) สำหรับเหตุผลในการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ที่ผู้สอนเลือกตอบมากที่สุด 3 ประการ ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน (ร้อยละ 78.08) ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 76.71) และการจัดการเรียนการสอนง่ายขึ้น (ร้อยละ 64.38) นอกจากนี้ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

แผนภูมิที่ 3 ดังต่อไปนี้เป็นการนำเสนอภาพรวมของการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ

แผนภูมิที่ 3 ค่าเฉลี่ยการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษในภาพรวม และรายมิติ

จากแผนภูมิที่ 3 แสดงให้เห็นภาพรวมของการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยว่าอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 1.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติพบว่ามิติจริยธรรมเป็นด้านที่ผู้สอนให้ความสำคัญในการสอนผู้เรียนมากกว่ามิติอื่นๆ ($\bar{x} = 1.68$) และมิติเทคโนโลยี ($\bar{x} = 1.27$) เป็นด้านที่มีการสอนในห้องเรียนต่ำที่สุด ในตารางที่ 2 - 4 ดังต่อไปนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ในการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยี

ตารางที่ 2 นำเสนอข้อมูลโดยการแบ่งเป็นกลุ่มทักษะย่อย 4 กลุ่ม คือ ความสามารถขั้นพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการเข้าถึงโปรแกรมออนไลน์และช่องทางการติดต่อสื่อสารต่างๆ ในโปรแกรมออนไลน์ ความสามารถในการใช้ฟังก์ชันต่างๆ ของโปรแกรมออนไลน์และความสามารถทางเทคโนโลยีในระดับสูง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ในการสอนมิติด้านเทคโนโลยี

การจัดการเรียนการสอน (มิติด้านเทคโนโลยี)	(\bar{x})	S.D.	ความถี่
กลุ่มที่ 1 ความสามารถขั้นพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์			
14. สอนเทคนิคการออกแบบสื่อนำเสนอผลงานโดยใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น PowerPoint และ OfficeTLE Impress	1.20	1.21	แทบจะไม่
3. สอนการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวในระบบออนไลน์	.65	.92	ไม่เคย
4. สอนการจัดเก็บเนื้อหาวิชาเรียนในโปรแกรมออนไลน์ไปยังคอมพิวเตอร์ส่วนตัวเพื่อใช้อ่านขณะออฟไลน์	.56	.82	ไม่เคย
กลุ่มที่ 2 ความสามารถในการเข้าถึงโปรแกรมออนไลน์และช่องทางการติดต่อสื่อสารต่างๆ ในโปรแกรมออนไลน์			
6. อธิบายการเข้าดูประกาศหรือกิจกรรมที่ผู้สอนโพสต์ออนไลน์	1.89	1.48	บางครั้ง
1. สอนการเข้าถึงโปรแกรมออนไลน์ เช่น Google Classroom, Edmodo, Atutor, LMS, Webquest, และ OneDrive เป็นต้น	1.75	1.36	บางครั้ง
12. สอนการเข้าถึงโพล์เพื่อลงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆในโปรแกรมออนไลน์	.68	1.03	ไม่เคย
กลุ่มที่ 3 ความสามารถในการใช้ฟังก์ชันต่างๆ ของโปรแกรมออนไลน์			
2. สอนวิธีการใช้โปรแกรมออนไลน์ เช่น การเข้าใช้บทเรียน การทำกิจกรรม การจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ	1.66	1.22	บางครั้ง
11. สอนการติดต่อผู้สอนผ่านโปรแกรมออนไลน์	1.39	1.40	แทบจะไม่
13. มอบหมายให้ผู้เรียนตรวจการบ้านของตนเองจากเฉลยที่ผู้สอนโพสต์ไว้ในโปรแกรมออนไลน์	1.31	1.39	แทบจะไม่
7. ฝึกการอัปโหลดข้อมูลข่าวสาร รูปภาพ วิดีโอ ในโปรแกรมออนไลน์	1.26	1.20	แทบจะไม่
10. ฝึกการใช้ห้องสนทนาออนไลน์หรือกระดานถามตอบในโปรแกรมออนไลน์	.94	1.13	แทบจะไม่
5. มอบหมายให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองในโปรแกรมออนไลน์	2.40	1.19	บางครั้ง

กลุ่มที่ 4 ความสามารถทางเทคโนโลยีในระดับสูง

9. สอนการเชื่อมต่อลิงก์ซึ่งปรากฏในเนื้อหาที่อ่าน	1.11	1.22	แทบจะไม่
8. สอนการเชื่อมต่อข้อมูลจากเว็บไซต์ที่กำลังใช้งาน	.91	1.17	แทบจะไม่
ภาพรวม	1.27	.78	แทบจะไม่

หมายเหตุ: หมายเลขหน้าข้อความแทนลำดับที่ของข้อความในแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 บ่งชี้ให้เห็นภาพรวมว่าการสอนทักษะทางเทคโนโลยีให้กับผู้เรียนในวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.27$) สำหรับทักษะต่างๆ ในมิติเทคโนโลยีแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลักโดยเรียงตามลำดับความยากง่ายในการใช้เทคโนโลยี ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือความสามารถขั้นพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ (ข้อ 14, 3 และ 4) เช่น การออกแบบสื่อนำเสนอผลงานในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ การตั้งค่าความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวในออนไลน์ และการดาวน์โหลดและจัดเก็บบทเรียนออนไลน์ในคอมพิวเตอร์ส่วนตัว พบว่าการสอนทักษะทางเทคโนโลยีในกลุ่มนี้แทบจะไม่เคยเกิดขึ้นในห้องเรียน กลุ่มที่ 2 คือความสามารถในการเข้าถึงโปรแกรมออนไลน์และช่องทางการติดต่อสื่อสารต่างๆ ในโปรแกรมออนไลน์ (ข้อ 6, 1 และ 12) พบว่ามีกิจกรรม 2 ประเภทที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง ได้แก่ การอธิบายการเข้าดูประกาศของผู้สอนในโปรแกรมออนไลน์ และการสอนให้เข้าถึงโปรแกรม/สื่อออนไลน์ เช่น Google classroom และ LMS ส่วนกิจกรรมที่ไม่เคยเกิดขึ้นคือการสอนการเข้าถึงไฟล์ในโปรแกรมออนไลน์เพื่อลงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กลุ่มที่ 3 คือความสามารถในการใช้ฟังก์ชันต่างๆ ของโปรแกรมออนไลน์ (ข้อ 2, 11, 13, 7, 10 และ 5) เช่น การสอนวิธีการใช้โปรแกรมออนไลน์ และการมอบหมายให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองในโปรแกรมออนไลน์เป็นกิจกรรมในกลุ่มนี้ที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง แต่การติดต่อผู้สอนผ่านโปรแกรมออนไลน์ การตรวจการบ้านด้วยตนเองจากเฉลยของผู้สอนในออนไลน์ การอัปโหลดข้อมูล รูปภาพ หรือวิดีโอในโปรแกรมออนไลน์ และการใช้ห้องสนทนาหรือกระดานถามตอบออนไลน์ เป็นกิจกรรมที่แทบจะไม่เคยเกิดขึ้น และกลุ่มสุดท้ายคือความสามารถทางเทคโนโลยีในระดับสูง (ข้อ 9 และ 8) เช่น การเชื่อมต่อลิงก์ที่ปรากฏในเนื้อหาที่อ่าน และการเชื่อมต่อข้อมูลจากเว็บไซต์ที่กำลังใช้งาน พบว่าแทบจะไม่มีการสอนทักษะในกลุ่มนี้

ข้อค้นพบข้างต้นสรุปได้ว่ากิจกรรมที่ช่วยฝึกฝนทักษะทางเทคโนโลยีที่ได้รับการให้ความสำคัญจากผู้สอนคือความสามารถในการเข้าถึงโปรแกรมออนไลน์และช่องทางการติดต่อสื่อสารต่างๆ ในโปรแกรมออนไลน์ ส่วนอีก 3 กลุ่มทักษะที่เหลือยังเป็นทักษะที่ผู้เรียนแทบจะไม่เคยได้เรียนหรือฝึกฝนในห้องเรียน

ตารางที่ 3 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ในการบูรณาการมิติด้านสติปัญญา โดยการแบ่งเป็นกลุ่มทักษะย่อย 4 กลุ่ม คือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแยกแยะ ความสามารถในการสืบค้นออนไลน์ ความสามารถในการสังเคราะห์ และความสามารถในการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลหรือเว็บไซต์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ในการสอนมิติด้านสติปัญญา

การจัดการเรียนการสอน (มิติด้านสติปัญญา)	(\bar{x})	S.D.	ความถี่
กลุ่มที่ 1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแยกแยะ			
12. ฝึกการสรุปประเด็นจากการอ่าน เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร	2.64	1.29	บ่อย
11. ฝึกการจับใจความสำคัญจากเนื้อหาที่อ่าน	2.63	1.26	บ่อย
13. ฝึกการคัดกรองเฉพาะข้อมูลที่ต้องการจากเนื้อหาที่อ่านและเลือกนำไปใช้	2.36	1.32	บางครั้ง
14. ฝึกการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเนื้อหาที่อ่าน	2.14	1.22	บางครั้ง
10. ฝึกการวิเคราะห์หรือการหาวัตถุประสงค์ของผู้เขียนในเนื้อหาที่อ่าน	2.04	1.25	บางครั้ง
18. ฝึกการคัดเลือกข้อมูลที่ผู้เรียนต้องการจากเนื้อหาที่อ่านโดยการบอกผู้เรียนว่าคำตอบอยู่ที่ใด	1.84	1.32	บางครั้ง
9. ฝึกการแยกแยะสาระสำคัญในข้อมูลสารสนเทศออกจากโฆษณาที่แฝงหน้าเว็บไซต์	.93	1.13	แทบจะไม่
กลุ่มที่ 2 ความสามารถในการสืบค้นออนไลน์			
1. สอนการระบุคำค้นในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศออนไลน์จากแหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เช่น Google, Wikis, Blogs, และ Yahoo	1.88	1.18	บางครั้ง
2. สอนการสืบค้นแหล่งรวบรวมบทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ และหนังสือออนไลน์จากระบบห้องสมุดออนไลน์หรือฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Database) เช่น OPAC, Scopus, Wiley, Google Scholar, และ Thailis เป็นต้น	1.14	1.27	แทบจะไม่
กลุ่มที่ 3 ความสามารถในการสังเคราะห์			
15. ฝึกให้แสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านในสื่อออนไลน์อย่างมีเหตุมีผล	1.68	1.23	บางครั้ง

17. ฝึกการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการแปลงข้อมูลเชิงบรรยายให้อยู่ในรูปแบบที่ความคิด (Mind map) ตารางข้อมูล (Table) แผนภูมิ (Chart) และกราฟ ฯลฯ	1.50	1.27	แทบจะไม่
4. มอบหมายให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการแปลงข้อมูลเชิงบรรยาย (Linear Texts) เป็นข้อมูลภาพ (Visual) ด้วยตนเอง	.53	.97	ไม่เคย
กลุ่มที่ 4 ความสามารถในการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลหรือเว็บไซต์			
8. สอนการประเมินเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องการอ่านอย่างคร่าวๆจากชื่อเรื่อง เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าเป็นเนื้อหาที่ต้องการอ่านหรือไม่	1.41	1.23	แทบจะไม่
7. ฝึกการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศออนไลน์จากองค์ประกอบต่างๆ เช่น ชื่อผู้แต่ง วันที่เผยแพร่ข้อมูล และองค์กรที่รับผิดชอบข้อมูลในเว็บไซต์	1.19	1.20	แทบจะไม่
6. ฝึกผู้เรียนให้พิจารณาความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ในเบื้องต้นจากโครงสร้างเว็บไซต์ เช่น ข้อความ ข้อความเคลื่อนไหว รูปภาพ สัญลักษณ์ ลิงก์ภายใน และลิงก์ภายนอก	.89	1.09	แทบจะไม่
5. สอนการคัดกรองลิงก์ (Links) ที่น่าเชื่อถือจากเว็บไซต์เพื่ออัปเดตในโปรแกรมออนไลน์	.79	1.11	ไม่เคย
3. สอนให้พิจารณาวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายของเว็บไซต์จากที่ตั้งข้อมูล (URLs) ในเว็บไซต์ เช่น .com, .co.th, .go.th, .ac.th, .org.edu, .net, .mil, .info, .biz, และ .blogspot.com	.69	1.04	ไม่เคย
19. สอนการสังเกตเว็บไซต์ที่หลอกลวงด้วยการยกตัวอย่างเว็บไซต์ประเภทนี้ เช่น Save the Guinea Worm, DHMO, Mankato, และ MN	.59	1.03	ไม่เคย
16. สอนการตรวจสอบข่าวลือ ข่าวปลอม หรือโฆษณา โดยใช้เว็บไซต์ เช่น Snopes.com และ Politifact.com เป็นต้น	.48	.90	ไม่เคย
ภาพรวม	1.44	.83	แทบจะไม่

หมายเหตุ: หมายเลขหน้าคำถามแทนลำดับที่ของข้อคำถามในแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นภาพรวมว่าการสอนมิติด้านสติปัญญาหรือทักษะการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 1.44$) ซึ่งมิติด้านสติปัญญาแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มทักษะหลักดังนี้ กลุ่มที่ 1 คือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลทั้งที่อยู่ในรูปแบบสิ่งพิมพ์และออนไลน์ (ข้อ 12, 11, 13, 14, 10, 18 และ 9) เช่น การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเนื้อหาที่อ่าน และการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของผู้เขียน โดยเรียกได้ว่าเป็นทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐาน (Basic

thinking skills) หรือกลวิธีการอ่านแบบดั้งเดิม (Traditional reading strategies) พบว่ามีการสอนทักษะในกลุ่มนี้เป็นบางครั้ง และการสรุปประเด็นและการจับใจความสำคัญพบว่ามีการสอนในห้องเรียนบ่อย แต่การแยกแยะสาระสำคัญและโฆษณาที่แฝงในเว็บไซต์เป็นกิจกรรมที่แทบจะไม่เคยเกิดขึ้นในการสอน กลุ่มที่ 2 คือ ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลหรือห้องสมุดออนไลน์อย่างคิดวิเคราะห์ หรือเรียกได้ว่าเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานของทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ (ข้อ 1 และ 2) พบว่ามีการสอนการระบุคำค้นในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตเป็นบางครั้ง และแทบจะไม่มีการสอนการสืบค้นจากฐานข้อมูลหรือระบบห้องสมุดออนไลน์

กลุ่มที่ 3 คือความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูล (ข้อ 15, 17 และ 4) พบว่าการฝึกให้แสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่อ่านในสื่อออนไลน์อย่างมีเหตุผล และการฝึกทำแบบฝึกหัดการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการแปลงข้อมูลเชิงบรรยายเป็นแผนที่ทางความคิดเป็นกิจกรรมที่แทบจะไม่เคยเกิดขึ้นในการสอน กลุ่มที่ 4 คือความสามารถในการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลหรือเว็บไซต์จากการพิจารณาองค์ประกอบเบื้องต้น เช่น ที่ตั้งข้อมูล (URLs) โครงสร้างเว็บไซต์ หัวข้อ ชื่อผู้แต่ง และวันที่เผยแพร่ เป็นต้น (ข้อ 8, 7, 6, 5, 3, 19 และ 16) พบว่าแทบจะไม่มีการสอนทักษะในกลุ่มนี้ซึ่งทักษะในกลุ่มที่ 3 และ 4 นับว่าเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง (High order thinking skills) ผลวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานหรือกลวิธีการอ่านแบบดั้งเดิมเป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้ฝึกฝนในห้องเรียนเป็นบางครั้ง ส่วนทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นสูงที่ประกอบด้วยความสามารถในการสังเคราะห์และประเมินค่าข้อมูลยังคงค่อนข้างขาดการฝึกฝนให้กับผู้เรียน

ตารางที่ 4 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ในการสอนมิติด้านจริยธรรม โดยการแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ คือ ความรับผิดชอบและเคารพกฎหมายในการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์ และมารยาทในการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์ และการตระหนักถึงอิทธิพลของการแสดงความคิดเห็นในสื่อสังคมออนไลน์

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความถี่ในการสอนมิติด้านจริยธรรม

การจัดการเรียนการสอน (มิติด้านจริยธรรม)	(\bar{x})	S.D.	ความถี่
กลุ่มที่ 1 ความรับผิดชอบและเคารพกฎหมายในการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์			
6. สอนการอ้างอิงที่มาเมื่อนำข้อมูลของผู้อื่นมาใช้	2.24	1.37	บางครั้ง
3. สอนจรรยาบรรณของการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์เกี่ยวกับการไม่ละเมิดลิขสิทธิ์	1.89	1.36	บางครั้ง
4. สอนจรรยาบรรณของการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์เกี่ยวกับการไม่โจรกรรมข้อมูลออนไลน์	1.88	1.35	บางครั้ง
1. สอนวิธีการคัดเลือกรูปภาพและวิดีโอออนไลน์ที่ถูกลิขสิทธิ์	1.10	1.24	แทบจะไม่
กลุ่มที่ 2 มารยาทในการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์ และการตระหนักถึงอิทธิพลของการแสดงความคิดเห็นในสื่อสังคมออนไลน์			
2. สอนมารยาทของการอยู่ร่วมกันในสังคมออนไลน์ เช่น การเคารพสิทธิส่วนบุคคล เคารพความเป็นส่วนตัว และเคารพความคิดของผู้อื่น	1.66	1.25	บางครั้ง
7. สอนผลของการแสดงความคิดเห็นในสังคมออนไลน์โดยไม่ใช้วิจารณญาณ	1.61	1.30	บางครั้ง
5. ผู้เรียนในวิชาของท่านสามารถอภิปรายเกี่ยวกับหัวข้อต่างๆ ที่ผู้สอนหรือผู้เรียนคนอื่นโพสต์ในโปรแกรมออนไลน์โดยไม่คำนึงถึงว่าผู้อื่นจะได้รับผลกระทบทางลบ	1.03	1.07	แทบจะไม่
ภาพรวม	1.68	1.03	บางครั้ง

หมายเหตุ: หมายเลขหน้าคำถามแทนลำดับที่ของข้อคำถามในแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 นำเสนอภาพรวมของการสอนมิติด้านจริยธรรมว่าอยู่ในระดับต่ำ (\bar{x} = 1.68) ซึ่งมิติด้านจริยธรรมแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ ความรับผิดชอบและเคารพกฎหมายในการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์ (ข้อ 6, 3, 4 และ 1) พบว่ามีการสอนการตระหนักเรื่อง การอ้างอิง การไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ และการไม่โจรกรรมข้อมูลทางออนไลน์เป็นบางครั้ง ส่วนกิจกรรมที่ สอนการคัดเลือกรูปภาพหรือวิดีโอที่ถูกลิขสิทธิ์แทบจะไม่เกิดขึ้นในห้องเรียน กลุ่มที่ 2 คือ การเคารพ สิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (ข้อ 2, 7 และ 5) พบว่ามารยาทในการใช้สื่อสังคม ออนไลน์ และการตระหนักถึงอิทธิพลของการแสดงความคิดเห็นในสื่อสังคมออนไลน์อย่างไม่ ระมัดระวังมีการสอนเป็นบางครั้ง และในการอภิปรายทางออนไลน์เกี่ยวกับหัวข้อต่างๆ กับผู้สอนและ

เพื่อนร่วมชั้นเรียนนั้นผู้สอนแทบจะไม่ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นโดยขาดการคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น

ข้อค้นพบข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้สอนให้ความสำคัญประเด็นด้านจริยธรรมเกี่ยวกับการอ้างอิงเมื่อนำผลงานหรือความคิดของผู้อื่นมาใช้ในงานตนเอง โดยหลีกเลี่ยงการขโมยข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์มาใช้อย่างผิดกฎหมาย และการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีมารยาทและมีความรับผิดชอบ

4.1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สอนภาษาอังกฤษที่สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและวิชาเลือกจำนวนทั้งหมด 26 คน และพบว่ามีผู้สอนจำนวน 20 คนที่ให้เหตุผลในการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษระดับต่ำ ซึ่งพบว่ามีปัจจัยหลัก 4 ประการ ได้แก่ 1) ความเชื่อหรือทัศนคติของผู้สอน 2) ความเชี่ยวชาญของผู้สอน 3) ความไม่สอดคล้องกันระหว่างรายวิชาภาษาอังกฤษและทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ และ 4) เวลาสอนไม่เพียงพอ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความเชื่อหรือทัศนคติของผู้สอน ซึ่งสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษที่เน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน (Skills-based English courses) และวิชาภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหา (Content-based English courses) โดยจำแนกเป็นรายมิติ 3 ด้านคือ เทคโนโลยี สติปัญญา และจริยธรรม ดังนี้

มิติเทคโนโลยี

ผู้สอนส่วนใหญ่ (จำนวน 20 คน) คิดว่าทักษะด้านเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานไม่จำเป็นต้องสอนเพราะผู้เรียนสามารถเข้าถึงโปรแกรมออนไลน์หรือสื่อออนไลน์ เช่น YouTube Write About และ LMS สามารถอัปโหลดและดาวน์โหลดไฟล์หรือรูปภาพ และส่งต่อข้อมูลสารสนเทศได้ด้วยตนเอง โดยจะเห็นได้จากตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เท่าที่ผ่านมานักศึกษาทำได้เองเลย ตอนแรกที่ใช้เลยเนี่ย introduce ว่าเราจะใช้ LMS และ Facebook ในการทำอะไรบ้าง พอมี reaction จากเด็กแบบทันทีทันใดก็เลยไม่ได้มีการ introduce การใช้ คือคิดว่าทำได้อยู่แล้วเพราะเราสังเกตได้ว่าส่งอะไรไปเด็กก็จะทำได้เลย”

ผู้สอนคนที่ 24 สัมภาษณ์วันที่ 23 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

มิติสติปัญญา

ผู้สอนส่วนใหญ่ (จำนวน 17 คน) เชื่อว่าทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ ขั้นพื้นฐาน (Basic online literacies) ควรสอนในวิชาการใช้ห้องสมุดหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และเชื่อว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์บ้างแล้ว เช่น การระบุคำค้น การแยกแยะความแตกต่างของแหล่งที่ตั้งข้อมูลสากล (URLs) การสืบค้นข้อมูลจากห้องสมุดออนไลน์หรือแหล่งรวบรวมข้อมูลออนไลน์ การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ และการแปลงข้อมูลเป็นข้อมูลภาพ ซึ่งจะเห็นได้จากตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ไม่ใช่บทบาทที่เราจะมาใส่ในยูนิต (unit) ของเราที่จะมาสอนเขาเพราะในมหาวิทยาลัยมีวิชาเกี่ยวกับสารสนเทศก็ต้องสอนเกี่ยวกับศตวรรษนี้ที่เขาจะต้องมีความชาญฉลาดในการเลือกใช้สื่อสารสนเทศ”

ผู้สอนคนที่ 9 สัมภาษณ์วันที่ 28 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

มิติจริยธรรม

ผู้สอนเพียงจำนวน 4 คนมีความเห็นว่าโดยทั่วไปผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในห้องสนทนาหรือกระดานสนทนาออนไลน์ และกลุ่มสนทนาในเฟซบุ๊กอย่างสุภาพเพราะว่าผู้สอนเป็นคนโพสต์หัวข้อสนทนา นอกจากนี้ ผู้สอนคิดว่าหัวข้อสนทนาเกี่ยวข้องกับบทเรียนซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิชาการทำให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้คำที่ไม่สุภาพได้ และผู้สอนคิดว่าการแสดงความคิดเห็นทางออนไลน์ของผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนและผู้อื่นอย่างแน่นอนจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ส่วนมากการแสดงความคิดเห็นออนไลน์ไม่ได้มีการแนะนำ เนื่องจากเวลาให้แสดงความคิดเห็นผ่านออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นการแสดงความคิดเห็นในเรื่องของการเรียนมากกว่า และเมื่อครูเป็นคนโพสต์เค้าก็จะใช้ในลักษณะที่เป็นความสุภาพอยู่แล้ว”

ผู้สอนคนที่ 15 สัมภาษณ์วันที่ 7 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

2. ความเชี่ยวชาญของผู้สอน กล่าวคือความสามารถของผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษอย่างไรมีประสิทธิภาพ โดยสามารถจำแนกได้ 2 มิติ คือเทคโนโลยี และสติปัญญา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

มิติเทคโนโลยี

ผู้สอนส่วนน้อยเพียง 4 คนยอมรับว่าตนเองขาดความรู้เกี่ยวกับการโพสต์บทเรียนหรือคำสั่งงานในโปรแกรมออนไลน์ เช่น Google classroom และ LMS และไม่มีความรู้ในการเข้าสู่เว็บไซต์ต่างๆเนื่องจากไม่คุ้นเคยในการใช้งานโปรแกรมออนไลน์หรือสื่อออนไลน์ ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ตัวอาจารย์เองมีข้อจำกัดหรือความพร้อมความสามารถที่จะทำมากนักแค่วันเดียวเวลาหรือ Expertise เรายังไม่มีในด้านนั้น เราอาจต้องใช้มืออาชีพมาช่วยไหม หรือเจ้าหน้าที่พวกคอมหรือดีไซน์สื่อมาช่วยไหม ถ้าอาจารย์ทำคนเดียวมันยากที่จะประสบความสำเร็จในมุมมองตัวเอง”

ผู้สอนคนที่ 12 สัมภาษณ์วันที่ 2 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

มิติสติปัญญา

ผู้สอนปริมาณเกินครึ่งที่ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ (จำนวน 10 คน) คิดว่าตนเองมีทักษะไม่เพียงพอในการอ่านทางออนไลน์อย่างคิดวิเคราะห์ อาทิเช่น การวิเคราะห์แยกแยะเว็บไซต์โดยดูจากแหล่งที่ตั้งข้อมูล (URLs) การประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ การตรวจสอบข้อมูลว่าเป็นจริงหรือเท็จผ่านเว็บไซต์ตรวจสอบข้อมูล และการพิจารณาข้อมูลออนไลน์ในลักษณะมัลติมีเดียที่ประกอบด้วยตัวอักษร ภาพ และเสียง (Multimodal texts) ยกตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ดังนี้

“เราไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการแยกแยะเว็บไซต์เลย และไม่ได้ใช้มันในห้องเรียนเป็นหลักเพราะเราสอนวิชาการเขียน”

ผู้สอนคนที่ 9 สัมภาษณ์วันที่ 28 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

“การพิจารณาเว็บไซต์ยังไม่มีสอนครับ แต่ที่จริงถ้ามีได้มันก็ดีนะ ที่จริงตัวครูผู้สอนต้องมีความรู้ ถ้าเราไม่รู้ก่อนไม่รู้จะแนะนำยังไง”

ผู้สอนคนที่ 21 สัมภาษณ์วันที่ 20 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

3. ความไม่สอดคล้องกันระหว่างรายวิชาภาษาอังกฤษและทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ กล่าวคือเนื่องจากในวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้สอนสอนนั้นเน้นทักษะทางภาษาอังกฤษต่างๆ เช่น การเขียน การฟัง และการพูด ซึ่งผู้สอนมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษจากการสอนโดยใช้โปรแกรมออนไลน์และเว็บไซต์

โดยไม่เน้นเรื่องการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลทางออนไลน์ โดยจำแนกเป็นรายมิติได้ 2 ด้านคือ มิติด้านสติปัญญา และด้านจริยธรรม ดังนี้

มิติสติปัญญา

ผู้สอนจำนวนเกือบครึ่งในการสัมภาษณ์ (9 คน) มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาในวิชาภาษาอังกฤษที่เน้นทักษะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน และไวยากรณ์ ซึ่งผู้เรียนจะเรียนเกี่ยวกับการออกเสียงคำศัพท์ให้ถูกต้อง การฝึกพูดบทสนทนาในชีวิตประจำวัน และการอ่านเรื่องจากหนังสือเพื่อความเข้าใจ ดังนั้น การสอนภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาพื้นฐานดังกล่าวจึงไม่เอื้อให้ครูสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ อย่างเช่น การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลออนไลน์ และการใช้เว็บไซต์เฉพาะสำหรับการตรวจสอบข่าวปลอมหรือข่าวลือ ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“อาจารย์ลงไปไม่ถึงขั้นคิดวิเคราะห์หรือคัดกรองความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ คืออาจารย์เน้นให้คิดวิเคราะห์แค่ writing style ของคนนี่ คือวิเคราะห์ตัวเนื้อที่อ่านมากกว่าแต่ไม่ได้วิเคราะห์ credibility ของแหล่งข้อมูลอย่างที่บอกไป คือเรามองว่าเค้าเป็น English user ก่อนค่ะ”

ผู้สอนคนที่ 16 สัมภาษณ์วันที่ 7 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

“ในรายวิชาการฟังพูดที่สอน หลักๆเลยมันเป็นเรื่องของภาษาไม่ใช่เรื่องของ content เรื่องของภาษาเรื่องของการใช้ชีวิตประจำวัน อาจารย์ไม่ได้บอกนักศึกษาว่าต้องไปกลั่นกรองเนื้อหาหรือเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือ เอาแค่ภาษาในชีวิตประจำวัน เช่น Hello, my name is and How do you do?”

ผู้สอนคนที่ 5 สัมภาษณ์วันที่ 26 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

มิติจริยธรรม

ผู้สอนจำนวนเกือบครึ่งจากการสัมภาษณ์ (9 คน) ที่คิดว่าการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มสนทนาออนไลน์หรือสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆอย่างมีจริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์กับการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่เน้นทักษะ เช่น ภาษาอังกฤษการอ่าน การเขียน และไวยากรณ์ เพราะการเรียนการสอนในวิชาดังกล่าวจะเน้นสอนเรื่องโครงสร้างไวยากรณ์ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและสรุปประเด็น และหลักการเขียนย่อหน้า (Paragraph writing) ส่วนในวิชาการวรรณกรรมผู้สอนอนุญาตให้ผู้เรียนอภิปรายโครงเรื่อง เนื้อหา และบุคลิกลักษณะของนักแสดงจากวรรณกรรมที่ครูสอนได้อย่าง

อิสระ จึงทำให้ผู้สอนวิชานี้ไม่สอนเรื่องการแสดงความคิดเห็นทางออนไลน์อย่างมีจริยธรรม ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ครูให้อัพโหลดวิดีโอท่องเที่ยวที่เด็กนำมาเที่ยวเป็นไกด์หรือว่าอัพโหลดวิดีโอฟรีเซนต์ตัวเองหรือว่าอัพโหลดวิดีโอที่ไปสัมภาษณ์เพื่อน แล้วก็เขียนเป็น *biography* ของเพื่อนสั้นๆหนึ่ง พารากราฟในเฟซบุ๊กคือทุกอย่างจะเป็น *guided* มันจะมี *structure* ให้อยู่แล้วว่าต้องทำอะไรบ้าง ไม่ได้ให้แสดงความคิดเห็น เลยไม่เคยเจอที่แสดงความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสม”

ผู้สอนคนที่ 5 สัมภาษณ์วันที่ 26 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

4. เวลาสอนไม่เพียงพอ กล่าวคือ การสอนภาษาอังกฤษในแต่ละครั้งนั้นผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาทางภาษาและฝึกฝนทักษะทางภาษาอังกฤษตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานก่อน การแทรกกิจกรรมทางออนไลน์ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันคิดวิเคราะห์และอภิปรายจึงยากต่อการสอนให้ทันในเวลาจำกัด ดังนี้

มิติสติปัญญา

ผู้สอนจำนวนเพียง 4 คน มีความคิดเห็นว่าเวลาสอนไม่เพียงพอกับการบูรณาการมิติต้านสติปัญญาหรือทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน เช่น การแยกแยะความแตกต่างของแหล่งที่ตั้งข้อมูล (URLs) การพิจารณาเว็บไซต์หลอกหลวงหรือปลอมโดยการยกตัวอย่าง และการคัดเลือกบทอ่านหรือเรื่องสั้นออนไลน์ที่น่าเชื่อถือ เพราะผู้สอนคิดว่าการสอนในเชิงคิดวิเคราะห์ค่อนข้างใช้เวลามากและทำให้ไม่สามารถสอนเนื้อหาทางภาษาให้ครอบคลุมตามที่เตรียมไว้ภายในเวลาสอนที่จำกัดคือคาบละประมาณ 50 นาที ดังตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การสอนพิจารณาเว็บไซต์หรือการยกตัวอย่างเว็บไซต์ปลอมไม่ได้ยกตัวอย่างให้ดูเพราะในเรื่องของเวลา เรากลัวจะสอนเนื้อหาไม่ทัน บางรายวิชาต้องสอนร่วมกัน สอบพร้อมกัน เราก็ต้องสอนให้ทันกัน บางทีของเราหยุด อาจารย์อีกท่านไม่หยุด เราก็ต้อง *make up class* เราก็จะกังวลเรื่องเวลาแล้ว เพราะนักศึกษามีตารางเวลาที่แตกต่างกันทุกคน อาจเป็นส่วนหนึ่งที่เราไม่ทันคิดตรงนั้นด้วย และพอในส่วนเนื้อหาสิ่งที่เราจะสอนมันก็พอดีเวลาเป๊ะ”

ผู้สอนคนที่ 18 สัมภาษณ์วันที่ 13 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

4.1.3 วิธีการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยในภาคใต้ จำนวน 26 คน เกี่ยวกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์พบว่าผู้สอน จำนวน 6 คนที่บูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ขั้นพื้นฐาน (Basic online literacies) ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยมีวิธีการสอนดังนี้ การแนะนำเว็บไซต์ภาษาอังกฤษที่น่าเชื่อถือ เช่น Cambridge และ British Council การแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลสากลที่น่าเชื่อถือ (Universal Resource Locations: URLs) เช่น .org .edu และ .or.th การสอนระบุคำค้น (Keyword) ในการสืบค้นข้อมูลออนไลน์โดยใช้คำค้น มากกว่าสองคำ และการสอนประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากการเปรียบเทียบข้อมูลจากหลากหลายเว็บไซต์ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ทุกครั้งที่เอาข้อมูลออนไลน์มาอย่าเพิ่งเชื่อในทันทีทันใด อยากให้พยายาม triangulate จากหลายๆ sources หาข้อมูลจากหลายๆ เว็บไซต์ในเรื่องเดียวกัน หาจากหลายๆ ที่ ถ้าหากว่าข้อมูลตรงกันก็มีความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้สูงตรงที่ข้อมูลที่เราจะมีจะเป็นสิ่งที่ถูกต้อง”

ผู้สอนคนที่ 6 สัมภาษณ์วันที่ 27 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

“การสอน keyword มีการแนะนำค่ะ ส่วนใหญ่แนะนำให้เค้าใช้ภาษาอังกฤษเพราะ ภาษาไทยมันแคบแล้วก็บางอย่างที่ภาษาอังกฤษมันแปลได้หลายอย่างเราก็จะสอนเค้าว่าต้องทำอย่างไร เช่น เหมือนเปิดรูป squash ให้เค้าดูเป็นกีฬาชนิดหนึ่ง เราก็ใส่คำว่า squash ลงไปแสดงให้เห็น เค้าดูว่าพอ search คำว่า squash มันก็จะขึ้นรูปฟักแฟงแดงโมเต็มไปหมดเลย เพราะพวกนี้ก็เป็น squash เหมือนกัน ทีนี้ก็เลยถามให้เค้าคิดว่าจะทำยังไงให้ออกมาแบบที่เราต้องการ เด็กก็อาจจะ บอกว่าใส่คำว่า sport เข้าไป ครูก็ลองค้นหาโดยใช้คำค้นสองคำ squash และ sport ก็จะได้ข้อมูลที่ ต้องการ”

ผู้สอนคนที่ 18 สัมภาษณ์วันที่ 13 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

“ถ้าเกิดเราอยากให้เค้าทำ research ก็ต้องไปหาข้อมูลมา back up สมมติทำวิจัย เรื่องของชุมชนชาวเกาหลีที่มาอาศัยอยู่ในเกาะภูเก็ต คุณก็ต้องหาเนื้อหาว่าจำนวนชาวเกาหลีมี จำนวนเท่าไร เค้าอาศัยอยู่บริเวณใดบ้าง คุณก็ต้องไปดูเว็บไซต์ราชการนะ พยายามดูเว็บไซต์ที่ เกี่ยวกับตรวจคนเข้าเมือง เช่น .org หรือ .or.th อันนี้ก็จะพูดถึง credibility”

ผู้สอนคนที่ 14 สัมภาษณ์วันที่ 7 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

4.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์พบว่า มีเพียงปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ แต่มีหลายปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ รายละเอียดเกี่ยวกับระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในภาพรวม และในรายมิติเทคโนโลยี สถิติปัญหา และจริยธรรมนำเสนอ ดังตารางที่ 5 – 9 ต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การอบรม/สัมมนา ระยะเวลาในการเข้าร่วมอบรม/สัมมนา และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ปัจจัย (ประสบการณ์)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สถิติปัญหา	จริยธรรม	ภาพรวม
การสอนภาษาอังกฤษ	-.165	.080	-.102	.075
การอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียน	.182	.136	.112	.103
- จำนวนวัน	.155	.068	.024	.104
- จำนวนชั่วโมง	-.347	.129	.274	.017

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) $r = -.10 - -.29$ (ต่ำ), $r = -.30 - -.49$ (ปานกลาง), $r = -.50 - +1.0$ (สูง)

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นโดยภาพรวมว่าประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การเข้าร่วมอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียน และระยะเวลาทั้งจำนวนวันและชั่วโมงในการเข้าร่วมอบรม/สัมมนาไม่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน ($r = .075$ $r = .103$ $r = .104$ และ $r = .017$ ตามลำดับ) ซึ่งผลความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันที่พบว่าประสบการณ์การ

สอนภาษาอังกฤษและการเข้าร่วมอบรม/สัมมนาของผู้สอนไม่มีอิทธิพลต่อปริมาณการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอน ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การเข้าอบรม/สัมมนา หรือระยะเวลาในการเข้าอบรม/สัมมนาต่างก็ไม่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอน

ตารางที่ 6 นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างการสอนภาษาอังกฤษรายวิชาต่างๆ และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธระหว่างการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษต่างๆ และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ปัจจัย (วิชาภาษาอังกฤษที่สอน)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สติปัญญา	จริยธรรม	ภาพรวม
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (การฟัง)	.095	.197*	-.067	.142
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (การพูด)	.104	.160	-.049	.118
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (การอ่าน)	.152	.040	.056	.087
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (การเขียน)	.085	-.037	-.016	.025
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (ไวยากรณ์)	.037	.138	.092	.167
ภาษาอังกฤษเลือก (การฟัง)	-.002	.012	.007	.040
ภาษาอังกฤษเลือก (การพูด)	.107	.066	.059	.132
ภาษาอังกฤษเลือก (การอ่าน)	.198*	.123	.049	.110
ภาษาอังกฤษเลือก (การเขียน)	.042	.180	.066	.134
ภาษาอังกฤษเลือก (ไวยากรณ์)	-.140	.028	-.112	-.054

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) $r = -.10 - -.29$ (ต่ำ), $r = -.30 - -.49$ (ปานกลาง), $r = -.50 - 1.0$ (สูง)

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่าในภาพรวมของการสอนทั้งวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาอังกฤษเลือกไม่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ กล่าวคือรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาอังกฤษเลือกทุกทักษะ (การฟัง พูด อ่าน เขียน และไวยากรณ์) ไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้สอน แต่หากพิจารณาเป็นรายมิติพบว่าการสอนวิชาการฟังภาษาอังกฤษพื้นฐานมีความสัมพันธ์เชิง

บวกกับการสอนมิติด้านสติปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .197^*$, $p < 0.05$) และการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาเลือกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสอนมิติด้านเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำเช่นกัน ($r = .198^*$, $p < 0.05$) ข้อค้นพบนี้บ่งชี้ให้เห็นว่าการสอนวิชาการฟังภาษาอังกฤษพื้นฐานเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้สอนบูรณาการมิติสติปัญญาหรือทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน ส่วนการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษเลือกเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยีในการสอน

ตารางที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อการเรียนการสอนของผู้สอนและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อการเรียนการสอนต่างๆ ของผู้สอนและการบูรณาการการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ปัจจัย (สื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สติปัญญา	จริยธรรม	ภาพรวม
สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร	.155	.088	.060	.048
สื่อออนไลน์ เช่น ยูทูป เว็บไซต์ต่างประเทศ	.060	.066	.136	.111
หนังสือจากสำนักพิมพ์ต่างๆ	.027	-.016	-.014	-.050
หนังสือหรือตำราที่ตนเอง	.204*	.061	.024	.095

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) $r = -.10 - .29$ (ต่ำ), $r = -.30 - .49$ (ปานกลาง), $r = .50 - 1.0$ (สูง)

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นในภาพรวมของการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่างๆ ของผู้สอนว่าไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน แต่เมื่อพิจารณาในรายมิติพบว่าการใช้หนังสือหรือตำราที่ผู้สอนเองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสอนมิติด้านเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .204^*$, $p < 0.05$) ผลความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถบ่งชี้ได้ว่าการใช้หนังสือหรือตำราที่ผู้สอนเองเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้สอนบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยีหรือทักษะทางเทคโนโลยีในการสอน แต่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับต่ำเท่านั้น

ตารางที่ 8 นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ปัจจัย (การใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ และประเภทที่ใช้)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สติปัญญา	จริยธรรม	ภาพรวม
1. การใช้โปรแกรมออนไลน์หรือสื่อออนไลน์ในห้องเรียน	.321**	.031	.057	.081
2. โปรแกรมและสื่อออนไลน์ที่ใช้ในห้องเรียน				
2.1 Google Classroom (Drive, Docs, and Sheets)	.424**	.021	.122	.051
2.2 CNN Learning Resources	.221*	.141	.110	.095
2.3 Edmodo	.274**	.088	.033	.052
2.4 Webquest	.202*	.003	.085	.025
2.5 LMS	.238*	-.249*	-.316**	-.234*
2.6 YouTube	-.172	-.066	-.083	-.133

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) $r = -.10 - -.29$ (ต่ำ), $r = -.30 - -.49$ (ปานกลาง), $r = -.50 - 1.0$ (สูง)

ข้อมูลจากตารางที่ 8 สะท้อนให้เห็นถึงการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ในห้องเรียนของผู้สอนภาษาอังกฤษในภาพรวมว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r = .321^{**}$, $p < 0.01$) หมายความว่า การนำโปรแกรม/สื่อออนไลน์มาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนมีอิทธิพลระดับปานกลางต่อการบูรณาการทักษะทางเทคโนโลยีให้กับผู้เรียน เมื่อพิจารณาโปรแกรมและสื่อออนไลน์ที่ผู้สอนใช้ทั้ง 6 ประเภท ในภาพรวมพบว่าการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ ในขณะที่การใช้โปรแกรมออนไลน์ LMS มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับต่ำกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ แต่เป็นความสัมพันธ์ในเชิงลบ ($r = -.234^*$, $p < 0.01$) กล่าวคือ ถึงแม้จะมีการใช้

โปรแกรมออนไลน์ LMS ในปริมาณมากแต่การใช้นั้นไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน

เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติพบว่าการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ต่างๆ ของผู้สอน ได้แก่ Google classroom CNN learning resources Edmodo Webquest และ LMS มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกกับการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและระดับต่ำ ($r = .424^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .221^*$, $p < 0.05$ และ $r = .274^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .202^*$, $p < 0.05$ และ $r = .238^*$, $p < 0.05$ ตามลำดับ) สำหรับมิติด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรมพบว่า การใช้โปรแกรมออนไลน์ LMS มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงลบกับการบูรณาการมิติด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรม และอยู่ในระดับต่ำ ($r = -.249^*$, $p < 0.05$, $r = -.316^{**}$ ตามลำดับ) ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นว่าการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ต่างๆ ของผู้สอนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะทางเทคโนโลยีในการสอนเป็นส่วนใหญ่มากกว่าทักษะทางด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรม

ตารางที่ 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลของการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนของผู้สอนและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ปัจจัย (เหตุผล)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สติปัญญา	จริยธรรม	ภาพรวม
เป็นความต้องการของผู้เรียน	.296**	.057	-.079	.041
สร้างความคุ้นเคยในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ให้กับผู้เรียน	.291**	.045	.041	.087
มีความมั่นใจในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์	.258*	-.018	-.011	.037
พัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้เรียน	.109	.043	-.009	.019
สร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน	.105	.113	.116	.113
ความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์	.152	.289**	.220*	.254*
การจัดการเรียนการสอนง่ายขึ้น	.039	.002	.131	.010
นโยบายขององค์กร	-.017	.117	-.003	.057

ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษ	.081	.052	-.106	-.034
---------------------------------	------	------	-------	-------

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) $r = -.10$ - $+.29$ (ต่ำ), $r = -.30$ - $+.49$ (ปานกลาง), $r = -.50$ - $+1.0$ (สูง)

ข้อมูลจากตารางที่ 9 ในภาพรวมแสดงให้เห็นว่าความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งดูได้จากค่าความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกแต่เป็นเพียงความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .254^*$, $p < 0.01$) ในขณะที่เหตุผลอื่นๆ ในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนไม่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติ ในด้านเทคโนโลยีพบว่าปัจจัยที่สำคัญคือ ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ ผู้สอนต้องการสร้างความคุ้นเคยในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ให้กับผู้เรียน และผู้สอนมีความมั่นใจในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ ($r = .296^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .291^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .258^*$, $p < 0.05$ ตามลำดับ) สำหรับมิติด้านสติปัญญาและมิติด้านจริยธรรมพบว่าความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนเป็นปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการบูรณาการด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรมในการสอน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวกและอยู่ในระดับต่ำ ($r = .289^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .220^*$, $p < 0.05$) จากผลความสัมพันธ์ดังกล่าวบ่งชี้ว่าผู้สอนที่มีความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์เท่ากันที่เป็นปัจจัยทำให้ผู้สอนบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

4.2 การอภิปรายผล

จากผลวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนระดับมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับต่ำ โดยมีการบูรณาการมิติด้านจริยธรรมมากกว่ามิติด้านสติปัญญาและด้านเทคโนโลยี ข้อค้นพบในงานนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลวิจัยของ Ladbrook และ Probert (2011) ที่พบว่าการบูรณาการทักษะทางด้านเทคโนโลยีและด้านสติปัญญาในวิชาภาษาอังกฤษของผู้สอนชาวนิวซีแลนด์ก็ยังไม่เพียงพอด้วยเช่นกัน ทักษะทางด้านเทคโนโลยี เช่น การเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางออนไลน์ และการเชื่อมโยงข้อมูลทางออนไลน์ และทักษะทางด้านสติปัญญา เช่น การวิเคราะห์แยกแยะ และสังเคราะห์ข้อมูลออนไลน์

อุปสรรค 3 ประการ คือ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในห้องเรียน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลออนไลน์ที่เป็นมัลติมีเดีย และความรู้สึกไม่มั่นใจในการใช้เทคโนโลยี

จริยธรรมเป็นมิติที่ประชากรในงานวิจัยนี้ให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยในภาพรวมของทั้งสามมิติ องค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบของมิติด้านจริยธรรมที่พบว่ามี การบูรณาการในการสอนภาษาอังกฤษเป็นบางครั้ง ได้แก่ องค์ประกอบที่หนึ่งคือ ความรับผิดชอบและเคารพกฎหมายในการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วย การอ้างอิง การไม่ละเมิด ลิขสิทธิ์ และการไม่โจรกรรมข้อมูลทางออนไลน์ และองค์ประกอบที่สองคือจริยธรรมเกี่ยวกับการมารยาทในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น การเคารพสิทธิส่วนบุคคลในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการคำนึงถึงผลกระทบของการแสดงความคิดเห็นทางออนไลน์ ผลจากการสัมภาษณ์สามารถอธิบายได้ว่าผู้สอนมีการบูรณาการด้านจริยธรรมดังกล่าวเพราะผู้สอนเห็นว่ามีประโยชน์สำหรับผู้เรียนในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เช่น ถ้าผู้เรียนขโมยผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเองก็ไม่สามารถจบการศึกษาได้ นอกจากนี้ ผู้สอนยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าการสอนให้ผู้เรียนเคารพสิทธิของผู้อื่นนั้นควรปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กจนกระทั่งระดับอุดมศึกษา ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาคำสอนของผู้สอนชาวจีนที่พบว่า การปลูกฝังความสามารถทางดิจิทัลทั้งด้านเทคโนโลยี สติปัญญา และจริยธรรมผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่โรงเรียนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างรู้เท่าทันและเหมาะสมของผู้เรียนชาวจีนวัยมัธยม (Li & Ranieri, 2010) ดังนั้น จริยธรรมจึงเป็นประเด็นที่สำคัญที่ควรมีการบูรณาการในการสอนโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพราะการบูรณาการด้านจริยธรรมส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้เรียนได้ ถ้าผู้เรียนขาดจริยธรรมอาจนำไปสู่การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในทางที่ผิดศีลธรรมหรือผิดกฎหมาย และจะส่งผลกระทบต่อตัวผู้เรียน ครอบครัว และผู้อื่นในสังคม

ข้อค้นพบด้านสติปัญญาของงานวิจัยนี้ คือ ทักษะหลักที่มีการบูรณาการคือทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานหรือกลวิธีการอ่านแบบดั้งเดิม ส่วนทักษะย่อยที่มีการบูรณาการบ่อย คือ การสรุปประเด็นจากการอ่าน และการจับใจความสำคัญ และทักษะย่อยที่มีการบูรณาการเป็นบางครั้ง ได้แก่ การสอนคัดกรองข้อมูลที่ต้องการจากเนื้อหาที่อ่าน การแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น และการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของผู้เขียน ซึ่งทักษะดังกล่าวสามารถใช้ในการอ่านทั้งหนังสือหรือตำรา และออนไลน์ ดังนั้นการที่ผู้สอนในงานวิจัยนี้เน้นบูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและสรุปประเด็นอาจเพราะผู้สอนคิดว่าเป็นกลยุทธ์สำคัญในการอ่าน ซึ่งอาจจะส่งผลดีแก่ผู้เรียนเมื่อต้องอ่านข้อมูลทางออนไลน์ที่ลักษณะของข้อมูลมี

ความซับซ้อนมากกว่าในหนังสือ จากผลการศึกษาของ Coiro (2011) พบว่าผู้เรียนที่ขาดความรู้พื้นฐานในเรื่องที่อ่านแต่มีทักษะการคิดวิเคราะห์สูงจะสามารถอ่านข้อมูลทางออนไลน์ได้ดีกว่าผู้เรียนที่ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ และยิ่งผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านทางออนไลน์สูงสามารถสืบค้นและวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลออนไลน์ได้ดี

ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้พบปัจจัยหลักๆ 4 ประการที่เป็นข้อจำกัดในการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ 1) ความเชื่อหรือทัศนคติของผู้สอน 2) ความเชี่ยวชาญของผู้สอน 3) ความไม่สอดคล้องกันระหว่างรายวิชาภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ และ 4) เวลาสอนไม่เพียงพอ ประเด็นที่ 1 คือ ทัศนคติของผู้สอนเกี่ยวกับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้เรียน ซึ่งครอบคลุมทั้งสามมิติ ได้แก่ ก) ด้านเทคโนโลยีนั้นผู้สอนเชื่อว่าผู้เรียนเติบโตมาในสังคมแห่งยุคดิจิทัลที่ทำให้คุ้นเคย ชื่นชอบ และเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีซึ่งอาจเรียกว่าเป็น Digital Native หรือ Technology Savvy จึงไม่มีความจำเป็นต้องสอน ข) ด้านสติปัญญานั้นผู้สอนเห็นว่าการสอนให้ผู้เรียนสืบค้นและวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลทางออนไลน์ควรเป็นบทบาทของผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือการใช้ห้องสมุด แต่ไม่ใช่บทบาทของผู้สอนภาษาอังกฤษ ค) ด้านจริยธรรมนั้นผู้สอนเชื่อว่าผู้เรียนมีจรรยาบรรณในการใช้สื่อออนไลน์ โดยเฉพาะในเรื่องของการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ อย่างสุภาพและคำนึงถึงผลกระทบทางลบต่อผู้อื่นเพราะหัวข้อที่อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องวิชาการ และผู้ตั้งกระทู้อภิปรายคือผู้สอน จากเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นได้ว่าความเชื่อหรือทัศนคติของผู้สอนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ การศึกษาอุปสรรคในการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาในประเทศมาเลเซียและประเทศไทยพบผลวิจัยที่สอดคล้องกันคือทัศนคติต่อการใช้เทคโนโลยีของผู้สอนส่งผลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอน (จักรพงศ์ สุวรรณรัตน์, 2552; Samuel & Bakar, 2006)

ประการที่ 2 คือ ความเชี่ยวชาญของผู้สอนที่ครอบคลุมมิติด้านเทคโนโลยี และด้านสติปัญญา ด้านเทคโนโลยีนั้นผู้สอนคิดว่าตนเองขาดทักษะที่เพียงพอในการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์เนื่องจากความไม่คุ้นเคยในการใช้เพราะไม่ได้ใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์เป็นประจำจึงนำไปสู่ความรู้สึกไม่มั่นใจในการสอนโดยการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ต่างๆ ส่วนด้านสติปัญญานั้นผู้สอนให้ความเห็นว่าความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลออนไลน์ในรูปแบบมัลติมีเดียของตนเองยังไม่เพียงพอ งานวิจัยที่ผ่านมาในต่างประเทศพบว่าการ

ตระหนักในความสามารถทางเทคโนโลยีของผู้สอน และความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการอินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ในการสอน (Park, 2003; Shin & Son, 2007; Chen, 2008; Hutchison & Reinking, 2011)

ประเด็นที่ 3 คือ ความไม่สอดคล้องกันระหว่างรายวิชาภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในมิติสติปัญญาและจริยธรรม กล่าวคือ ผู้สอนมีความเห็นว่าการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่เน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และไวยากรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสนทนาในชีวิตประจำวันและอ่านเขียนเป็นภาษาอังกฤษได้ จึงทำให้ยากแก่การบูรณาการทักษะทางด้านสติปัญญา และด้านจริยธรรมในการสอนภาษาอังกฤษ ผลวิจัยดังกล่าวข้างต้นขัดแย้งกับผลการศึกษาของ Mehta และ Al-Mahrooqi (2015) ที่พบว่าผู้สอนสามารถบูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐาน (Basic critical thinking skills) ในการสอนวิชาการเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการได้โดยการใช้เทคนิคการสอนแบบการอภิปรายกลุ่ม และการเขียนเรียงความเชิงสะท้อนความคิด (Reflection) โดยให้ผู้เรียนคิดภายใต้กรอบคำถามเชิงคิดวิเคราะห์ เช่น วัตถุประสงค์ของผู้เขียนคืออะไร การนำเสนอเนื้อหาเป็นอย่างไร เช่น วิชาการ และการเสียดสีสังคม กลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของผู้เขียนคือใคร และทัศนคติที่แฝงในเนื้อหาของผู้เขียนคืออะไร เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการคิดและการเรียนรู้ นอกจากนี้ ในวิชากลวิธีอ่านภาษาอังกฤษ (English reading strategies) ผู้สอนสามารถบูรณาการการสอนโดยใช้เว็บไซต์ช่วยสอน (Web-based instruction) เพื่อฝึกฝนและทดสอบความสามารถของนักศึกษาด้านเทคโนโลยีและด้านสติปัญญา (Sawatdeenarunat, 2014) จากตัวอย่างในงานวิจัยทั้งสองงานดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสิ่งสำคัญในการบูรณาการทักษะทางด้านเทคโนโลยีและสติปัญญาในการสอนภาษาอังกฤษคือ กลวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนที่นำมาใช้

ประการสุดท้าย คือ เวลาสอนไม่เพียงพอ ในการสอนมิติด้านสติปัญญานั้นผู้สอนรู้สึกว่าการสอนมีจำกัดจึงทำให้จำเป็นต้องสอนเนื้อหาทางภาษาอังกฤษให้ทันตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรจะได้เรียนในรายวิชานั้นๆ ตลอดภาคการศึกษา และเนื่องจากในมุมมองของผู้สอนคิดว่า การสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะการคัดกรองสื่อสารสนเทศออนไลน์หรือเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือค่อนข้างใช้เวลานาน ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษากการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงอินเทอร์เน็ตของผู้สอนชาวตุรกี เกาหลี และได้เห็นว่าเวลาสอนไม่เพียงพอเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใน

การสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา (Shin & Son, 2007; Chen, 2008; Yukselir, 2016)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ คือความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ของผู้สอน ข้อค้นพบดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ Shin และ Son (2007) กล่าวคือผู้สอนชาวเกาหลีในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความชอบส่วนตัวในการใช้อินเทอร์เน็ตมีบูรณาการการสืบค้นแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตในการสอนภาษาอังกฤษ นอกจากความชอบส่วนตัวแล้วนั้น ประสบการณ์การเข้าร่วมอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้สอนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของผู้สอนชาวไต้หวัน (Chen, 2008) ในขณะที่ปัจจัยต่างๆ ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ ประสบการณ์การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา วิชาภาษาอังกฤษที่สอน และสื่อการสอนทั้งสิ่งพิมพ์และออนไลน์ที่ผู้สอนใช้ล้วนไม่ใช่ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ผลความสัมพันธ์ที่เด่นชัดในบรรดามิติทั้งสามของทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์คือ การใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ ของผู้สอนมีความสัมพันธ์กับการบูรณาการมิติเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีมิติเทคโนโลยีในกรอบแนวคิดความสามารถทางดิจิทัลของ Calvani et al (2009) คือทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ และความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลออนไลน์ และการเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่กำลังใช้งานไปยังฐานข้อมูลอื่นๆ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการนำโปรแกรม/สื่อออนไลน์ต่างๆ ได้แก่ Google classroom CNN learning resources Edmodo Webquest และ LMS มาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้แนะนำการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทางออนไลน์ และการเข้าใช้โปรแกรมออนไลน์รวมถึงวิธีการใช้ฟังก์ชันต่างๆ และผู้สอนอาจต้องการสร้างความคุ้นเคยในการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ให้กับผู้เรียน จากงานวิจัยที่ผ่านมาในต่างประเทศพบว่าความสามารถทางเทคโนโลยีสามารถส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์ทางออนไลน์ เพราะการอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์ทางออนไลน์ต้องการความสามารถสองประการ คือ ทักษะทางเทคโนโลยี และกลวิธีการอ่านแบบดั้งเดิม (Karchmer, 2001; Leu, Kinzer, Coiro, & Cammack, 2004; Liu & Ko, 2016; Schmar-Dobler, 2003) จากที่กล่าวมานั้นความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ต่างๆ ของผู้สอนมีความสัมพันธ์กับการสอนมิติด้านเทคโนโลยีมากกว่าด้านอื่นๆ จึงอาจมาจากเหตุผลสองประการดังกล่าว

ดังนั้น ความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับการอ่านทางออนไลน์อย่างคิดวิเคราะห์ การที่ผู้สอนใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์เพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่นั้นเท่ากับเป็นการปูพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ต่อไป ยิ่งผู้สอนที่มีระดับความสามารถทางเทคโนโลยีสูงกว่าผู้สอนที่ไม่เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีจะสามารถใช้เทคโนโลยีสำหรับการสืบค้นแหล่งข้อมูลทางออนไลน์รวมถึงการคัดเลือกข้อมูลไปใช้ได้ดีกว่า (Chen, 2008) แต่การสอนเพื่อก่อให้เกิดทักษะทางสติปัญญานั้นความเป็นมืออาชีพของผู้สอนด้านความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะทักษะทางสติปัญญาหรือความสามารถในการคิดวิเคราะห์ไม่ใช่ทักษะที่สามารถเรียนรู้ได้เองตามธรรมชาติ (Tour, 2012) และความชอบส่วนตัวในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้สอนเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอ ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ Karpoti (2011) ที่พบว่าถึงแม้ว่าผู้สอนชาวรัสเซียรุ่นใหม่จะเติบโตมาในยุคดิจิทัลแต่ไม่ได้หมายความว่าผู้สอนเหล่านี้จะสามารถรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการศึกษาได้ดี หรือมีจริยธรรมในการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์เสมอไป

5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยในภาคใต้ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ ผลการศึกษาพบว่า การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ โดยมีการบูรณาการมิติด้านจริยธรรมมากกว่ามิติด้านสติปัญญา และมิติด้านเทคโนโลยี เหตุผลหลักๆ 3 ประการที่เป็นอุปสรรคในการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ คือ 1) ทักษะของผู้สอน 2) ความเชี่ยวชาญของผู้สอน 3) ความไม่สอดคล้องระหว่างรายวิชาภาษาอังกฤษและทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ นอกจากนี้ ผลจากการหาความสัมพันธ์พบว่าความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ของผู้สอนเป็นปัจจัยหลักเพียงอย่างเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการบูรณาการทักษะ

การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ โดยความสัมพันธ์เป็นไปทิศทางบวก และเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาที่ค้นพบในการทำวิจัยครั้งนี้นำไปสู่ข้อเสนอแนะ 2 ประเด็นหลักๆ ดังนี้

- 1) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน และ 2) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

ในการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของผู้สอนมีความจำเป็นในการส่งเสริมให้ผู้สอนเห็นความสำคัญของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ เพื่อนำไปบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้สอนสามารถศึกษาเทคนิคการสอนเกี่ยวกับการอ่านทางออนไลน์อย่างคิดวิเคราะห์หรือความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ได้จากเว็บไซต์ เช่น Academician’s Guide to Information Literacy (<http://www.ala.org/acrl/nili/whatis.html>) and Thinking Critically about World Wide Web Resources (www.library.ucla.edu/libraries/colleage/help/critical/index.htm) และวิธีการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษมีหลากหลายวิธี เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered learning) การเรียนการสอนที่บูรณาการหลักสูตรภายใต้หัวข้อเดียว (Thematic units) การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning) ซึ่งผู้สอนสามารถใช้เทคนิคการสอนดังกล่าวนี้ผ่านการใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี อย่างเช่นการให้ผู้เรียนทำโครงการกลุ่มในรูปแบบของสารคดีสั้น โดยมีกระบวนการสอนให้ผู้เรียนได้ช่วยกันสืบค้นและประเมินค่าข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและถูกต้องจากอินเทอร์เน็ตตลอดจนคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น จนกระทั่งสามารถสังเคราะห์เป็นข้อมูลของตนเองได้ หน้าที่ของผู้สอนคือเสนอแนะกลวิธีประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ดังนี้ 1. ข้อมูลมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนหรือไม่ 2. ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์หรือความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ 3. แหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือหรือไม่ 4. ความน่าเชื่อถือของข้อมูลมีมากน้อยเพียงใด และ 5. การนำเสนอข้อมูลเป็นอย่างไร

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนของผู้สอนโดยการสังเกตการสอนในห้องเรียน (Classroom observation) เพื่อให้เห็นกระบวนการสอนจริงว่าผู้สอนมีการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ผ่านการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์มากน้อยเพียงใด และอย่างไร
2. ควรสำรวจทัศนคติของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของตนเอง

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ร.ส.พ.
- กองบริหารงานวิจัยและคุณภาพการศึกษา. (2559). พิมพ์เขียว Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน. สืบค้นจาก <http://www.libarts.up.ac.th/v2/img/Thailand-4.0.pdf>
- กุลธิดา สิงห์สี. (2014). บทความวิชาการเรื่องอุดมศึกษาไทยในอาเซียน รูปแบบ แนวโน้ม และทิศทางการปรับตัวในอนาคต. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (Lampang Rajabhat University Journal)*, 2(2), 13-23.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2559). อนาคตใหม่ของการศึกษาไทยในยุค Thailand 4.0. สืบค้นจาก <http://www.li.mahidol.ac.th/conference2016/thailand4.pdf>
- จักรพงษ์ สุวรรณรัชมี. (2009). อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอนของครูผู้สอน. *วารสารศึกษาศาสตร์, Journal of Education*, 20(3), 79-92.
- นนท์ชนิตร์ อาชวพร และรศ. ดร. อวยพร เรื่องตระกูล. (2015). อัตลักษณ์ครูเชิงสร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับศตวรรษ ที่ 21 ของนิสิตนักศึกษาครู: การประเมินความต้องการจำเป็น. *Online Journal of Education วารสาร อิเล็กทรอนิกส์ ทางการศึกษา*, 10(4), 125-138.
- นุสรรา ประเสริฐศรี และนพพล แก่นปุปผา. (2013). ระดับการใช้และอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของอาจารย์พยาบาลเพื่อจัดการเรียนการสอน. *วารสารพยาบาล กระบวนสาธารณสุข*, 23(2), 55-64.
- พิศุทธิภา เมธิกุล และวิชุดา กิจธรรรม. (2559). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลและพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 10 (2), 11-17.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2559). การศึกษาไทย 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา. สืบค้นจาก www.dpu.ac.th/ces/upload/content/files/ศ_กิตติคุณ_ดร_ไพฑูรย์_สินลารัตน์_การศึกษาไทย_4.0_วันที่_24_กันยายน_2229.pdf
- ภัทร์คินี แสนสำแดง. (2557). ทักษะการรู้เท่าทันสื่อมวลชนและสื่อสมัยใหม่ของวัยรุ่นในจังหวัดสกลนคร. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 6(12), 47-58.

- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*, 1(2), 3-14.
- สุพิศ บายคายน (2550) *การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพิศ ศิริรัตน์, ชุตินา สัจจานนท์, และพวา พันธุ์เมฆา. (2555). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. *บรรณศาสตร์ มศว*, 5(1), 26-38.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). การพัฒนาคนเพื่ออนาคตประเทศไทย. *เศรษฐกิจและสังคม*. ปีที่ 51, ฉบับที่ 3 (เดือนกรกฎาคม – กันยายน 2557): 1-48. สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. (2559). *แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 3 ของ สทพ พ.ศ. 2557-พ. ศ. 2561*, 1-43
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). *การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2558*. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- หฤทัย อรุณศิริ. (2557). ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 3(2), 43-51.
- อังคณา แวซอเหาะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช. (2553). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. กรุงเทพฯ: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- อัมจิต เลิศพงษ์สมบัติ, ฤทัยชนนี สิทธิชัย, ชุมจิตต์ แซ่ฉั่น, และฐะปะนีย์ เทพญา. (2559). พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 27(2), 82-97.
- อรุณีเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ, นพมาศ ปลัดทอง, และอังคณา ศิริอำพันกุล. (2559). การรู้เท่าทันสื่อ: ประโยชน์และการนำไปใช้กรณีศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 8(2), 183-195.

- Anstey, M., & Bull, G. (2006). *Teaching and Learning Multiliteracies: Changing Times, Changing Literacies*. International Reading Association. 800 Barksdale Road, PO Box 8139, Newark, DE 19714-8139.
- Armstrong, S., & Warlick, D. (2004). The new literacy. techLEARNING. Retrieved May, 7, 2007.
- Association of College and Research Libraries (ACRL) (2000), Standards and Guidelines Information Literacy Competency Standards for Higher Education, available at:www.ala.org/ala/mgrps/divs/acrl/standards/informationliteracycompetency.cfm (accessed October 14, 2010).
- Baro, E. E., Endouware, B. E. C., & Ubogu, J. O. (2011). Information literacy among medical students in the College of Health Sciences in Niger Delta University, Nigeria. *Program*, 45(1), 107-120. doi:10.1108/003303311111107439
- Behrens, S. J. (1994). A conceptual analysis and historical overview of information literacy. *College and Research Libraries*, 55(4), 309-322.
- Brunner, C., & Tally, W. (1999). *The new media literacy handbook: An educator's guide to bringing new media into the classroom*. Doubleday.
- Burchinal, L. G. (1976, September). The communications revolution: America's third century challenge. In *European Conference on Information Literacy (ECIL)* (p. 280).
- Calvani, A., Fini, A., & Ranieri, M. (2009). Assessing digital competence in secondary education. Issues, models and instruments. *Issues in information and media literacy: education, practice and pedagogy*, 153-172.
- Caravello, P. S., Borah, E. G., Herschman, J., & Mitchell, E. (2001). Information competence at UCLA: Report of a survey project. *UCLA Library*.
- Castek, J., Bevans-Mangelson, J., & Goldstone, B. (2006). Reading adventures online: Five ways to introduce the new literacies of the Internet through children's literature. *The Reading Teacher*, 59(7), 714-728. doi:10.1598/RT.59.7.12

- Cervetti, G., Damico, J., & Pearson, P. D. (2006). Multiple literacies, new literacies, and teacher education. *Theory into practice, 45*(4), 378-386.
- Chandler-Olcott, K., & Mahar, D. (2003). "Tech-savviness" meets multiliteracies: Exploring adolescent girls' technology-mediated literacy practices. *Reading Research Quarterly, 38*(3), 356-385.
- Chen, Y. (2008). Factors affecting the integration of information and communications technology in teaching English in Taiwan. *Asian EFL Journal, 28*(1), 1-44.
- Coiro, J. (2003). Exploring literacy on the internet: Reading comprehension on the internet: Expanding our understanding of reading comprehension to encompass new literacies. *Wiley, 56*(5), 458-464.
- Coiro, J. (2011). Predicting reading comprehension on the internet: Contributions of offline reading skills, online reading skills, and prior knowledge. *Journal of Literacy Research, 43*(4), 352-392.
- Common Core State Standards Initiative. (2010). Preparing America's students for college and career. Retrieved May, 19, 2011.
- Common Core State Standards Initiative (2012). Common Core State Standards Initiative: Preparing America's Students for College and Career. Retrieved from <http://www.corestandards.org>.
- Considine, D., Horton, J., & Moorman, G. (2009). Teaching and reaching the millennial generation through media literacy. *Journal of Adolescent & Adult Literacy, 52*(6), 471-481.
- Cope, B., & Kalantzis, M. (2000). *Multiliteracies: Literacy learning and the design of social futures*. New York: Routledge.
- Darling-Hammond, L. (2006). Constructing 21st-century teacher education. *Journal of teacher education, 57*(3), 300-314.
- Drew, S. V. (2012). Open Up the Ceiling on the Common Core State Standards: Preparing Students for 21st-Century Literacy—Now. *Journal of Adolescent &*

Adult Literacy, 56(4), 321-330.

Ertmer, P. A. (2005). Teacher pedagogical beliefs: The final frontier in our quest for technology integration?. *Education technology research and development*, 53(4), 25-39.

Ertmer, P. A., Gopalakrishnan, S., & Ross, E. (2000). *Technology-using teachers: Comparing perceptions of exemplary technology use to best practice*. ERIC Clearinghouse.

Gaston, J. (2006). Reaching and teaching the digital natives. *Library Hi Tech News*, 23(3), 12-13.

Gilster, P. (1997). *Digital literacy*. New York: Wiley Computer Publications

Harris, K. (2015). Integrating digital literacy into English language instruction: Issue brief.

Huang, S. Y. (2011). Reading “further and beyond the text”: Student perspectives of critical literacy in EFL reading and writing. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 55(2), 145-154. doi:10.102/JAAL.00017

Hutchison, A., & Henry, L. A. (2010). Internet use and online literacy among middle grade students at risk of dropping out of school. *Middle Grades Research Journal*, 5(2), 61-76.

Hutchison, A., & Reinking, D. (2010). A national survey of barriers to integrating information and communication technologies into literacy instruction. In *Fifty-ninth yearbook of the National Reading Conference* (pp. 230-243). Milwaukee, WI: National Reading Conference.

Hutchison, A., & Reinking, D. (2011). Teachers’ perceptions of integrating information and communication technologies into literacy instruction: A national survey in the United States. *Reading Research Quarterly*, 46(4), 312-333.

Jenkins, H. (2006). *Convergence culture: Where old and new media collide*. NYU press.

- Karchmer, R. A. (2001). The journey ahead: Thirteen teachers report how the Internet influences literacy and literacy instruction in their K-12 classrooms. *Reading Research Quarterly*, 36(4), 442-466.
- Karpati, A. (2011). Digital literacy in education. *UNESCO Institute for Information Technologies in Education*. Retrieved from <http://www.iite.unesco.org/publications/3214688>.
- Kim, M., Tan, A. L., & Talaue, F. T. (2013). New vision and challenges in inquiry-based curriculum change in Singapore. *International Journal of Science Education*, 35(2), 289-311.
- Kirt, J. K., Futrell, D., & Devora, T. (2000). Connecting pharmacy and literacy: the North Carolina medication information literacy project. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 64(3), 277.
- Kousar, M., & Mahmood, K. (2013, October). Information literacy skills assessment of undergraduate engineering students. In *European Conference on Information Literacy* (pp. 471-477). Springer, Cham.
- Kosnik, C., Menna, L., Dharamshi, P., & Miyata, C. (2017). So how do you teach literacy in teacher education?: Literacy/English teacher educators' goals and pedagogies. *Australian Journal of Language and Literacy*, The, 40(1), 59-71.
- Kress, G. (2003). *Literacy in the new media age*. Psychology Press.
- Kress, G. (2009). *Multimodality: A social semiotic approach to contemporary communication*. Routledge.
- Ladbrook, J., & Probert, E. (2011). Information skills and critical literacy: Where are our digikids at with online searching and are their teachers helping?. *Australasian Journal of Educational Technology*, 27(1).
- Lankshear, C. J., & Knobel, M. (2008). Introduction: Digital literacies: Concepts, policies and practices. Peter Lang Publishing.
- Lankshear, C., & Knobel, M. (2012). *'New' literacies: technologies and values*. Revista

Teknokultura, 45-69.

- Leu, D. J., Kinzer, C. K., Coiro, J. L., & Cammack, D. W. (2004). Toward a theory of new literacies emerging from the Internet and other information and communication technologies. *Theoretical models and processes of reading*, 5(1), 1570-1613.
- Leu, D. J., Forzani, E., Burlingame, C., Kulikowich, J., Sedransk, N., Coiro, J., & Kennedy, C. (2013). The new literacies of online research and comprehension: Assessing and preparing students for the 21st century with Common Core State Standards. *Quality reading instruction in the age of Common Core Standards*, 219-236.
- Leu, D. J. (2002). The new literacies: Research on reading instruction with the Internet: In AE Farstrup, & SJ Samuels, (Eds.), What research has to say about reading instruction (pp. 310-336). Newark. *DE: International Reading Association*.
- Leu, D. J., O'byrne, W. I., Zawilinski, L., McVerry, J. G., & Everett-Cacopardo, H. (2009). Comments on Greenhow, Robelia, and Hughes: Expanding the new literacies conversation. *Educational researcher*, 38(4), 264-269.
- Liu, I. F., & Ko, H. W. (2016). *The relationship among ICT skills, traditional reading skills and online reading ability*. Paper presented at the meeting of 13th International conference on cognition and exploratory learning in digital age, International Association for Development of the Information Society, Mannheim, Germany.
- Liddicoat, A. J., & Scarino, A. (2013). *Intercultural language teaching and learning*. John Wiley & Sons.
- Livingstone. (2008). Internet Literacy: Young People's Negotiation of New Online Opportunities. The MIT Press , 101-122.
- Li, Y., & Ranieri, M. (2010). Are 'digital natives' really digitally competent?—A study

- on Chinese teenagers. *British Journal of Educational Technology*, 41(6), 1029-1042. doi:10.1111/j.1467-8535.2009.01053.x
- Lotherington, H., & Jenson, J. (2011). Teaching multimodal and digital literacy in L2 settings: New literacies, new basics, new pedagogies. *Annual Review of Applied Linguistics*, 31, 226-246. ISSN 0267-1905. doi: 10.1017/S0267190511000110
- MacMillan, M. (2009). Watching learning happen: Results of a longitudinal study of journalism students. *The Journal of Academic Librarianship*, 35(2), 132-142.
- Martin, A. (2005). DigEuLit—a European framework for digital literacy: a progress report. *Journal of eLiteracy*, 2(2), 130-136.
- McPherson, S., Hsu, H. Y., Wang, S., & Tsuei, M. (2006, October). New literacy instruction in teacher education. In *E-Learn: World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, and Higher Education* (pp. 752-756). Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Mehta, S. R., & A1-Mahrooqi, R. (2015). Can thinking be taught? Linking critical thinking and writing in an EFL context. *RELC journal*, 46(1), 23-36.
- Moore-Hayes, C. (2011). Technology integration preparedness and its influence on teacher-efficacy. *Canadian Journal of Learning and Technology*, 37(3), 1-15.
- Mueller, J., Wood, E., Willoughby, T., Ross, C., & Specht, J. (2008). Identifying discriminating variables between teachers who fully integrate computers and teachers with limited integration. *Computers & Education*, 51(4), 1523-1537.
- Papert, S. (1980). *Mindstorms: Children, computers, and powerful ideas*. Basic Books, Inc.
- Park, B. (2003). *Faculty adoption and utilization of web-assisted instruction (WAI) in higher education: Structural equation modeling (SEM)*. Florida State University Libraries, 1-114. (Doctoral dissertation, Florida State University, United States of America).

- RAND Reading Study Group. (2002). Reading for understanding: Toward an R&D program in reading comprehension.
- Reinhardt, J., & Isbell, K. (2002, June). Building Web literacy skills. *The Reading Matrix*, 2(2), 1-18.
- Reinhardt, J., & Thorne, S. (2011). Beyond comparisons: Frameworks for developing digital L2 literacies. *Present and future promises of CALL: From theory and research to new directions in language teaching*, 257-280.
- Rice, J. (1998). Portable critical literacy strategies. *Teachers' voices*, 3, 55-60.
- Samuel, R., & Bakar, Z. (2006). The utilization and integration of ICT tools in promoting English language teaching and learning: Reflections from English option teachers in Kuala Langat District, Malaysia. *International Journal of Education and Development using ICT*, 2(2).
- Sang, G., Valcke, M., Van Braak, J., & Tondeur, J. (2010). Student teachers' thinking processes and ICT integration: Predictors of prospective teaching behaviors with educational technology. *Computers & Education*, 54(1), 103-112.
- Sawatdeenarunat, S. (2014). *Conceptualising online literacies- An investigation into Thai EFL students' web-based research practices* (Doctoral dissertation, University of Technology, Sydney, Australia).
- Schmar-Dobler, E. (2003). Reading on the internet: The link between literacy and technology. *Journal of adolescent & adult literacy*, 47(1), 80-85.
- Seamans, N. H. (2001). *Information literacy: a study of freshman students' perceptions, with recommendations* (Doctoral dissertation).
- Shetzer, H., & Warschauer, M. (2000). An electronic literacy approach to network-based language teaching. *Network-based language teaching: Concepts and practice*, 3(5), 171-185.
- Shin, H. J., & Son, J. B. (2007). EFL teachers' perceptions and perspectives on internet-assisted language teaching. *Computer-Assisted Language Learning Electronic*

- Journal (CALL-EJ)*, 8(2), 1-13.
- Street, B. (2003). What's "new" in New Literacy Studies? Critical approaches to literacy in theory and practice. *Current issues in comparative education*, 5(2), 77-91.
- Tan, L. & Guo, L. (2010, January). From Print to Critical Multimedia Literacy: One Teacher's Foray Into New Literacies Practices. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 53(4), 315-324. doi:10.1598/JAAL.53.4.5
- Tan, J. P. L., & McWilliam, E. (2009). From literacy to multiliteracies: Diverse learners and pedagogical practice. *Pedagogies: An International Journal*, 4(3), 213-225.
- The New London Group. (1996). A pedagogy of multiliteracies: Designing social futures. *Harvard educational review*, 66(1), 60-93.
- Thorne, S. L. (2008). Mediating technologies and second language learning. *Handbook of research on new literacies*, 417-449.
- Tour, E. (2012). Language and literacy. In Philip Wing Keung Chan (Ed.), *Asia Pacific Education: Diversity, Challenges and Changes*. (pp. 142-153). Australia: Monash University Publishing.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. John Wiley & Sons.
- Valdés, G. (2004). Between support and marginalisation: The development of academic language in linguistic minority children. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 7(2-3), 102-132.
- Ware, P. (2008). Language learners and multimedia literacy in and after school. *Pedagogies: An International Journal*, 3(1), 37-51.
- Warschauer, M. (1998). *Electronic literacies: Language, culture, and power in online education*. Routledge.
- Warschauer, M. (2000). The changing global economy and the future of English

teaching. *Tesol Quarterly*, 34(3), 511-535.

Warschauer, M. (2001). Millennialism and media: Language, literacy, and technology in the 21st century. *ALA Review*, 14(1), 49-59.

Warschauer, M. (2007). Information literacy in the laptop classroom. *Teachers College Record*, 109(11), 2511-2540.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*, 3rd ed. Harper and Row Publishers, London.

Yükselir, C. (2016). English foreign language (EFL) instructors' and teachers' perceptions towards the integration of internet-assisted language teaching (IALT) into EFL instruction. *Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science*, 9(1), 23-30.

ภาคผนวก

ภาคผนวก (1) เครื่องมือวิจัย

ก แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการทักษะ
การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ
(ฉบับภาษาไทย)

ข แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการทักษะ
การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ
(ฉบับภาษาอังกฤษ)

ค แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (ฉบับภาษาไทย)

ง แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (ฉบับภาษาอังกฤษ)

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ
ออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ
(ฉบับภาษาไทย)

แบบสอบถาม

เรื่อง การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในกำกับในภาคใต้

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษต่อการบูรณาการการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษ 2) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบูรณาการการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษ ข้อมูลของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับและจะไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้งานสอนของท่านแต่ประการใด

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาท่านตอบคำถามให้ครบทุกข้อและตอบตามความเป็นจริงทุกประการเพื่อความสมบูรณ์และความแม่นยำของการวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

(นางสาวแพรวพรรณ วรดี)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1: ข้อมูลส่วนตัว

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของท่านและกรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี

ปริญญาเอก

ปริญญาโท

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษในภาพรวม.....ปี

5. วิชาภาษาอังกฤษที่ท่านสอนประจำอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ภาษาอังกฤษพื้นฐาน

การฟัง

การเขียน

การพูด

ไวยากรณ์

การอ่าน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ภาษาอังกฤษวิชาเลือก

การฟัง

การเขียน

การพูด

ไวยากรณ์

การอ่าน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. สื่อการเรียนการสอนที่ท่านใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หนังสือหรือตำราที่ตนเอง สื่อออนไลน์ เช่น ยูทูป เว็บไซต์ต่างประเทศ
- หนังสือหรือตำราจากสำนักพิมพ์ต่างๆ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- สื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร

7. ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา ท่านเข้าอบรมหรือสัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียนหรือไม่

- ไม่เข้า เข้า

7.1 ถ้าเข้า ครั้งล่าสุดเมื่อ (โดยประมาณ).....

7.2 จำนวน.....วัน.....ชั่วโมง

7.3 หัวข้อ (โดยประมาณ).....

8. ท่านใช้โปรแกรมออนไลน์หรือสื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนหรือไม่

- ไม่ใช้ (ข้ามไปตอบข้อ 8.5) ใช้ (ตอบข้อ 8.1 - 8.4)

8.1 โปรแกรมออนไลน์หรือสื่อออนไลน์ที่ท่านใช้ในการสอนภาษาอังกฤษของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- Google Classroom (Drive, Docs, and Sheets) Atutor
- Edmodo CNN Learning Resources
- Webquest Youtube
- LMS อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8.2 เหตุผลที่ใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ความชอบส่วนตัว นโยบายขององค์กร
- ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอนง่ายขึ้น

☐ สร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับผู้เรียน	☐ มีความมั่นใจในการใช้
☐ ผู้เรียนต้องการให้ใช้	☐ พัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและ
☐ สร้างความคุ้นเคยในการใช้	สารสนเทศออนไลน์ของผู้เรียน
โปรแกรมออนไลน์ให้กับผู้เรียน	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8.3 ท่านใช้โปรแกรมออนไลน์หรือสื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษต่อ 1 คอร์ส
โดยประมาณ.....ครั้ง

8.4 เวลาที่ท่านใช้ในการเตรียมการสอนเนื้อหาจากโปรแกรมออนไลน์หรือสื่อออนไลน์
ต่อการสอน 1 ครั้ง ประมาณ.....ชั่วโมง

8.5 เหตุผลที่ไม่ใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ภาระงานมากเกินไป	☐ เวลาในการสอนแต่ละครั้งไม่เพียงพอ
☐ ไม่ทราบเทคนิคการสอน	☐ เนื้อหาในวิชาที่สอนไม่อำนวย
☐ สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม	☐ ใช้เวลามากในการค้นหาและคัดเลือก
☐ เทคโนโลยีไม่เสถียร	เนื้อหาจากอินเทอร์เน็ตที่ตรงกับ
☐ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีไม่พร้อม	วัตถุประสงค์การสอน
☐ ไม่ถนัดในการใช้เทคโนโลยี	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
☐ ไม่มีความจำเป็นต้องใช้	

9. หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก (หากสะดวกให้ข้อมูลเพิ่มเติมในภายหลัง)

ตอนที่ 2: การจัดการเรียนการสอน

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการจัดการเรียนการสอนของท่านมากที่สุด

ข้อ	การจัดการเรียนการสอน	ความถี่				
		0 ไม่เคย	1 แทบ จะไม่	2 บางครั้ง	3 บ่อย	4 บ่อย มาก
มิติด้านเทคโนโลยี (Technological Dimension)						
1	สอนการเข้าถึงโปรแกรมออนไลน์ เช่น Google Classroom, Edmodo, Atutor, LMS, Webquest, และ OneDrive เป็นต้น					
2	สอนวิธีการใช้โปรแกรมออนไลน์ เช่น การเข้าใช้บทเรียน การทำกิจกรรม การจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ					
3	สอนการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวในระบบออนไลน์					
4	สอนการจัดเก็บเนื้อหาวิชาเรียนในโปรแกรมออนไลน์ไปยังคอมพิวเตอร์ส่วนตัวเพื่อใช้อ่านขณะออฟไลน์					
5	มอบหมายให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองในโปรแกรมออนไลน์					
6	อธิบายการเข้าดูประกาศหรือกิจกรรมที่ผู้สอนโพสต์ออนไลน์					

7	ฝึกการอัปโหลดข้อมูลข่าวสาร รูปภาพ วิดีโอ ในโปรแกรมออนไลน์					
8	สอนการเชื่อมต่อข้อมูลจากเว็บไซต์ที่กำลังใช้งาน (Navigate)					
9	สอนการเชื่อมต่อลิงก์ (Links) ซึ่งปรากฏในเนื้อหาที่อ่าน					
10	ฝึกการใช้ห้องสนทนาออนไลน์หรือกระดานถามตอบในโปรแกรมออนไลน์					
11	สอนการติดต่อผู้สอนผ่านโปรแกรมออนไลน์					
12	สอนการเข้าถึงโพลล์ (Polls) เพื่อลงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆในโปรแกรมออนไลน์					
13	มอบหมายให้ผู้เรียนตรวจการบ้านของตนเองจากเฉลยที่ผู้สอนโพสต์ไว้ในโปรแกรมออนไลน์					
14	สอนเทคนิคการออกแบบสื่อนำเสนอผลงานโดยใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น PowerPoint และ OfficeTLE Impress					
มิติด้านสติปัญญา (Cognitive Dimension)						
1	สอนการระบุคำค้น (Keyword) ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศออนไลน์จากแหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต(Search Engine) เช่น Google, Wikis, Blogs, และ Yahoo					
2	สอนการสืบค้นแหล่งรวบรวมบทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ และหนังสือออนไลน์จากระบบห้องสมุดออนไลน์หรือฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Database) เช่น OPAC, Scopus,					

	Wiley, Google Scholar, และ Thailis เป็นต้น					
3	สอนให้พิจารณาวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายของเว็บไซต์จากที่ตั้งข้อมูล (URLs) ในเว็บไซต์ เช่น .com, .co.th, .go.th, .ac.th, .org, .edu, .net, .mil, .info, .biz, และ .blogspot.com					
4	มอบหมายให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการแปลงข้อมูลเชิงบรรยาย (Linear Texts) เป็นข้อมูลภาพ (Visual) ด้วยตนเอง					
5	สอนการคัดกรองลิงก์ (Links) ที่น่าเชื่อถือจากเว็บไซต์เพื่อเพิ่มในโปรแกรมออนไลน์					
6	ฝึกผู้เรียนให้พิจารณาความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ในเบื้องต้นจากโครงสร้างเว็บไซต์ เช่น ข้อความข้อความเคลื่อนไหวรูปภาพ สัญลักษณ์ ลิงก์ ภายใน และลิงก์ภายนอก					
7	ฝึกการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศออนไลน์จากองค์ประกอบต่างๆ เช่น ชื่อผู้แต่ง วันที่เผยแพร่ข้อมูล และองค์กรที่รับผิดชอบข้อมูลในเว็บไซต์					
8	สอนการประเมินเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องการอ่านอย่างคร่าวๆจากชื่อเรื่องเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าเป็นเนื้อหาที่ต้องการอ่านหรือไม่					
9	ฝึกการแยกแยะสาระสำคัญในข้อมูลสารสนเทศออกจากโฆษณาที่แอบแฝงหน้าเว็บไซต์					
10	ฝึกการวิเคราะห์หรือการหาวัตถุประสงค์ของผู้เขียนในเนื้อหาที่อ่าน					

11	ฝึกการจับใจความสำคัญจากเนื้อหาที่อ่าน					
12	ฝึกการสรุปประเด็นจากการอ่าน เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร					
13	ฝึกการคัดกรองเฉพาะข้อมูลที่ต้องการจากเนื้อหาที่อ่านและเลือกนำไปใช้					
14	ฝึกการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเนื้อหาที่อ่าน					
15	ฝึกให้แสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านในสื่อออนไลน์อย่างมีเหตุมีผล					
16	สอนการตรวจสอบข่าวลือ ข่าวปลอม หรือโฆษณา โดยใช้เว็บไซต์ เช่น Snopes.com และ Politifact.com เป็นต้น					
17	ฝึกการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการแปลงข้อมูลเชิงบรรยายให้อยู่ในรูปแบบที่ความคิด (Mind map) ตารางข้อมูล (Table) แผนภูมิ (Chart) และกราฟ ฯลฯ					
18	ฝึกการคัดเลือกข้อมูลที่ผู้เรียนต้องการจากเนื้อหาที่อ่านโดยการบอกผู้เรียนว่าคำตอบอยู่ที่ใด					
19	สอนการสังเกตเว็บไซต์ที่หลอกลวงด้วยการยกตัวอย่างเว็บไซต์ประเภทนี้ เช่น Save the Guinea Worm, DHMO, Mankato, และ MN					
มิติด้านจริยธรรม (Ethical Dimension)						
1	สอนวิธีการคัดเลือกรูปภาพและวิดีโอออนไลน์ที่ถูกลิขสิทธิ์					

2	สอนมารยาทของการอยู่ร่วมกันในสังคมออนไลน์ เช่น การเคารพสิทธิส่วนบุคคล เคารพความเป็นส่วนตัว และเคารพความคิดของผู้อื่น					
3	สอนจรรยาบรรณของการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์เกี่ยวกับการไม่ละเมิดลิขสิทธิ์					
4	สอนจรรยาบรรณของการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์เกี่ยวกับการไม่โจรกรรมข้อมูลออนไลน์					
5	ผู้เรียนในวิชาของท่านสามารถอภิปรายเกี่ยวกับหัวข้อต่างๆ ที่ผู้สอนหรือผู้เรียนคนอื่นโพสต์ในโปรแกรมออนไลน์โดยไม่คำนึงถึงว่าผู้อื่นจะได้รับผลกระทบทางลบ					
6	สอนการอ้างอิงที่มาเมื่อนำข้อมูลของผู้อื่นมาใช้					
7	สอนผลของการแสดงความคิดเห็นในสังคมออนไลน์โดยไม่ใช้วิจารณญาณ					

ตอนที่ 3: ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

-----ขอขอบพระคุณอย่างสูง-----

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ

ออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ

(ฉบับภาษาอังกฤษ)

Questionnaire
Integration of Online Literacies of English Teachers in
Autonomous Universities in Southern Thailand

Objectives

The objectives of this questionnaire are 1) to investigate English teachers' perspectives toward integrating online literacies in English teaching and 2) to examine the factors that correlate with integrating online literacies in English teaching. Your information will be kept confidential and will not impact on your teaching responsibilities.

The researcher would appreciate if you answer all items in the questionnaire honestly for completeness and validity of this research.

Thank you very much for your kindness.

(Miss PraepanWoradee)

Graduate Student Majoring in Teaching English as an International Language

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University

Section 1: Personal Information

Please put the symbol ✓ in the boxes giving your personal information and fill in the blanks frankly.

1. Gender Male Female**2. Age**.....Years old**3. Highest degree/certificate** Bachelor's Degree Doctoral Degree Master's Degree Other(Please indicate).....**4. Overall English teaching experience(s)**.....Year(s)**5. English courses which you frequently teach at least one time per academic year**(Can be more than 1 answer) Fundamental English Listening Writing Speaking Grammar Reading Others(Please indicate)..... Elective English Listening Writing Speaking Grammar Reading Others(Please indicate).....

6. Instructional media used in your English teaching (Can be more than 1 answer)

- Written Books Online Media such as YouTube and Foreign Websites
- Commercial Books Others(Please indicate).....
- Printing Media such as newspapers and journals

7. Within the past 3 years ago, have you attended a seminar or workshop about integrating information technology in the classroom?

- No Yes

7.1 If yes, approximately the last time was.....

7.2 How many days or hours?Day(s).....Hour(s)

7.3 Topic(s).....

8. Have you ever integrated online program or online media in your teaching?

- No (Skip to answer no.8.5) Yes (answer nos.8.1 -8.4)

8.1 Which online program or online media do you use into English teaching?

(Can be more than 1 answer)

- Google Classroom (Drive, Docs, and Sheets) Atutor
- Edmodo CNN Learning Resources
- Webquest Youtube
- LMS Other (Please indicate.).....

8.2 The reason for using it (Can be more than 1 answer)

- Personal satisfaction Policy of the organization
- Giving the opportunity for students to Simplifying teaching and learning

- practice English skills
- Building up students' motivation
- Students' requirement
- Making students familiar with using online programs
- Using with confidence
- Developing students' online literacies
- Other(Please indicate.).....

8.3 How frequently do you integrate online program or online media in your English teaching per one course?Times

8.4 How much time do you spend preparing a lesson using online program or online media per one time?Hour(s)

8.5 The reason for refusing to use online program or online media (Can be more than 1 answer)

- Overloaded work schedule
- Lack of teaching techniques
- Inappropriate classroom environment
- Unstable technology
- Lack of technological appliances
- Unprofessional in using technology
- Unnecessary to use
- Inadequate teaching time
- The content is not associated.
- Very time consuming to locate and select content from the internet to suit the objectives
- Other (Please indicate.).....

9. **Telephone number** (For further information)

Section2: Teaching and Learning

Please consider the statements and put the symbol ✓ in the prepared boxes which are the most consistent with your English teaching and learning.

Items	Teaching and Learning	Frequency				
		0 Never	1 Rarely	2 Sometimes	3 Often	4 Always
Technological Dimension						
1	Teach how to access online programs such as Google Classroom, Edmodo, Atutor, LMS, Webquest, and OneDrive					
2	Teach how to use online programs such as accessing online lessons, participating in online activities, and systematic information storage					
3	Teach how to safely protect personal information in online system					
4	Teach how to store lessons from online programs into personal computers or laptops for offline reading					
5	Assign the students to study the lessons in online programs by themselves					

6	Explain how to access announcements that teachers post in online programs					
7	Train the students how to upload information, pictures, and videos in online programs					
8	Teach how to navigate the information from the websites being used into other websites					
9	Teach how to navigate the hyperlinks which appear in the reading					
10	Train the students to use chat rooms and webboards in online programs					
11	Teach how to contact the teacher through online programs					
12	Teach how to access online polls in order to express ideas about something in an online program					
13	Give assignments to students to check their homework from the answers that the teacher posts in an online program					
14	Teach techniques about designing a multimedia presentation by using computer programs such as PowerPoint and OfficeTLE Impress					

Cognitive Dimension						
1	Teach identifying keywords in accessing online information resources from search engines such as Google, Wikis, Blogs, and Yahoo					
2	Teach how to locate journal databases consisting of research articles, periodicals, theses, and online books from online libraries or online databases such as OPAC, Scopus, Wiley, Google Scholar, and Thailis					
3	Teach how to consider the objective and the target groups of websites through the universal resource links (URLs) such as .com, .co.th, .go.th, .ac.th, .org, .edu, .net, .mil, .info, .biz, and .blogspot.com					
4	Assign drills for the students to do about modifying linear texts into visual ones by themselves					
5	Teach how to scrutinize reliable links from websites in order to upload in online programs					
6	Train the students to primarily consider the reliability of websites through the website structure such as					

	messages, hypertexts, pictures, symbols, internal links, and external links					
7	Train the students how to evaluate the reliability of online information through factors such as the writer's name, the published date, the owner of the website					
8	Teach how to tentatively evaluate the content through topics, in order to decide whether the content responds to requirements					
9	Train the students how to differentiate between the substance and the advertisement of the information on a website					
10	Train the students how to analyze the objectives of a writer when reading					
11	Train the students how to analyze the main ideas when reading					
12	Train the students how to encapsulate what they have read by using words such as who, what, where, when, and how					
13	Train the students how to scrutinize					

	required information from reading and how to select the information to suit their requirements					
14	Train the students how to differentiate facts and opinions when reading					
15	Train the students how to reasonably comment on online reading					
16	Teach how to examine rumors or advertisements through checking websites such as Snopes.com and Politifact.com					
17	Train the students to synthesize the information by modifying the narrative into a diagram such as a mind map, table, chart, graph, and so on					
18	Train the students how to select the required information from reading by telling where they can find the details in the content					
19	Teach how to recognize unreliable websites by exemplifying website such as Save the Guinea Worm, DHMO, Mankato, and MN					

Ethical Dimension						
1	Teach how to select lawful, copyrighted online pictures and online videos					
2	Teach the online social ethics such as individual rights, privacy, and respect for others' opinions.					
3	Teach the morality of online information and media in relation to a violation of copyright					
4	Teach the morality of online information and media in relation to online information plagiarism					
5	The students are able to discuss any topics that the teacher or their friends post in online programs without regarding the negative effectsto others.					
6	Teach how to cite works.					
7	Teach the effects of expressing opinions in online communities without careful consideration					

Section 3: Comments

.....

.....

.....

.....

.....

.....

-----Thank you-----

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (ฉบับภาษาไทย)

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

เรื่อง การบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน
ภาษาอังกฤษของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยในกำกับในภาคใต้

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนวิชา
ภาษาอังกฤษต่อการบูรณาการการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในวิชา
ภาษาอังกฤษ 2) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการบูรณาการการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและ
สารสนเทศออนไลน์ในวิชาภาษาอังกฤษ ข้อมูลของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับและไม่ส่งผลกระทบต่อ
ต่อการปฏิบัติงานสอนของท่านแต่ประการใด

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ.....สกุล.....

อายุ.....ปี วันที่สัมภาษณ์.....

ตำแหน่งงานปัจจุบัน.....

สังกัดมหาวิทยาลัย.....

คำถามสัมภาษณ์ (คำถามปลายเปิดจำนวน 15 ข้อ)

1. วิชาที่ท่านสอนเป็นประจำอย่างน้อย 1 ปีการศึกษาคือวิชาอะไร และท่านมีวิธีการสอน
อย่างไร ถ้าท่านสอนทั้งวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและวิชาเลือกนั้นท่านมีเทคนิคการสอนแตกต่างกัน
หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ.....

.....

2. ในการสอนภาษาอังกฤษของท่าน สื่อการเรียนการสอนที่ท่านใช้บ่อยที่สุดคืออะไร เพราะอะไรจึงใช้ และใช้อย่างไร

คำตอบ.....

.....

3. ท่านคิดอย่างไรกับการใช้สื่อออนไลน์หรือโปรแกรมออนไลน์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

คำตอบ.....

.....

4. ถ้าท่านเคยเข้าอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ท่านนำเทคนิคการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมออนไลน์หรือสื่อออนไลน์จากที่ท่านได้อบรมมาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษหรือไม่ และอย่างไร (เน้นประเด็นการเข้าถึงโปรแกรมหรือสื่อออนไลน์ และวิธีการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อเข้าสู่บทเรียนหรือทำแบบฝึกหัดออนไลน์)

คำตอบ.....

.....

5. นอกจากโปรแกรมออนไลน์ที่ท่านคัดเลือกมาเพื่อใช้กับผู้เรียนแล้วนั้น ท่านมอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนในอินเทอร์เน็ตด้วยตนเองทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนหรือไม่ อย่างไร และเพราะอะไรท่านจึงให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลทางออนไลน์ด้วยตนเอง

คำตอบ.....

.....

6. ในการสืบค้นข้อมูล ท่านได้สอนการใช้คำค้น (Keyword) ที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้ข้อมูลที่ต้องการก่อนมอบหมายให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองหรือไม่ และมีวิธีการสอนอย่างไร

คำตอบ.....

.....

7. นอกจากนี้ ท่านแนะนำการพิจารณาวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายของเว็บไซต์จากแหล่งที่ตั้งข้อมูลสากล (URLs) ให้กับผู้เรียนก่อนมอบหมายให้ค้นคว้าข้อมูลหรือไม่ เช่น ท่านแนะนำว่า .org เป็นเว็บไซต์หน่วยงานของรัฐซึ่งข้อมูลที่เผยแพร่ในแหล่งข้อมูลประเภทนี้ จะได้รับการกลั่นกรองจากหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเชื่อถือได้ ถ้าท่านแนะนำ ท่านแนะนำอย่างไร

คำตอบ.....

8. ในคาบเรียนภาษาอังกฤษ ในกรณีที่ท่านนำเว็บไซต์ต่างประเทศมาใช้เป็นสื่อการสอน ท่านสอนการพิจารณาความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ในเบื้องต้นและสอนการประเมินความน่าเชื่อถือข้อมูลสารสนเทศออนไลน์จากปัจจัยต่างๆหรือไม่ เช่น ข้อความเคลื่อนไหว รูปภาพ สัญลักษณ์ ผู้แต่งหรือองค์กร และวันที่เผยแพร่ ถ้าท่านสอนมีวิธีการสอนอย่างไร และถ้าไม่สอนเพราะอะไรจึงไม่สอน

คำตอบ.....

9. ท่านสอนให้ผู้เรียนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญและสรุปประเด็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ใช่หรือไม่ เพราะอะไรจึงสอนหรือไม่สอน

คำตอบ.....

10. เมื่อผู้เรียนจับใจความได้ หลังจากนั้นท่านสอนให้ผู้เรียนฝึกคัดกรองข้อมูลและเลือกเฉพาะข้อมูลที่ต้องการใช่หรือไม่ เพราะอะไรจึงสอนหรือไม่สอน

คำตอบ.....

11. ท่านเคยให้ผู้เรียนวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนจากเนื้อหาที่อ่านหรือไม่ ถ้าสอนเพราะอะไรจึงสอน และถ้าไม่สอนเพราะอะไรจึงไม่สอน

คำตอบ.....

12. ท่านทราบหรือไม่ว่ามีเว็บไซต์หลอกลวงในอินเทอร์เน็ต และท่านเคยสืบค้นเจอเว็บไซต์ประเภทนี้หรือไม่ นอกจากนี้ท่านเคยนำเว็บไซต์หลอกลวงมายกตัวอย่างให้ผู้เรียนดูเพื่อสอนว่าเป็นเว็บไซต์ที่ไม่น่าเชื่อถือหรือไม่ ถ้าท่านสอนมีวิธีการสอนอย่างไร และถ้าท่านไม่สอนเพราะอะไรจึงไม่สอน

คำตอบ.....

13. ท่านรู้จักเว็บไซต์สำหรับตรวจสอบข่าวลือหรือข่าวปลอมหรือไม่ เช่น Politifact.com และ Snopes.com และท่านนำมายกตัวอย่างให้ผู้เรียนดูหรือไม่ อย่างไร และถ้าท่านไม่เคยเพราะอะไร

คำตอบ.....

14. เมื่อท่านมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานเดี่ยวหรือกลุ่มโดยการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาเขียนรายงาน ท่านสอนจรรยาบรรณของการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์หรือไม่ เช่น การอ้างอิงที่มาของข้อมูลเมื่อนำข้อมูลผู้อื่นมาใช้ การไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานของผู้อื่น และการไม่โจรกรรมข้อมูลของผู้อื่นมาเป็นของตน ถ้าสอนมีวิธีการอย่างไรและเพราะอะไรจึงสอน ถ้าไม่สอนเพราะอะไร

คำตอบ.....

15. ท่านคิดว่าเรื่องมารยาทของการอยู่ร่วมกันในสังคมออนไลน์ เช่น การเคารพสิทธิส่วนบุคคล เคารพความเป็นส่วนตัว และเคารพความคิดของผู้อื่นมีความสำคัญหรือไม่ ท่านได้เสนอแนะผู้เรียนมากน้อยเพียงใดเกี่ยวกับเรื่องนี้ และอย่างไร

คำตอบ.....

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (ฉบับภาษาอังกฤษ)

Semi-structured interview form

“Integration of Online Literacies of English Teachers in Autonomous Universities in Southern Thailand”

Objectives

The objectives of this semi-structured interview form are 1) to investigate English teachers’ perspectives toward integrating online literacies in English teaching, and 2) to examine the factors that correlate with integrating online literacies in English teaching. Your information will be kept confidential and will not impact on your teaching responsibilities.

Personal information of the interviewee

First Name.....Surname.....

Age.....Years Date.....

Position.....

Workplace.....

Interview questions (15 Open-ended questions)

1. What subject do you regularly teach at least 1 semester? How do you teach students? If you teach both fundamental and elective English courses, you prefer to use different teaching techniques or not? How?

Answer.....

.....

2. What instructional media do you frequently use in your teaching of English? How? Why do you use it?

Answer.....
.....

3. What do you think about using online programs or media in English teaching?

Answer.....
.....

4. Within the past 3 years ago, have you attended a seminar or workshop about integrating information technology in English teaching? If yes, have you used the teaching techniques that you learned from a seminar or workshop in your English instruction? (The main points of this question focus on teaching students how to access online programs/media and participate in online activities such as lessons and drills.)

Answer.....
.....

5. Apart from online programs that you choose to integrate in your English teaching, have you ever assigned students to search for online information in relation to lessons on the internet by themselves? If yes, how do you assign the work?

Answer.....
.....

6. Before you assign self-study to the students, do you teach them how to identify appropriate keywords for locating online information? How do you teach them?

Answer.....
.....

7. Do you teach students how to consider the objective and target groups of websites through the universal resource links (URLs) such as .org (website of government)? If yes, how do you teach them?

Answer.....
.....

8. If you use English websites as your instructional media, do you teach students to primarily consider the reliability of websites and online information through factors such as hypertexts, pictures, symbols, writer's name, and published date? If yes, how do you teach them? If not, why?

Answer.....
.....

9. Do you teach students to analyze the main ideas and summarize what they have read by using words such as who, what, where, when, and how? If yes, why do you teach? If no, why not?

Answer.....
.....

10. Do you teach students how to consider required information from reading and how to select the information to suit their requirements? Why do you teach or not teach them?

Answer.....
.....

11. Do you teach students to analyze and categorize the facts and opinions from reading? If yes, why do you teach? If not, why?

Answer.....
.....

12. Have you found unreliable websites when locating online information on the internet? If yes, do you teach students to recognize it by exemplifying such websites? How? If not, why?

Answer.....
.....

13. Do you exemplify students how to examine rumors or advertisements through checking websites such as Snopes.com and Politifact.com? If yes, how do you teach? If not, why?

Answer.....
.....

14. Do you teach students about morality of using information and media such as citation, copyright, and plagiarism when you assign them to do an individual work or group work? If yes, how do you teach them? If not, why?

Answer.....
.....

15. What do you think about online social ethics such as individual rights, privacy, and respect for others' opinions? Do you recommend students about the mentioned online social ethics? How?

Answer.....
.....

-Thank you-

ภาคผนวก (2) บทความวิจัย

1. Integration of Online Literacies in English Teaching in Southern Thai Universities
2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

บทความวิจัย (ฉบับที่ 1)

Integration of Online Literacies in English Teaching in Southern Thai
Universities

3rd International Conference on Language, Literature, and Cultural Studies, July 19-20, 2018

INTEGRATION OF ONLINE LITERACIES IN ENGLISH TEACHING IN SOUTHERN THAI UNIVERSITIES

Praepan Woradee

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus
prepraepan@gmail.com

Chonlada Laohawiriyanon

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus
chonlada.l@psu.ac.th

Abstract

These days, the ubiquitous online information technology calls for internet users to exercise their critical thinking ability more than ever. Therefore, online literacies are deemed necessary for using online information and media including acquiring knowledge for learning in the 21st Century. This study aimed to investigate English teachers' perspectives toward the integration of online literacies in their English teaching at the 3 biggest universities in Southern Thailand. The population was 116 English teachers. Quantitative data were collected using a 5-point rating scale questionnaire divided into 3 dimensions: 1) technological, 2) cognitive, and 3) ethical. Semi-structured interviews were conducted to collect data concerning the reasons for integrating or not integrating online literacies. The survey data were obtained from 80 English teachers (68.97%). Overall findings revealed a low level of integration ($\bar{x} = 1.42$) even though 91.25% of them used online programs/media (Google Classroom, LMS, and YouTube) in their classes. Among the low mean scores, ethical dimension ranked the highest ($\bar{x} = 1.60$), followed by cognitive dimension ($\bar{x} = 1.44$) and technological dimension ($\bar{x} = 1.27$). Interview results unfolded two major reasons for the low level of integration: teachers' attitude and their technological expertise. It is recommended that further studies employ classroom observation for data collection to obtain empirical evidence. Also, a comparison between teachers' and students' perspectives towards online literacies is worth investigating.

Keywords: *Online literacies, 21st Century skills, English teaching*

INTRODUCTION

The 21st Century has seen a greater proliferation of online information than ever before due to the rapid advance in information technology, which has brought about a new form of literacy. Previously, "traditional literacy" meant fundamental reading and writing including library literacy in printed format (Leu, Kinzer, Coiro, & Cammack, 2004), but with "online

literacies", it is vital for people to be able to acquire skills or strategies critical to online communication, ranging from using their judgment to both receiving and sharing information (Leu et al., 2004). Getting access to information through digital technology requires one's ability to search reliable information from various sources. Therefore, analyzing and evaluating new text formats such as hypertexts, graphics, and videos are essential skills for the 21st Century citizen. At the same time, they have to observe ethical rules when sharing digital texts such as copyright laws and individual rights to constructively pass on information or contribute ideas to the public (Li & Ranieri, 2010). Such skills are useful for current employment situations both in national and international labor markets. (Karchmer, 2001; Reinhardt & Isbell, 2002; Shetzer & Warschauer, 2000; Tan & Guo, 2010; Warschauer, 2001). Therefore, online literacy skills should be introduced in class. Calvani, Fini, and Ranieri (2009) proposed a digital competence

framework, consisting of three dimensions (technological, cognitive, and ethical) as shown in Figure 1.

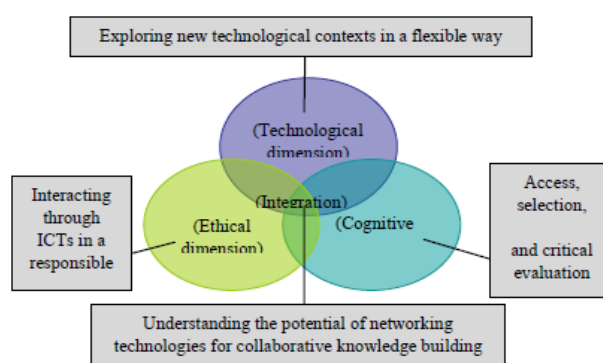

Figure 1: Digital Competence Framework (Calvani et al., 2009, p. 162)

The framework explains the effective use of technology in three areas: technological, cognitive, and ethical. Technological dimension refers to basic skills of using digital technologies to access, locate, and navigate online information as well as upload and download files or pictures. Cognitive dimension refers to advanced thinking skills to critically analyze, synthesize, evaluate, and select reliable and valid texts. Ethical dimension refers to the responsibility and respect for law and privacy when using and delivering information on the internet.

Between 1995 - 1998, many countries in Europe, Australia, America, and Asia realized the importance of the technological availability or ICT support in classrooms and prepared teachers and students for technological skills. Many projects were launched, for example, "IT workshops for teachers' teaching technique development", "Interactive Education: An ICTs Strategy for Schools", and "the literacy standards of young learners in schools". All schools were equipped with computer and internet and the teachers were funded for professional development in ICT skills (Karchmer, 2001; Leu et al, 2004; Li & Ranieri, 2010). In Thailand, the policy "Thailand 4.0" launched in 2016, aimed at making the country wealthier; for people to obtain higher incomes from creativity and innovation (Chareonwongsak, 2016; Sinlarat, 2016). As the Prime Minister said that through the policy, it was also expected that Thai people be more logical, analytical, creative and adaptable to technology (Retrieved on July, 4th 2017, from <http://www.thairat.co.th/content/983230>).

It was found that Thai undergraduates were the majority of internet users for entertainment, education, and work (Statistical Yearbook of National Statistical Office, 2015). The question is that whether they use the internet wisely and effectively. For this to happen, teachers have a big role to educate them to cope with overwhelming information since approximately 85% of online information is in English. In English language teaching, digital technologies have a great influence on teaching methodologies from using printed books to online programs or media. However, it has been found that a large number of teachers have less online literacy skills than students and they are reluctant to use ICTs in teaching or to incorporate ICTs at a superficial level (Chandler-Olcott & Mahar, 2003; Leu et al, 2004; Li & Ranieri, 2010; Lotherington & Jenson, 2011; Prasertsri & Khanbupha, 2013). Thus, it is important to encourage English language teachers to create new teaching techniques and activities such as online course and blended learning to prepare students to be more competent in online literacies (Reinhardt & Isbell, 2002; Shetzer & Warschauer, 2000).

Findings of survey studies on teachers' technological skills have revealed teachers' confidence in using technology in class (Ertmer, 2000), but there were those who faced several

problems of incorporating information and communication technologies (ICTs) in their instruction, for example, lacking enough class time, lacking access to technology and lacking skills/knowledge about how to teach such skills (Hutchison & Reinking, 2010, 2011; Ladbrook & Probert, 2011). Regarding teachers' perspectives on online literacies instruction, survey studies have found that students were more competent in technological rather than cognitive and ethical dimensions (Li & Ranieri, 2010; Ladbrook & Probert, 2011). Some teachers reported the inclusion of critical evaluation skills for getting access to online information for secondary level students (Karchmer, 2001). An experimental study has found the potential of using a teaching model to improve EFL students' online critical reading and computer skills. In Thailand, so far, there have been two studies investigating pre-service teachers' online literacy skills and it is found that they need to develop their online literacy skills in all three dimensions: technological, cognitive, and ethical, respectively (Archawaporn & Ruengtragul, 2015; Metheekul & Kijtorntam, 2016).

The review above indicates that there is a need in the Thai context to investigate university teachers' perceptions of integration of online literacy skills in English instruction because of the importance of English in the 21st Century. The current study, therefore, sought answers to the following research questions.

1. Do English teachers integrate online literacy skills in their English instruction? If yes, how?

2. If no, what are the reasons?

METHODOLOGY

The study was conducted using a 5-point rating scale questionnaire (0 = never, 1 = rarely, 2 = sometimes, 3 = often, 4 = always) to collect data on the frequency of English teachers' online literacies integration in English instruction. Semi-structured interviews were conducted to elicit in-depth information in order to illuminate the results obtained from the questionnaire survey.

PARTICIPANTS

The participants of the study consisted of two groups: questionnaire respondents and interview informants. The former was the population of 116 English teachers working for the 3 biggest universities: 2 universities in Songkhla and 1 university in Nakhon Sri Thammarat. They were English teachers in various faculties, namely Liberal Arts, Humanities and Social Science, Education, International Studies, Hospitality and Tourism, and Commerce and Accountancy. The interview informants were 26 English teachers who had different teaching backgrounds chosen by quota sampling: 17 from the first university, 5 from the second university and 4 from the third university.

RESEARCH INSTRUMENTS

For the questionnaire, based on the Digital Competence Framework of Calvani, Fini, and Ranieri (2009), 45 questionnaire items were constructed under 3 domains: technological, cognitive, and ethical. Fourteen questions in the first domain concerned computer literacy skills, for example, 'teaching how to navigate the hyperlinks which appear in the reading' and 'teaching how to access announcements that teachers post in online programs'. The second domain consisted of 20 items; questions were asked in relation to critical thinking skills, ranging from basic to higher order ones. Examples of items in this category were 'teaching identifying keywords in accessing online information resources from search engines' and 'training the students how to differentiate facts and opinions when reading'. Finally, items related to ethical skill comprised 8 items. Examples were 'teaching the morality of online information and media in relation to a violation of copyright' and 'teaching how to cite works'. To ascertain content validity, IOC index (+1) (Rovinelli & Hambelton, 1997) was obtained from three experts in the field of language teaching. The questionnaire was then piloted with 36 English teachers from universities other than the three universities under study. Item analysis

was employed, and Cronbach's Alpha value (α) showed 0.944 meaning that the reliability was good. However, the analysis showed 4 items which could be deleted. Finally, Cronbach's Alpha value increased (α) to 0.964 after item removal, indicating that the questionnaire items were highly reliable. Regarding interview questions, the construction of initial open-ended questions was designed based on the pilot survey data. 18 open-ended questions were piloted with 5 English teachers in the universities where the questionnaire was piloted. Finally, the total number of interview questions was changed from 18 to 15 for qualitative data collection.

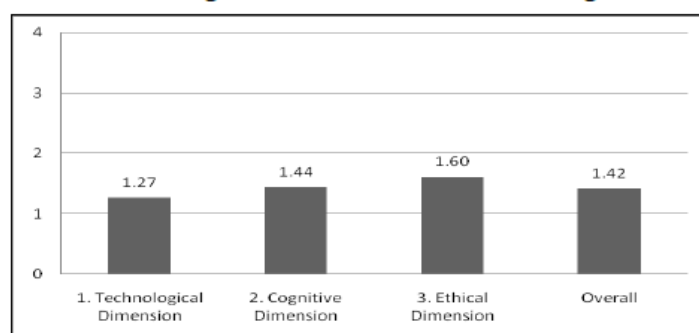
DATA COLLECTION PROCEDURES

Both quantitative and qualitative data collection took place in three months from January to March, 2018. It took one month for the completion of survey data collection. The initial step was sending consent letters through facsimile to all 116 teachers to obtain their permission and cooperation in the data collection. After that, the questionnaires were distributed to all teachers, mostly in person. Approximately one to two weeks after questionnaire distribution, the second contact was conducted via telephone and e-mail communication to follow up on the results. Eventually, 81 (69.83%) questionnaires were returned and 1 (0.86%) questionnaire was excluded due to incomplete data. The survey data, as a result, contained 80 (68.97%) usable questionnaires for data analysis. After the analysis of survey data, semi-structured interviews were carried out with 26 English teachers instead of 30 English teachers as planned because 4 of them were unavailable. Appointments were made for telephonic interviews. Each session lasted approximately 20-30 minutes. During the interviews, audio-recording and note-taking were employed to record the data.

RESULTS

Eighty one questionnaires were returned, one of which was incomplete. As a result, only 80 (68.97%) out of 116 were computed for descriptive statistics analysis. It was found that of all 80 respondents, 54 (67.50%) were female and 26 (32.50%) were male. Their ages ranged from lower than 30 years to older than 56 years with the average of 41.52 years. About half (53.75%) of them had obtained a Master's Degree while 25 (31.25%) held Doctoral Degrees and a small number (15%) had obtained a Bachelor's Degree. Their teaching experience ranged from less than 5 years to more than 20 years with the average of 13.33 years. Regarding online programs they have frequently used, the highest percentage (87.67%) of use was YouTube, followed by Google Classroom (39.73%), and LMS (35.62%). Figure 1 compares the frequency of the Integration of Online Literacies in English Instruction in the 3 universities in Southern Thailand.

Figure 1: Means for the Integration of Online Literacies in English Instruction

As shown in Figure 1, overall the results revealed a low level ($\bar{x} = 1.42$) of online literacies integration in the universities under study. To be specific, the English teachers were more concerned with ethical ($\bar{x} = 1.60$) rather than cognitive ($\bar{x} = 1.44$) and technological

dimensions (\bar{x} = 1.27). Table 1 provides data on the responses (means and S.D.) of English teachers regarding the integration of the technological dimension in English instruction.

Table 1: Means, Standard Deviations, and Criterion of Responses for the Integration of Technological Dimension in English Teaching

Technological Dimension	(\bar{x})	S.D.	Criterion
5. Assign the students to study the lessons in online programs by themselves	2.40	1.19	Sometimes
6. Explain how to access announcements that teachers post in online programs	1.89	1.48	Sometimes
1. Teach how to access online programs such as Google Classroom, Edmodo, Atutor, LMS, Webquest, and OneDrive	1.75	1.36	Sometimes
2. Teach how to do exercises in online programs	1.66	1.22	Rarely
11. Teach how to contact the teacher through online programs	1.39	1.40	Rarely
13. Give assignments to students to check their homework from the answers that the teacher posts in an online program	1.31	1.39	Rarely
7. Train the students how to upload information, pictures, and videos in online programs	1.26	1.20	Rarely
14. Teach techniques about designing a multimedia presentation by using computer programs such as PowerPoint and OfficeTLE Impress	1.20	1.21	Rarely
9. Teach how to navigate the hyperlinks which appear in the reading	1.11	1.22	Rarely
10. Train the students to use chat rooms and webboards in online programs	.94	1.13	Rarely
8. Teach how to navigate the information from the websites being used into other websites	.91	1.17	Rarely
12. Teach how to access online polls in order to express ideas about something in an online program	.68	1.03	Never
3. Teach how to safely protect personal information in online system	.65	.92	Never
4. Teach how to store lessons from online programs into personal computers or laptops for offline reading	.56	.82	Never
Overall	1.27	.78	Rarely

From Table 1, the overall mean score indicated that English teachers integrated a low level of teaching students technological skills (\bar{x} = 1.27), meaning that they rarely taught students how to access and use online programs as well as to navigate hyperlinks or websites to study English. "Online-self-study exercises" (item 5), "Accessing teacher's announcement" (item 6), and "Accessing online programs" (item 1) were the only 3 activities that the teachers sometimes did in class. The teachers focused on the technological skill to access online programs and announcement, except for item 12 (accessing online polls). Items 2, 11, 13, 7, and 10 showed that the teachers rarely introduced the use of online programs for various purposes such as contacting the teacher, uploading texts or videos, and using a chatroom or webboard. Items 14, 3, and 4 indicated the teachers rarely or never taught basic computer skills such as using computer programs to design multimedia presentations, protecting personal online information, and storing online lessons on a laptop. Items 9 and 8 indicated that the teachers rarely introduced higher levels of computer skills for navigating hyperlinks or digital resources.

It can be summarized from the results that online self-study including teaching access to online programs or posts were sometimes incorporated in their instruction, whereas the important skills concerning using functions in online programs and navigation of online sources

3rd International Conference on Language, Literature, and Cultural Studies, July 19-20, 2018

were omitted. Table 2 demonstrates English teachers' incorporation of cognitive skills in English lessons.

Table 2: Means, Standard Deviations, and Frequencies for the Integration of Cognitive Dimension in English Teaching and Learning

Teaching and Learning (Cognitive Dimension)	(\bar{X})	S.D.	Criterion
12. Train the students how to find the details of what they have read by using words such as who, what, where, when, and how	2.64	1.29	Sometimes
11. Train the students how to analyze the main ideas when reading	2.63	1.26	Sometimes
13. Train the students how to scrutinize required information from reading and how to select the information to suit their requirements	2.36	1.32	Sometimes
14. Train the students how to differentiate facts and opinions when reading	2.14	1.22	Sometimes
10. Train the students how to analyze the objectives of a writer when reading	2.04	1.25	Sometimes
1. Teach identifying keywords in accessing online information resources from search engines such as Google, Wikis, Blogs, and Yahoo	1.88	1.18	Sometimes
18. Train the students how to select the required information from reading by telling where they can find the details in the content	1.84	1.32	Sometimes
15. Train the students how to reasonably comment on online reading	1.68	1.23	Rarely
17. Train the students to synthesize the information by modifying the narrative into a diagram such as mind map, table, chart, graph, and so on	1.50	1.27	Rarely
8. Teach how to tentatively evaluate the content through topics, in order to decide whether the content responds to requirements	1.41	1.23	Rarely
7. Train the students how to evaluate the reliability of online information through factors such as the writer's name, the published date, the owner of the website	1.19	1.20	Rarely
2. Teach how to locate journal database consisting of research articles, periodicals, theses, and online books from online libraries or online databases such as OPAC, Scopus, Wiley, Google Scholar, and Thailis	1.14	1.27	Rarely
9. Train the students how to differentiate between the substance and the advertisement of the information on a website	.93	1.13	Rarely
6. Train the students to primarily consider the reliability of websites through the website structures such as message, hypertexts, pictures, symbols, internal links, and external links	.89	1.09	Rarely
5. Teach how to scrutinize reliable links from websites in order to upload in online programs	.79	1.11	Never
3. Teach how to consider the objective and the target groups of websites through the universal resource links (URLs) such as .com, .co.th, .go.th, .ac.th, .org, .edu, .net, .mil, .info, .biz, and .blogspot.com	.69	1.04	Never
19. Teach how to recognize unreliable websites by exemplifying website such as Save the Guinea Worm, DHMO, Mankato, and MN	.59	1.03	Never
4. Assign drills for the students to do about modifying linear texts into visual ones by themselves	.53	.97	Never
16. Teach how to examine rumors or advertisements through checking websites such as Snopes.com and Politifact.com	.48	.90	Never
Overall	1.44	.83	Rarely

It was demonstrated in Table 2 that the teachers incorporated critical literacy skills or online literacies in their English instruction at a very low level, as reflected by the average mean score (\bar{x} = 1.44) indicating that they rarely engaged students in online activities to promote higher order thinking skills for critical search and analysis of various forms of online information or for evaluating the credibility of such information. Items 12, 11, 13, 14, 10, 1 and 18 showed that the teachers sometimes promoted basic online literacy skills and traditional reading strategies, meaning such basic analytical skills as finding details and main ideas of written texts (both offline and online), differentiating facts from opinions or finding authors' purposes were integrated. The remaining 12 items indicated skills necessary for more critical online literacies. However, it was found that such skills were not targeted.

Item 2 showed that the teachers rarely taught students how to critically locate online databases or libraries. Items 8, 7, 6, 5, 3, 19 and 16 revealed that the teachers rarely or never taught how to evaluate websites including contents to find the reliability through many factors such as the universal resource links (URLs), website structures, topics, writer's name, published date. The last skill regarding the ability to synthesize information that the teachers rarely and never taught in their classes consisted of 3 items (15, 17, and 4). It can be concluded from the result that only basic thinking was emphasized while skills for locating online information, evaluating the credible online texts, and synthesizing different information were not integrated into practice for students for higher-level reading comprehension skills. Table 3 provides the data (means and S.D.) of English teachers regarding the integration of ethical dimension in English pedagogy.

Table 3: Means, Standard Deviations, and Frequencies for the Integration of Ethical Dimension in English Teaching and Learning

Teaching and Learning (Ethical Dimension)	\bar{x}	S.D.	Criterion
6. Teach how to cite works	2.2 4	1.3 7	Sometimes
3. Teach the morality of online information and media in relation to a violation of copyright	1.8 9	1.3 6	Sometimes
4. Teach the morality of online information and media in relation to online information plagiarism	1.8 8	1.3 5	Sometimes
2. Teach the online social ethics such as individual rights, privacy, and respect for others' opinions	1.6 6	1.2 5	Rarely
7. Teach the effects of expressing opinions in online communities without careful consideration	1.6 1	1.3 0	Rarely
8. Teach the influence of online media in case the students have some problems when using it	1.4 1	1.1 1	Rarely
1. Teach how to select lawful, copyrighted online pictures and online videos	1.1 0	1.2 4	Rarely
5. The students are able to discuss any topics that the teacher or their friends post in online programs regardless the negative effects to others	1.0 3	1.0 7	Rarely
Overall	1.6 0	1.0 2	Rarely

As represented in Table 3, the overall mean score (\bar{x} = 1.60) revealed a low level of incorporation of ethical skills in English class. "Citation works", "Violation of copyright", and "Online information plagiarism" were the only 3 areas that were sometimes introduced. They concerned the necessity to acknowledge others' works or ideas. Three items (2, 7, and 8) showed the ethics consisting of using social media with responsibility as well as the effects of

showing negative ideas that are essential for interacting through online communities responsibly. However, the teachers rarely introduced the aforementioned ethics to students, except for item 5 (Discussing in online posts with deliberation). It can be concluded that avoiding using others' copyright work illegally was highlighted in the instruction, whereas online social interaction in a responsible way, specifically expressing thought in social media was seldom of concern.

Even though the survey results indicated low-level incorporation of online literacies in English teaching and learning contexts, the interview results showed a small number of teachers teaching students some critical literacy skills while other teachers disclosed the constraints of integrating these essential skills. Interview data revealed that 6 out of 26 teachers incorporated online literacy skills in their general and ESP English classes although they did not realize that their teaching methods reflected basic online literacies. They provided reliable websites such as Cambridge and the British Council or Universal Resource Locations (URLs) such as .org, .edu, and .or.th and taught them how to narrow down keywords for online information search. They also told the students to compare information from different websites for reliable information. The remaining 20 teachers who did not integrate online literacy skills in their English class provided 3 main reasons for low levels of inclusion of online literacies in their instruction: 1) teachers' beliefs, 2) teacher expertise, and 3) unassociated content.

1. TEACHERS' BELIEFS

Teachers who taught either skill-based or content-based subjects had similar ideas that the students were digital natives. Their beliefs can be categorized into 3 aspects according to the 3 dimensions investigated. (technological, cognitive, and ethical).

TECHNOLOGICAL DIMENSION

Twenty teachers perceived that these basic technological skills were unnecessary to teach. Students themselves could access online programs/media such as YouTube, Write About, Socrates, and LMS as well as being able to upload and download files or pictures and share information.

COGNITIVE DIMENSION

The majority of teachers (17) believed that basic online literacies should be taught in the library or information technology (IT) courses and that undergraduates already had such skills as identifying keywords, differentiating purposes of URLs, locating online libraries or databases, analyzing reliability of websites, and transforming online texts into visuals.

ETHICAL DIMENSION

A few teachers (4) considered that students commonly expressed opinions in online forums, online webboards, and Facebook groups politely due to the fact that the topics were posted by the teacher and were also relevant to academic matters or lessons. The teachers presumed that the students' comments online did not cause negative feedback toward themselves and others due to the stated reasons.

2. TEACHER EXPERTISE

The ability of teachers played an important role in applying online literacy skills in English courses efficiently. These can be classified into 2 domains (technological and critical).

TECHNOLOGICAL DIMENSION

A few teachers (4) accepted that they lacked knowledge of how to post instructions or assignments in online programs such as Google Classroom and LMS as well as how to navigate websites due to the unfamiliarity of such programs or media.

COGNITIVE DIMENSION

Half of the teachers (10) recognized that their high order skills consisting of analysis and evaluation of online sources were insufficient to guide students to consider the reliability of websites through URLs, to recognize unreliable websites, and to examine rumors through checking websites. In addition, they claimed that multimodal texts online were difficult to analyze reliably.

3. UNASSOCIATED CONTENT

The teachers interviewed focused on English language skills such as writing, listening and speaking in their courses. Students were expected to learn and develop English proficiency through online programs or websites, and the teachers did not place emphasis on the credibility of online sources. These ideas can be categorized into 2 domains: cognitive and ethical.

COGNITIVE DIMENSION

Nearly half of the teachers (9) considered that the contents in skill-based courses literally regarded about English language four skills as well as grammar. Students were taught to pronounce English words accurately, imitate everyday English conversation, and read offline texts for comprehension. As a result, English compulsory courses did not support the teachers to teach critical thinking skills such as locating online databases, analyzing online information, evaluating the accuracy and reliability of online sources as well as examining rumors or advertisements through checking websites.

ETHICAL DIMENSION

Almost half of the teachers (9) thought that expressing opinions in an online forum or online social media were irrelevant in skill-based courses such as reading, writing, and grammar. Teaching and learning in such courses included grammar structures, reading comprehension, and paragraph writing. As for other aspects, the teachers in literature courses allowed students to discuss the plot, contents, and characteristics of the actors freely. The teachers in these courses seemed to deviate from teaching how to comment in online media ethically.

DISCUSSION

According to Calvani et al., (2009) digital competence framework, online literacy skills, the skills needed in the 21st century, subsume 3 dimensions (technological, cognitive, and ethical) which promote students to critically access, analyze, select, evaluate, and share online information in a creative and responsible manner. Overall findings in this study found a low level of teachers' incorporation of online literacies in their English class with technological dimension ranked at the very bottom and ethical at the top of the low scale. The fact that English teachers in this study included minor aspects of technical and cognitive skills can also be found in the practice of secondary school teachers in New Zealand who introduced limited teaching strategies concerning downloading, searching, navigating, analyzing, selecting, and synthesizing online information as well as evaluating the credibility of information (Ladbrook & Probert, 2011).

Two main reasons that can explain the low levels of the technical dimension are teachers' beliefs and their technological skills. The majority of teachers reported in the interview that they took for granted that students were technology savvy, having basic technological skills from the modern ubiquitous environment while the opposite was true for the teachers themselves. In fact, it can be further argued that their pedagogical practice might be hindered by their feeling inadequate in technological knowledge, as demonstrated in Hutchison and Reinking's study (2011) that American teachers failed to include new forms of literacy (online chats, blogs, wikis, and email) in their reading and writing courses due to their negative attitudes toward ICTs.

It was found in the study of Sang, Valcke, Braak, and Tondeur (2009) that a minority of teachers integrated ICTs into classroom practice despite the availability of ICTs school support. It can be seen that negative attitudes as well as a lack of teacher motivation to teach technological skills might discourage students to achieve English language proficiency and impede teachers from developing their technological skills in pedagogical practice (Ertmer, 2005; Samuel & Bakar, 2006). In Thailand, Suwannaratsamee (2009) found a correlation between teacher attitude about ICTs and teachers' professional development in ICTs and the integration of ICTs in the classroom. It could be argued that negative attitudes compounded with the lack of technological skills of the teachers under study would further affect the level of integration of the cognitive dimension in their English class. Due to the ubiquitous online information, it is highly essential for students to be taught how to use their ethical judgment when surfing or searching information online as to which one is reliable.

As illustrated in Krathwohl's 2002 re-working of Bloom's Taxonomy, online literacies can be classified into a series of stages, starting from basic (remember, understand, and apply) to higher-order thinking skills (analyze, evaluate, and create). As discovered from the questionnaire survey and interviews, the teachers only sometimes included some advanced thinking skills such as analyzing an author's purpose, scrutinizing required information from reading, and differentiating between fact and opinion, using both printed and online materials. The findings indicated that students were prepared to a certain degree with high-order thinking skills, which would help foster their critical thinking ability. As found in Coiro's study (2011) students with higher level online reading comprehension skills were able better to locate, evaluate, and synthesize multimedia information before sharing it. She also suggested that students with high-thinking skills but little prior knowledge were more capable of reading online texts than those with low-thinking skills but high prior knowledge.

It could be argued that if the teachers had higher technological skills, they would have been able to incorporate a higher degree of online literacy skills. Further, it could be said that technological skills are vital online critical reading. This can be supported by several findings which show that there is a direct effect of technological skills on online reading abilities and that online reading calls for both technological skills and traditional reading strategies because compared with printed teaching materials, online reading needs comparatively more complicated skills such as the abilities to navigate relevant links, differentiate URLs or compare online sources for reliable information (Karchmer, 2001; Leu, Kinzer, Coiro, & Cammack, 2004; Liu & Ko, 2016; Schmar-Dobler, 2003).

It can also be argued that teaching methodologies play an important role in the integration of online literacies in English class. However, a number of teachers under this study reasoned that teaching skill-based subjects did not allow them to teach high-order skills because they taught grammar, vocabulary or basic speaking skills. For this, Mehta and Al-Mahrooqi (2015) argued that basic critical thinking skills can be taught, for example, in academic writing courses through group discussion or reflection based on questions requiring them to think critically such as the author's purpose, tone of writing (informal, ironic, academic), target readers, and writer's bias.

Due to the fact that online multimedia includes a wide array of information from both reliable and unreliable sources, using digital technologies to access and share online information requires ethical skills consisting of law, individual rights and privacy. As discovered from the survey, citation, violation of copyright and plagiarism were introduced in class. This can be exemplified by the interview results that teachers considered it important to include ethical skills because such skills would be useful for students who further their study i.e. they must be aware that plagiarism is unethical and will result in failing a course or even worse not being able to graduate. In addition, the teachers said that respecting others' ideas should be cultivated in students from a young age, and especially at a university level; however, the majority of teachers believed that it is not an English teachers' role, but rather teachers teaching courses regarding information and technology. It could be further argued that a low level of

integration of the ethical dimension in class would result in students performing poorly in ethical skills, as found in the study of Li and Ranieri (2010). They, therefore, suggested that ethical skills such as protecting personal information and respecting copyright law should be included in the instruction.

CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS

To conclude, this study investigated English teachers' incorporation of online literacies in English teaching at the three biggest universities in Southern Thailand. Survey findings revealed a low degree of online literacies instruction. Among the 3 dimensions, the teachers focused more on ethical skills than on the others. For the cognitive dimension, however, basic online literacy skills and traditional reading strategies were reported as being the focus in English class. Two major factors affecting the low-level integration were 1) Teachers took it for granted that students were internet savvy and 2) Teachers' technological skills were inadequate. Such findings suggest that if students are not fully equipped with online literacies they would fail to critically deal with online information such as differentiating between reliable and fake online sources. The digital learning environment, therefore, requires professional teachers who have the abilities to combine online media with English pedagogy efficiently.

For professional development, it is important to raise teachers' awareness of 21st century skills, especially online literacies. Secondly, they should also keep abreast of all the latest developments in using technologies for pedagogical purposes in terms of teaching online literacies. There are useful websites offering techniques for teaching online critical reading, for example, Academician's Guide to Information Literacy (<http://www.ala.org/acrl/nili/whatis.html>) and Thinking Critically about World Wide Web Resources (www.library.ucla.edu/libraries/colleage/help/critical/index.htm). Future studies can use classroom observations to gain insight into teachers' practice of their online literacies instruction. Also, a comparison between teachers' and students' perspectives towards online literacies is worth investigating. The results will be useful for enhancing students' online literacy skills, which is a major component of the 21st century.

References

- Archawaporn, N., & Ruengtragul, A. (2015). Innovative Teacher Identity for The 21st Century of Student Teachers: A Needs Assessment. *An Online Journal of Education*, 125-138.
- CHANDLER-OLCOTT, K. E. L. L. Y., & Mahar, D. (2003). "Tech-savviness" meets multiliteracies: Exploring adolescent girls' technology-mediated literacy practices. *Reading Research Quarterly*, 38(3), 356-385.
- Chareonwongsak, K. (2016). Thailand Education in Thailand 4.0. [Online]. Available form: <http://www.li.mahidol.ac.th/conference2016/thailand4.pdf>
- Coiro, J. (2011). Predicting reading comprehension on the Internet: Contributions of offline reading skills, online reading skills, and prior knowledge. *Journal of Literacy Research*, 43(4), 352-392.
- Ertmer, P. A., Gopalakrishnan, S., & Ross, E. (2000). *Technology-using teachers: Comparing perceptions of exemplary technology use to best practice*. ERIC Clearinghouse.
- Ertmer, P. A. (2005). Teacher pedagogical beliefs: The final frontier in our quest for technology integration?. *Educational technology research and development*, 53(4), 25-39.
- Hutchison, A., & Henry, L. A. (2010). Internet use and online literacy among middle grade students at risk of dropping out of school. *Middle Grades Research Journal*, 5(2), 61-76.

- Hutchison, A., & Reinking, D. (2011). Teachers' perceptions of integrating information and communication technologies into literacy instruction: A national survey in the United States. *Reading Research Quarterly*, 46(4), 312-333.
- Karchmer, R. A. (2001). The journey ahead: Thirteen teachers report how the Internet influences literacy and literacy instruction in their K-12 classrooms. *Reading Research Quarterly*, 36(4), 442-466.
- Ladbrook, J., & Probert, E. (2011). Information skills and critical literacy: Where are our digikids at with online searching and are their teachers helping?. *Australasian Journal of Educational Technology*, 27(1).
- Leu, D. J., Kinzer, C. K., Coiro, J. L., & Cammack, D. W. (2004). Toward a theory of new literacies emerging from the Internet and other information and communication technologies. *Theoretical models and processes of reading*, 5(1), 1570-1613.
- Liu, I. (2016). The Relationship among ICT Skills, Traditional Reading Skills and Online Reading Ability. *International Association for Development of the Information Society*.
- Li, Y., & Ranieri, M. (2010). Are 'digital natives' really digitally competent?—A study on Chinese teenagers. *British Journal of Educational Technology*, 41(6), 1029-1042. doi:10.1111/j.1467-8535.2009.01053.x
- Lotherington, H., & Jenson, J. (2011). Teaching multimodal and digital literacy in L2 settings: New literacies, new basics, new pedagogies. *Annual Review of Applied Linguistics*, 31, 226-246. ISSN 0267-1905. doi: 10.1017/S0267190511000110
- Mehta, S. R., & Al-Mahrooqi, R. (2015). Can thinking be taught? Linking critical thinking and writing in an EFL context. *RELC journal*, 46(1), 23-36.
- Reinhardt, J., & Isbell, K. (2002, June). Building Web literacy skills. *The Reading Matrix*, 2(2), 1-18.
- Suwanaratsamee, J. (2009). The Influence of Factors Affecting Teaching Methods using Information Technology. *Journal of Education*, 20(3), 79-92.
- Sang, G., Valcke, M., Van Braak, J., & Tondeur, J. (2010). Student teachers' thinking processes and ICT integration: Predictors of prospective teaching behaviors with educational technology. *Computers & Education*, 54(1), 103-112.
- Schmar-Dobler, E. (2003). Reading on the Internet: The link between literacy and technology. *Journal of adolescent & adult literacy*, 47(1), 80-85.
- Shetzer, H., & Warschauer, M. (2000). An electronic literacy approach to network-based language teaching. *Network-based language teaching: Concepts and practice*, 3(5), 171-185.
- Sinlarat.P.(2016). Education 4.0 is More than Education. Annual Academic Seminar of the Teacher's Council 2016 on the topic of Research of the Learning Innovation and Sustainable Educational Management. Bangkok: The Secretariat Office of Teacher's Council
- Tan, L. & Guo, L. (2010, January). From Print to Critical Multimedia Literacy: One Teacher's Foray Into New Literacies Practices. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 53(4), 315-324. doi:10.1598/JAAL.53.4.5
- Warschauer, M. (2001). Millennialism and media: Language, literacy, and technology in the 21st century. *AILA Review*, 14(1), 49-59.

บทความวิจัย (ฉบับที่ 2)

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการ
ทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการ
ทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน

Relationship between related factors of English teaching and
integration of online literacies in teaching

แพรพรรณ วรดี¹ และ ชลลดา เลหาวิริยานนท์²

Praepan Woradee¹ and Chonlada Laohawiriyanon²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ

¹Master Degree Student in Teaching English as an International Language

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์

²Assistant Professor, Ph.D., Department of Languages and Linguistics

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

¹ติดต่อผู้เขียน prepraepan@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนในภาพรวม และรายมิติเทคโนโลยี มิติสติปัญญา และมิติจริยธรรม และ 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ ปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การเข้าร่วมอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ วิชาภาษาอังกฤษที่สอน สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ประจำทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ ประเภทของโปรแกรม/สื่อออนไลน์ที่ใช้ และเหตุผลที่ใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ โดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับกับผู้สอนชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวน 116 คน ที่สังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้จำนวน 3 แห่ง ซึ่งเป็นประชากรทั้งหมดในการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) สถิติเชิงพรรณนา 2)

สัมพันธ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน 3) เมตริกซ์สหสัมพันธ์ และ 4) การทดสอบไคสแควร์ด้วยการทำตารางไขว้ โดยวิเคราะห์จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 80 ชุด (ร้อยละ 68.97) ผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนเป็นปัจจัยหลักเพียงอย่างเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ ($r = .254^*$, $p < 0.05$) ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ เช่น ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา และวิชาภาษาอังกฤษที่สอนไม่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ ของผู้สอนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกกับการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยีเพียงด้านเดียว

คำสำคัญ: ครูภาษาอังกฤษมืออาชีพ, ศตวรรษที่ 21, ทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์, ยุคดิจิทัล

Abstract

This survey aimed to 1) investigate the levels and directions of the correlation between related factors of English teaching and an integration of online literacies in technological, cognitive, and ethical dimensions and 2) recommend the guidelines for online literacies integration. Related factors of English teaching consisted of English teachers' gender, age, educational degree, English teaching experiences, English courses, seminar/workshop attendance about ICTs integration, instructional media used both printed and online, using online programs/media, and the reasons of using it. Data were collected with 116 English teachers, both Thai and foreign, working for the 3 autonomous universities in Southern Thailand. They were the whole population of this study. Research instrument was a 5-point rating scale questionnaire consisting of 3 main parts: 1) general information, 2) 40 close-ended question items: 14 for technological, 19 for cognitive and 7 for ethical dimensions, and 3) comments. Eighty questionnaires (68.97%) were returned and analyzed using Descriptive statistics, Matrix correlation, Chi-square (CrossTab), and Pearson moment correlation. Overall findings showed a statistically significant correlation between the teachers' personal satisfaction of using online programs/media in English teaching and the integration of online literacies ($r = .254^*$, $p < 0.05$), while other factors (i.e. teachers' English teaching experiences, seminar/workshop attendance, English courses, instructional media used, and using online programs/media in English teaching) had no correlation with online literacies integration. It was also found that English teachers' using online programs/media in their teaching had a positive significant correlation with the integration of a technological dimension.

Keywords: professional English teacher, 21st century, online literacies, digital era

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทำให้การเข้าถึงติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของผู้คนทั่วโลกเป็นไปอย่างง่ายดายและสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลออนไลน์ขนาดใหญ่ที่ทั้งเอื้อและมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การเรียน และการทำงานของผู้คนทุกเพศทุกวัย (วิจารณ์ พานิช, 2555; Warschauer, 2001) การแพร่หลายอย่างรวดเร็วของการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้การสอนการอ่านออกเขียนได้แบบดั้งเดิมจากการอ่านเขียนในสมุดหรือหนังสือ (traditional literacy) เปลี่ยนเป็นการอ่านออกเขียนได้ในรูปแบบใหม่ (new literacies) หรือความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ (online literacies) (Warschauer, 2000; Karchmr, 2001; Leu, Kinzer, Coiro, & Cammack, 2004; Partnership for 21st century skills, 2004)

ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ (online literacies) หมายถึงความสามารถต่างๆ ในการจัดการข้อมูลออนไลน์ เช่น การเข้าถึงแหล่งข้อมูลออนไลน์และการค้นหาข้อมูลที่เที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ การอ่านสารสนเทศออนไลน์ แต่เนื่องจากปริมาณของข้อมูลออนไลน์นั้นมีมากมาย ความสำคัญคือการรับข้อมูลอย่างคิดวิเคราะห์ สามารถประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้ นอกจากนั้นยังต้องสามารถสังเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบมัลติมีเดียรวมทั้งการมีจริยธรรมในการสื่อสาร (Warschauer, 2007; Lankshear & Knobel, 2007; Leu, O’Byrne, Zawilinski, McVerry, & Everett-Cacopardo, 2009; The Common Core State Standards (CCSS) Initiative in the United States, 2010; Drew, 2013) ดังนั้น ความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์เป็นความสามารถเดียวกันกับความสามารถทางดิจิทัล (digital competence) ซึ่งนำเสนอโดย Calvani, Lanieri, and Fini (2009) ที่ครอบคลุมความสามารถต่างๆ ข้างต้น โดยจำแนกความสามารถนั้นเป็นสามมิติและเรียกรอบแนวคิดนี้ว่า กรอบแนวคิดความสามารถทางดิจิทัล (digital competence framework) มิติทั้ง 3 ได้แก่ 1) มิติเทคโนโลยีคือความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลทั้งสื่อและสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือและถูกต้อง การค้นหาหรือสืบค้นข้อมูลออนไลน์โดยใช้เว็บไซต์ การเชื่อมต่อลิงก์หรือข้อมูลจากเว็บไซต์ที่กำลังใช้งาน 2) มิติสติปัญญาคือการระบุดำเนินการเข้าถึงข้อมูล การพิจารณาวัตถุประสงค์และทัศนคติของผู้เขียน การอ่านข้อมูลสารสนเทศออนไลน์อย่างใช้

สติปัญญาไตร่ตรอง การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล การคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายแล้วแปลงเป็นแผนที่ความคิด และ 3) มิติจริยธรรมคือความตระหนักถึงกฎหมายด้านลิขสิทธิ์ การไม่ขโมยความคิดหรือผลงานของผู้อื่น การอ้างอิงเมื่อนำข้อมูลผู้อื่นมาใช้ในการงานตนเอง และการมีจริยธรรมในการใช้สื่อสารสนเทศออนไลน์ สำหรับการเผยแพร่และติดต่อสื่อสารกันในสังคมออนไลน์ เช่น เคารพสิทธิและความคิดของผู้อื่น ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดดังกล่าวสำหรับการนิยามคำว่ากระบวนการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ความชื่นชอบในการใช้อินเทอร์เน็ตในกลุ่มผู้เรียนโดยเฉพาะวัยเรียนที่อยู่ในระดับมหาวิทยาลัยทำให้ผู้สอนภาษาอังกฤษใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อดึงดูดความสนใจในการเรียนจากผู้เรียนมากขึ้น และผู้สอนเองสามารถออกแบบเทคนิคการสอนได้หลากหลายจากการใช้อินเทอร์เน็ต เมื่อข้อมูลสารสนเทศประมาณ 85% ที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นภาษาอังกฤษ อิทธิพลดังกล่าวส่งผลกระทบต่อแนวคิดดั้งเดิมในการเรียนการสอนทักษะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นการสอนอ่านเขียนภาษาอังกฤษผ่านหนังสือและการสื่อสารภาษาอังกฤษแบบเผชิญหน้ากับผู้สอนในชั้นเรียนที่คาดหวังให้ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวันเป็นภาษาอังกฤษได้ไม่เพียงพออีกต่อไปสำหรับการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล บทบาทใหม่ของผู้สอนภาษาอังกฤษในสังคมการเรียนรู้แห่งยุคดิจิทัลควรเปลี่ยนเป็นการสอนให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ในบริบทต่างๆ อย่างเหมาะสม มีวิจาร์ณญาณในการเลือกใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ และรู้จักประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลออนไลน์เพราะข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ในหน้าเว็บไซต์มีความเป็นมัลติมีเดียที่มีมากกว่าตัวอักษร กล่าวคือมีข้อความเคลื่อนไหว รูปภาพ สัญลักษณ์ ลิงก์ภายใน และลิงก์ภายนอกต่างๆ อีกทั้งข้อมูลออนไลน์มีทั้งที่เป็นจริงและเท็จ เพื่อที่ผู้เรียนสามารถรับมือกับสถานการณ์การทำงานจริงที่ต้องมีการเจรจาต่อรอง การวิเคราะห์ การวิพากษ์ การประสานงานเป็นทีม และการคิดค้นองค์ความรู้ใหม่ๆ ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Karchmer-Klein, 2001; Shetzer & Warschauer, 2000; Warschauer, 2001) จากอิทธิพลของสื่อและสารสนเทศออนไลน์ที่ได้กล่าวมาข้างต้นกระทบต่อผู้สอนภาษาอังกฤษโดยที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

จากอดีตจนถึงปัจจุบันพบว่ามีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICTs) ในการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือเป็นอุปสรรคต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนรายวิชาต่างๆ รวมถึงภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา งานวิจัยดังกล่าวพบประเด็นที่คล้ายคลึงกันคือ ปัจจัย

ต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนของผู้สอนชาวสหรัฐอเมริกา แคนาดา ตุรกี ใต้หวัน มาเลเซีย และไทย ได้แก่ 1) ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ทักษะคิดต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ความรู้ด้านเทคนิคการบูรณาการการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ประสบการณ์การสอน และ 6) ประสบการณ์การอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (จักรพงษ์ สุวรรณรัมย์, 2552; นุสรุ ประเสริฐศรี และนवल แก่นบุปผา, 2556; หฤทัย อรุณศิริ, 2557; Chen, 2008; Hutchison & Reinking, 2011; Moore-Hayes, 2001; Samuel & Bakar, 2006; Yukselir, 2016) นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ช่วยสอน (internet-assisted or website-assisted instruction) ของผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศสหรัฐอเมริกาและเกาหลี ได้แก่ 1) ความชอบส่วนตัวของผู้สอนในการใช้อินเทอร์เน็ต 2) ความพร้อมทางด้านคอมพิวเตอร์ 3) ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ของผู้สอน 4) ความคาดหวังของทั้งผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานรวมถึงผู้เรียน 5) การตระหนักในความสามารถในการใช้เว็บไซต์ของผู้สอน 6) การคำนึงถึงข้อดีของการใช้เว็บไซต์ และ 7) ความยุ่งยากในการใช้เว็บไซต์ (Shin & Son, 2007; Park, 2003)

แต่ในยุคดิจิทัลนี้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการสอนเป็นเพียงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับผิวเผินที่ยังไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของตลาดแรงงานที่ต้องการบัณฑิตหรือผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความพร้อมทั้งในด้านวิชาการและทักษะจำเป็นต่างๆ สำหรับการทำงานจริง เนื่องจากตลาดแรงงานปัจจุบันแข่งขันกันโดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน ผลผลิตคิดค้นองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ตลอดเวลา โดยเฉพาะในภาคของธุรกิจ โรงงาน และการท่องเที่ยว ทักษะจำเป็นที่พนักงานพึงมีคือทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ประกอบด้วยทักษะ 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน 3R และทักษะประยุกต์ 7C ทักษะพื้นฐาน 3R หมายถึง การอ่านออก (reading) การเขียนได้ (writing) การคิดเลขเป็น (arithmetic) และทักษะประยุกต์ 7C หมายถึง ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา (critical thinking and problem solving) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (creative thinking and innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ (cross-cultural understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะความเป็นผู้นำ (collaboration, teamwork and leadership) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (computing and ICT literacy) ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ (career and learning skills) และทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ

ออนไลน์ (information and media literacy or online literacies) (วิจารณ์ พานิช, 2555; ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์, 2560; ภาสกร เรืองรอง และคณะ, 2557; Karpati, 2011; Trilling & Fadel, 2009; Warschauer, 2000)

จากความต้องการของตลาดแรงงานดังกล่าว วงการการศึกษาในต่างประเทศเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ที่เป็นหัวใจของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในห้องเรียนมีทั้งการทดลองและการสำรวจ ในประเทศญี่ปุ่นนั้นผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยทดลองสอนโดยใช้โมเดลการสอนทักษะการรู้เท่าทันทางเว็บไซต์ (web literacy instruction model) ซึ่งเป็นทักษะเดียวกันกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ ผลการทดลองพบว่าการใช้โมเดลดังกล่าวช่วยพัฒนากลยุทธ์การอ่านอย่างคิดวิเคราะห์ (critical reading strategies) และทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ (computer literacy skills) ของผู้เรียน (Reinhardt & Isbell, 2002) ในขณะที่การสำรวจการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้สอนภาษาอังกฤษประเทศนิวซีแลนด์พบว่าผู้สอนขาดความมั่นใจในการสอนการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศทางออนไลน์ และการสอนการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศออนไลน์อย่างคิดวิเคราะห์ เนื่องจากผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลดิจิทัล (Ladbrook & Probert, 2011) นอกจากนี้ยังมีการสำรวจความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของนักเรียนชาวจีนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนมีทักษะทางด้านเทคโนโลยีมากกว่าทักษะทางสติปัญญาและจริยธรรม (Li & Ranieri, 2010)

ในประเทศไทยนั้นงานวิจัยส่วนใหญ่เน้นศึกษาแยกกันระหว่างทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (media literacy) และทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศ (information literacy) ของกลุ่มนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะนักศึกษาวิชาชีพครูที่เรียนในหลากหลายสาขาวิชา เช่น คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สื่อสารมวลชน วิทยาการจัดการ วิทยาศาสตร์สุขภาพ และสังคมศึกษา ผลการศึกษาโดยรวมพบว่าระดับการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของนักศึกษาไทยอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง และยังพบอีกด้วยว่านักศึกษาจากสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศโดยรวมต่างกัน ความสามารถที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีน้อยที่สุดคือความสามารถในการประเมินสื่อและสารสนเทศ (พิศุทธิภา เมธิกุล และวิชุดา กิจธรรม, 2559; ภัทร์สินี แสนสำแดง, 2557; สุพิศ ศิริรัตน์, ชุติมา สัจจานนท์, และพวา พันธุ์เมฆา, 2555; สุพิศ บายคายคม, 2550; อังคณา แวซอหะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช, 2553; อิมจิต เลิศพงษ์สมบัติ, ฤทัยชนนี สิทธิชัย, ชุ่ม

จิตต์ แซ่ฉั่น, และฐะปะนีย์ เทพญา, 2559; อุราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ, นพมาศ ปลัดทอง, และอังคณา ศิริอำพันธ์กุล, 2559) สำหรับการศึกษาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีเพียงงานเดียว ซึ่งเป็นการทดสอบความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของนักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจากการทำแบบทดสอบการอ่านออนไลน์ และพบว่านักศึกษาขาดความสามารถในการประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูล Sawatdeenarunat (2014)

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นว่ามี ความจำเป็นในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนของผู้สอนระดับมหาวิทยาลัย เพื่อจะได้ทราบว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนภาษาอังกฤษบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศในการสอน และนำไปสู่การพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้สอนจนกระทั่งสามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และคาดหวังว่าจะเพิ่มความตระหนักของผู้สอนถึงความสำคัญของทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนเพราะผู้สอนระดับมหาวิทยาลัยเป็นเป้าหมายสูงสุดท้ายเพื่อเตรียมนักศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน และการศึกษาครั้งนี้คาดหวังว่าจะช่วยเพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านการวิจัยและนำไปสู่การต่อยอดการศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเน้นที่กระบวนการสอนเป็นหลัก ซึ่งมีการศึกษาในต่างประเทศบ้างแล้วแต่ยังเป็นประเด็นใหม่และแทบจะไม่พบงานวิจัยในประเทศไทย จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวนำไปสู่วัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนในภาพรวมและรายมิติเทคโนโลยี มิติสติปัญญา และมิติจริยธรรม
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินงานเป็นการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษจำนวนทั้งสิ้น 116 คน ที่เป็นชาวไทยจำนวน 90 คน และชาวต่างชาติจำนวน 26 คน จากมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทั้ง 5 วิทยาเขตจำนวน 84 คน มหาวิทยาลัยทักษิณทั้ง 2 วิทยาเขตจำนวน 23 คน และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์จำนวน 9 คน โดยสังกัดในหลากหลายคณะ ได้แก่ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิเทศศึกษา การบริการและการท่องเที่ยว และพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ข้อมูลจำนวนผู้สอนดังกล่าวได้มาจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยของแต่ละแห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับที่สร้างตามรูปแบบของลิเกิร์ต (Likert) แบบสอบถามประกอบด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษเนื่องจากประชากรในงานวิจัยมีทั้งผู้สอนชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถทางดิจิทัล (Digital competence framework) ของ Calvani Fini และ Ranieri (2009) เป็นแนวคิดหลักในการสร้างกรอบแนวคิดของงานวิจัยนี้เพื่อเป็นกรอบในการคิดข้อคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คือ ข้อคำถามทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษ เช่น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ ประสบการณ์การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา รายวิชาภาษาอังกฤษที่สอนประจำอย่างน้อยปีการศึกษาละหนึ่งครั้ง สื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้เป็นประจำ โปรแกรม/สื่อออนไลน์ที่ใช้ในการสอน ปริมาณในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอน และเวลาที่ผู้สอนใช้ในการเตรียมการสอนเนื้อหาจากโปรแกรม/สื่อออนไลน์ต่อการสอนหนึ่งครั้ง ซึ่งคำถามเป็นแบบปลายเปิด และแบบมีตัวเลือกให้ (checklist)

ตอนที่ 2 คือ คำถามปลายเปิดวัดความคิดเห็นของผู้สอนภาษาอังกฤษต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน เป็นแบบมาตราวัดประเมินค่า 5 ระดับ (0 = ไม่เคย 1 = แทบจะไม่ 2 = บางครั้ง 3 = บ่อย และ 4 = บ่อยมาก) จำนวน 40 ข้อ จำแนกเป็น 3 มิติ ได้แก่ 1) มิติเทคโนโลยีจำนวน 14 ข้อ 2) มิติสติปัญญาจำนวน 19 ข้อ และ 3) มิติจริยธรรม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 คือ ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ขั้นแรกผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence or IOC) ของ Rovinelli and Hambelton (1997) ค่าความสอดคล้องของคำถามที่ได้คือ +1 หมายความว่ามีความสอดคล้องกัน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบกับผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรในการศึกษากล่าวคือเป็นผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยจำนวน 36 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค และพบว่าค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha value) โดยภาพรวมที่ได้คือ 0.944 ซึ่งหมายถึงแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสูง แต่จากการพิจารณาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายข้อคำถาม จึงตัดคำถามที่มีค่าความน่าเชื่อถือต่ำออกจำนวน 4 ข้อ และตัดคำถามที่มีความหมายคลุมเครือออกจำนวน 1 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจึงสูงขึ้นเป็น 0.963 ดังนั้น จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลจริงจึงมีจำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ ประกอบด้วย 1) มิติเทคโนโลยีจำนวน 14 ข้อ 2) มิติสติปัญญาจำนวน 19 ข้อ และ 3) มิติจริยธรรม จำนวน 7 ข้อ

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน คือ ในช่วงเดือนมกราคมปีพุทธศักราช 2561 โดยขั้นแรกคือผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในภาคใต้ทั้ง 3 แห่ง และส่งจดหมายทางโทรสารเพื่อขอความร่วมมือให้ผู้สอนภาษาอังกฤษในสังกัดมหาวิทยาลัยดังกล่าวจำนวน 116 คน ซึ่งเป็นประชากรทั้งหมดในการศึกษาในการตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้กับผู้สอนภาษาอังกฤษด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ยกเว้นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานีที่จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และติดตามการส่งคืนแบบสอบถามทางโทรศัพท์และอีเมลหลังจากแจกแบบสอบถามประมาณ 1 ถึง 2 อาทิตย์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความ

สมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 81 ชุดก่อนการวิเคราะห์ผล ในเบื้องต้นพบว่ามีแบบสอบถามจำนวน 1 ชุดที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ดังนั้นการวิเคราะห์ผลจึงคำนวณจากแบบสอบถามจำนวน 80 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามจากผู้สอนชาวไทยจำนวน 57 คน และชาวต่างประเทศจำนวน 23 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณมี 4 ประเภท ได้แก่ 1) สถิติเชิงพรรณนา 2) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน 3) เมทริกซ์สหสัมพันธ์ และ 4) การทดสอบไคสแควร์ด้วยการทำตารางไขว้ (CrossTab) ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 และแสดงค่าความถี่ของข้อมูลในรูปของจำนวนและร้อยละ (%) แยกตามปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอน เป็นต้น

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ใช้วิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษต่างๆ ในแบบสอบถามตอนต้นที่ 1 และความคิดเห็นของผู้สอนต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนในแบบสอบถามตอนต้นที่ 2

3. เมทริกซ์สหสัมพันธ์ ใช้เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษต่างๆ เช่น การใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ ของผู้สอนกับเหตุผลที่ใช้ และเหตุผลที่ใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์กับปริมาณการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ

4. การทดสอบไคสแควร์ด้วยการทำตารางไขว้ (CrossTab) ใช้เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับปริมาณการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ต่อหนึ่งวิชาของผู้สอน และเพื่อดูการแจกแจงความถี่ของข้อมูลตามปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ วุฒิการศึกษา และโปรแกรม/สื่อออนไลน์ที่ผู้สอนใช้ เป็นต้น

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงพรรณนาสามารถนำเสนอลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การสอน

ภาษาอังกฤษ และประสบการณ์การเข้าร่วมอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบ
ตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	26	32.50
หญิง	54	67.50
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 30	10	12.50
31 – 40	30	37.50
41 – 50	21	26.25
51 – 75	14	17.50
ไม่ระบุอายุ	5	6.25
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
บัณฑิต	12	15.00
มหาบัณฑิต	43	53.75
ดุษฎีบัณฑิต	25	31.25
ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ (ปี)		
2 – 10	36	45.00
11 – 20	32	40.00
21 – 45	12	15.00
ประสบการณ์การเข้าร่วมอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ในการสอน		
ไม่เข้า	30	37.50
เข้า	50	62.50

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีจำนวนเพศหญิง 54 คน (ร้อยละ 67.50) และเพศชายจำนวน 26 คน (ร้อยละ 32.50) มีอายุตั้งแต่ 25 ปี จนถึง 75 ปี เป็นผู้จบการศึกษาระดับมหาบัณฑิตประมาณกึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53.75) รองลงมาคือระดับคุณวุฒิปบัณฑิต (ร้อยละ 31.25) และระดับบัณฑิต (ร้อยละ 15) และเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ 2 ปี จนถึง 45 ปี โดยจำนวนเกินครึ่งเป็นผู้ที่เคยผ่านการอบรมหรือสัมมนาในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียนมาแล้ว (ร้อยละ 62.50) และมีประมาณหนึ่งในสามที่ไม่เคยเข้าอบรมหรือสัมมนาดังกล่าวเลย (ร้อยละ 37.50)

นอกจากลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วนั้น ผลการวิเคราะห์พบว่าวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้สอนรับผิดชอบในการสอนมี 2 ประเภท คือ วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน และวิชาภาษาอังกฤษเลือก โดยวิชาการฟัง พูด และอ่านภาษาอังกฤษพื้นฐานเป็นวิชาที่มีผู้สอนสอนมากที่สุด (ร้อยละ 63.75) ในขณะที่วิชาการเขียนภาษาอังกฤษพื้นฐานเป็นวิชาที่มีผู้สอนประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ร้อยละ 58.75) สำหรับสื่อการเรียนการสอนนั้นแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ โดยสื่อสิ่งพิมพ์ที่ผู้สอนใช้แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ หนังสือพิมพ์และวารสาร หนังสือจากสำนักพิมพ์ และหนังสือหรือตำราที่ผู้สอนแต่งเอง ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้สอนเกือบทั้งหมดใช้หนังสือพิมพ์และวารสารในการสอน (ร้อยละ 91.25) รองลงมาคือหนังสือจากสำนักพิมพ์ต่างๆ (ร้อยละ 80) ตามด้วยหนังสือหรือตำราที่ผู้สอนแต่งเอง (ร้อยละ 47.50) ส่วนสื่อออนไลน์นั้นพบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ในการสอน (ร้อยละ 91.25) โดยมีการใช้ยูทูป (YouTube) มากที่สุด (ร้อยละ 87.67) ตามด้วยกูเกิ้ลคลาสรูม (Google classroom) และแอลเอ็มเอส (LMS) ที่มีปริมาณการใช้ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 39.73 และร้อยละ 35.62 ตามลำดับ) ในขณะที่คลังสื่อการเรียนรู้อื่นๆ (CNN learning resources) นั้นมีผู้สอนเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 15.07) เท่านั้นที่ใช้ สำหรับเหตุผลในการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ที่ผู้สอนเลือกตอบมากที่สุด 3 ประการ ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน (ร้อยละ 78.08) ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 76.71) และการจัดการเรียนการสอนง่ายขึ้น (ร้อยละ 64.38)

เมื่อกล่าวถึงปริมาณการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ปริมาณการใช้ตั้งแต่ 1 – 10 ครั้ง (ร้อยละ 64.39) และปริมาณ 11 – 30 ครั้ง (ร้อยละ 35.62) ซึ่งสามารถสังเกตได้ว่าผู้สอนจำนวนเกินครึ่งใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนในปริมาณไม่เกิน 10 ครั้งเป็นส่วนใหญ่ และมีผู้สอนส่วนน้อยที่ใช้ในปริมาณมากกว่า 11 ครั้งขึ้นไป จาก

การวิเคราะห์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันพบว่า เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน และการเข้าร่วมอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้สอนไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ ($r = .029$ $r = .009$ $r = .052$ $r = .035$ และ $r = -.026$ ตามลำดับ) แต่การวิเคราะห์ปริมาณการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนต่อหนึ่งวิชาของผู้สอนโดยใช้ไคสแควร์ (Chi-Square) ด้วยการทำตารางไขว้ (CrossTab) ปรากฏว่าการใช้โปรแกรมกุ๊กกิลคลาสรูมของผู้สอนมีอิทธิพลต่อปริมาณการใช้โปรแกรมออนไลน์ดังกล่าวในการสอนภาษาอังกฤษ (Sig. 0.02, $p < 0.05$) กล่าวคือจำนวนครั้งที่ผู้สอนใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ต่างๆ ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษนั้นๆ ได้รับอิทธิพลมาจากการใช้โปรแกรมกุ๊กกิลคลาสรูมของผู้สอน และเมื่อพิจารณาจำนวนผู้สอนที่ใช้กุ๊กกิลคลาสรูมทั้ง 2 กลุ่ม (ปริมาณ 1 – 10 และ 11 – 30 ครั้งต่อหนึ่งวิชา) พบว่าผู้สอนใช้กุ๊กกิลคลาสรูมในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 48.28 และร้อยละ 51.72 ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ว่าผู้สอนนิยมใช้กุ๊กกิลคลาสรูมในการสอนแต่ในภาพรวมยังเป็นการใช้ในปริมาณที่ไม่สูงมากนัก

จากการวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Matrix correlation) พบว่าการใช้ยูทูป และคลังสื่อการเรียนรู้ซีเอ็นเอ็นของผู้สอนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับเหตุผลที่ผู้สอนต้องการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ให้กับผู้เรียน ($r = .276^{**}$ และ $r = .286^{**}$, $p < 0.01$ ตามลำดับ) ในขณะที่การใช้กุ๊กกิลคลาสรูมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนของผู้สอน ($r = .275^{**}$, $p < 0.01$) และสัมพันธ์กับความคิดเห็นของผู้สอนที่ว่า การใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ทำให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษง่ายขึ้น ($r = .253^*$, $p < 0.05$) นอกจากนี้ ผลวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนต่อหนึ่งวิชาและเหตุผลในการใช้ของผู้สอนพบว่าปริมาณการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนต่อหนึ่งวิชาของผู้สอนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกกับความต้องการสร้างความคุ้นเคยในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ให้กับผู้เรียน ($r = .203^*$, $p < 0.05$) แต่เป็นเพียงความสัมพันธ์ในระดับต่ำ หมายความว่าจำนวนครั้งในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนในการสอนภาษาอังกฤษแต่ละวิชามาจากความต้องการสร้างความคุ้นเคยในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์นั้นๆ ให้กับผู้เรียน ในขณะที่ปริมาณการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงลบกับเหตุผลที่ผู้สอนใช้เพราะคิดว่าผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษ ($r = -.227^*$, $p < 0.05$) กล่าวคือ

การนำโปรแกรม/สื่อออนไลน์มาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในปริมาณมากหรือน้อยของผู้สอนไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น

จากข้อมูลที่น่าเสนอข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอน ภาษาอังกฤษ การเข้าร่วมอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียน วิชาภาษาอังกฤษที่สอน โปรแกรม/สื่อออนไลน์ที่ใช้ส่วนใหญ่ (ยกเว้นกูเกิ้ลคลาสรูม) ไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ ผลความสัมพันธ์ดังกล่าวยังเป็นเพียงการนำเสนอในด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้สอน ซึ่งยังไม่ครอบคลุมการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ที่ประกอบด้วยมิติเทคโนโลยี สติปัญญา และจริยธรรม ดังนั้นข้อมูลที่จะนำเสนอต่อไปในตารางที่ 2 – 6 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมของการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนในภาพรวมและรายมิติ

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การอบรม/สัมมนา ระยะ เวลาในการเข้าร่วมอบรม/สัมมนา และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ปัจจัย (ประสบการณ์)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สติปัญญา	จริยธรรม	ภาพรวม
การสอนภาษาอังกฤษ	-0.165	.080	.102	.075
การอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียน	.182	.136	.112	.103
- จำนวนวัน	.155	.068	.024	.104
- จำนวนชั่วโมง	-0.347	.129	.274	.017

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) r = -.10 - .29 (ต่ำ), r = -.30 - .49 (ปานกลาง), r = .50 - 1.0 (สูง)

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นโดยภาพรวมว่าประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การเข้าร่วมอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียน และระยะเวลาทั้งจำนวนวันและชั่วโมงในการเข้าร่วมอบรม/สัมมนาไม่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน ($r = .075$ $r = .103$ $r = .104$ และ $r = .017$ ตามลำดับ) ซึ่งผลความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันที่พบว่าประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษและการเข้าร่วมอบรม/สัมมนาของผู้สอนไม่มีอิทธิพลต่อปริมาณการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอน ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การเข้าอบรม/สัมมนา หรือระยะเวลาในการเข้าอบรม/สัมมนาต่างก็ไม่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอน

ตารางที่ 3 นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างการสอนภาษาอังกฤษรายวิชาต่างๆ และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษต่างๆ และการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ปัจจัย (วิชาภาษาอังกฤษที่สอน)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สติปัญญา	จริยธรรม	ภาพรวม
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (การฟัง)	.095	.197*	-.067	.142
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (การพูด)	.104	.160	-.049	.118
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (การอ่าน)	.152	.040	.056	.087
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (การเขียน)	.085	-.037	-.016	.025
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (ไวยากรณ์)	.037	.138	.092	.167
ภาษาอังกฤษเลือก (การฟัง)	-.002	.012	.007	.040
ภาษาอังกฤษเลือก (การพูด)	.107	.066	.059	.132
ภาษาอังกฤษเลือก (การอ่าน)	.198*	.123	.049	.110
ภาษาอังกฤษเลือก (การเขียน)	.042	.180	.066	.134
ภาษาอังกฤษเลือก (ไวยากรณ์)	-.140	.028	-.112	-.054

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) $r = -.10 - .29$ (ต่ำ), $r = -.30 - .49$ (ปานกลาง), $r = .50 - 1.0$ (สูง)

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าในภาพรวมของการสอนทั้งวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาอังกฤษเลือกไม่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ กล่าวคือรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาอังกฤษเลือกทุกทักษะ (การฟัง พูด อ่าน เขียน และ ไวยากรณ์) ไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้สอน แต่หากพิจารณาเป็นรายมิติพบว่าการสอนวิชาการฟังภาษาอังกฤษพื้นฐานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสอนมิติด้านสติปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระดับต่ำ ($r = .197^*$, $p < 0.05$) และการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาเลือกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสอนมิติด้านเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระดับต่ำเช่นกัน ($r = .198^*$, $p < 0.05$) ข้อค้นพบนี้บ่งชี้ให้เห็นว่าการสอนวิชาการฟังภาษาอังกฤษพื้นฐานเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้สอนบูรณาการมิติสติปัญญาหรือทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน ส่วนการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษเลือกเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยีในการสอน

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อการเรียนการสอนของผู้สอนและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อการเรียนการสอนของผู้สอนและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ

ปัจจัย (สื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สติปัญญา	จริยธรรม	ภาพรวม
สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร	.155	.088	.060	.048
สื่อออนไลน์ เช่น ยูทูป เว็บไซต์ต่างประเทศ	.060	.066	.136	.111
หนังสือจากสำนักพิมพ์ต่างๆ	.027	-.016	-.014	-.050
หนังสือหรือตำราที่ตนเอง	.204*	.061	.024	.095

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) $r = -.10 - .29$ (ต่ำ), $r = -.30 - .49$ (ปานกลาง), $r = .50 - 1.0$ (สูง)

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นโดยภาพรวมว่าการใช้สื่อการเรียนการสอนของผู้สอนไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน แต่เมื่อพิจารณาการใช้สื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภทจะพบว่า การใช้หนังสือหรือตำราที่ผู้สอนแต่งเองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการสอนมิติด้านเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .204^*$, $p < 0.05$) ผลความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถบ่งชี้ได้ว่าการใช้หนังสือหรือตำราที่ผู้สอนแต่งเองเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้สอนบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยีหรือทักษะทางเทคโนโลยีในการสอน แต่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับต่ำเท่านั้น

ตารางที่ 5 นำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์แต่ละประเภทและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์แต่ละประเภทและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ปัจจัย (การใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ และประเภทที่ใช้)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สติปัญญา	จริยธรรม	ภาพรวม
1. การใช้โปรแกรมออนไลน์หรือสื่อออนไลน์ในห้องเรียน	.321**	.031	.057	.075
2. โปรแกรมและสื่อออนไลน์ที่ใช้ในห้องเรียน				
2.1 Google classroom (drive, docs, and sheets)	.424**	.021	.122	.051
2.2 CNN learning resources	.221*	.141	.110	.095
2.3 Edmodo	.274**	.088	.033	.052
2.4 Webquest	.202*	.003	.085	.025
2.5 LMS	.238*	-.249*	-.316**	-.234*
2.6 YouTube	-.172	-.066	-.083	-.133

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) $r = -.10 - .29$ (ต่ำ), $r = -.30 - .49$ (ปานกลาง), $r = .50 - 1.0$ (สูง)

ข้อมูลจากตารางที่ 5 สะท้อนให้เห็นถึงการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ในห้องเรียนของผู้สอนภาษาอังกฤษในภาพรวมว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r = .321^{**}$, $p < 0.01$) หมายความว่า การนำโปรแกรม/สื่อออนไลน์มาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนมีอิทธิพลระดับปานกลางต่อการบูรณาการทักษะทางเทคโนโลยีให้กับผู้เรียน เมื่อพิจารณาโปรแกรมและสื่อออนไลน์แต่ละประเภทที่ผู้สอนใช้ส่วนใหญ่ทั้ง 6 ประเภทในภาพรวมพบว่าการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ ในขณะที่การใช้โปรแกรมแอลเอ็มเอสมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับต่ำกับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ แต่เป็นความสัมพันธ์ในเชิงลบ ($r = -.234^*$, $p < 0.01$) กล่าวคือ ถึงแม้จะมีการใช้โปรแกรมแอลเอ็มเอสในปริมาณมากแต่การใช้นั้นไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอน

เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติพบว่าการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ต่างๆ ของผู้สอน ได้แก่ คุกกี้คลาสรูม คลังสื่อการเรียนรู้ซีเอ็นเอ็น เอ็ดโมโด เว็บควอส และแอลเอ็มเอส มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกกับการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและระดับต่ำ ($r = .424^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .221^*$, $p < 0.05$ และ $r = .274^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .202^*$, $p < 0.05$ และ $r = .238^*$, $p < 0.05$ ตามลำดับ) สำหรับมิติด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรมพบว่า การใช้แอลเอ็มเอสมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงลบกับการบูรณาการมิติด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรม และอยู่ในระดับต่ำ ($r = -.249^*$, $p < 0.05$, $r = -.316^{**}$ ตามลำดับ) ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นว่าการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ต่างๆ ของผู้สอนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะทางเทคโนโลยีในการสอนเป็นส่วนใหญ่มากกว่าทักษะทางด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรม

ตารางที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลของการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษและการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

ปัจจัย (เหตุผล)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)			
	เทคโนโลยี	สติปัญญา	จริยธรรม	ภาพรวม
เป็นความต้องการของผู้เรียน	.296**	.057	-.079	.041
สร้างความคุ้นเคยในการใช้ให้กับผู้เรียน	.291**	.045	.041	.087
มีความมั่นใจในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์	.258*	-.018	-.011	.037
พัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของผู้เรียน	.109	.043	-.009	.019
สร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน	.105	.113	.116	.113
ความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์	.152	.289**	.220*	.254*
การจัดการเรียนการสอนง่ายขึ้น	.039	.002	.131	.010
นโยบายขององค์กร	-.017	.117	-.003	.057
ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษ	.081	.052	-.106	-.034

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 2. ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. r หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ตามวิธีของโคเฮน (Cohen, 1988) $r = -.10 - .29$ (ต่ำ), $r = -.30 - .49$ (ปานกลาง), $r = .50 - 1.0$ (สูง)

ข้อมูลจากตารางที่ 6 ในภาพรวมแสดงให้เห็นว่าความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งดูได้จากค่าความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกแต่เป็นเพียงความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .254^*$, $p < 0.01$) ในขณะที่เหตุผลอื่นๆ ในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนไม่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติพบว่าในด้านเทคโนโลยีมีเหตุผล 3 ประการที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกกับการบูรณาการทักษะทางเทคโนโลยี กล่าวคือเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนบูรณาการทักษะทางเทคโนโลยีให้กับผู้เรียนเมื่อใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอน ได้แก่ ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ ผู้สอนต้องการสร้างความคุ้นเคยในการใช้โปรแกรม/สื่อ

ออนไลน์ให้กับผู้เรียน และผู้สอนมีความมั่นใจในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ ($r = .296^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .291^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .258^*$, $p < 0.05$ ตามลำดับ) สำหรับมิติด้านสติปัญญาและมิติด้านจริยธรรมพบว่าความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนเพียงปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการบูรณาการด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรมในการสอน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวกและอยู่ในระดับต่ำ ($r = .289^{**}$, $p < 0.01$ และ $r = .220^*$, $p < 0.05$) จากผลความสัมพันธ์ดังกล่าวบ่งชี้ว่าผู้สอนที่มีความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์เท่ากันที่เป็นปัจจัยทำให้ผู้สอนบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์

สรุปและอภิปรายผล

ผลวิจัยในภาพรวมพบว่าปัจจัยหลักที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์คือความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ของผู้สอน ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา วิชาภาษาอังกฤษที่สอน และสื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ รวมถึงการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ ของผู้สอนล้วนไม่ใช่ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์หรือทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง นอกจากนี้ยังพบว่าในบรรดามิติทั้งสามของทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ การใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ ของผู้สอนมีความสัมพันธ์กับการสอนมิติด้านเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีมิติเทคโนโลยีในกรอบแนวคิดความสามารถทางดิจิทัลของ Calvani et al (2009) คือทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ และความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลออนไลน์และการเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่กำลังใช้งานไปยังฐานข้อมูลอื่นๆ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการนำโปรแกรม/สื่อออนไลน์ต่างๆ ได้แก่ Google classroom CNN learning resources Edmodo Webquest และ LMS มาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้แนะนำการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทางออนไลน์และการเข้าใช้โปรแกรมออนไลน์รวมถึงวิธีการใช้ฟังก์ชันต่างๆ อีกทั้งผู้สอนอาจต้องการสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนผ่านการใช้โปรแกรมหรือสื่อออนไลน์ ดังผลการสำรวจของ Woradee and Laohawiriyanon (2018) ที่พบว่าผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยในภาคใต้สอนการเข้าใช้โปรแกรมออนไลน์ต่างๆ เช่น Google classroom และ LMS และการเข้าดูประกาศหรือกิจกรรมที่ผู้สอนโพสต์ในโปรแกรมออนไลน์เป็นบางครั้ง นอกจากนี้ Gruba (2006) พบว่าผู้สอน

ภาษาส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องเรียนภาษาที่สองเพื่อจูงใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ต่างๆ ของผู้สอนมีความสัมพันธ์กับการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยีมากกว่าด้านอื่นๆ จึงอาจมาจากเหตุผลสองประการดังกล่าว

ข้อค้นพบหลักของงานวิจัยนี้ที่ว่าความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ของผู้สอนมีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ Shin and Son (2007) ที่พบว่าความชอบส่วนตัวในการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาชาวเกาหลีเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้สอนประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ในขณะที่งานวิจัยนี้ค้นพบว่าประสบการณ์การเข้าร่วมอบรม/สัมมนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษ แต่งานวิจัยในประเทศไต้หวันของ Chen (2008) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศกลับพบว่าการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนชาวไต้หวันเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในการเข้าร่วมอบรมด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้สอน และยังพบอีกว่าผู้สอนที่มีระดับความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสูงกว่าผู้สอนที่ไม่เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีจะสามารถใช้เทคโนโลยีสำหรับการสืบค้นแหล่งข้อมูลและการคัดเลือกข้อมูลไปใช้ได้ดีกว่า

สำหรับการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษต่างๆ เช่น การฟัง พูด อ่าน เขียน และไวยากรณ์ทั้งที่เป็นวิชาพื้นฐานและวิชาเลือกในงานวิจัยนี้พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในภาพรวม แต่ในรายมิตกลับพบว่าการสอนวิชาการฟังภาษาอังกฤษพื้นฐานเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้สอนบูรณาการมิติด้านสติปัญญาในการสอน ซึ่งมีมิติด้านสติปัญญาในกรอบแนวคิดความสามารถทางดิจิทัลหมายถึงความสามารถในการใช้สติปัญญาเพื่อการคิดวิเคราะห์ แยกแยะ การประเมินค่าข้อมูลสารสนเทศ ว่าสิ่งใดจริงและเท็จ การสรุปและจับใจความสำคัญ และการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยความเข้าใจของตนเอง (Calvali et al, 2009) ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ Chen (2008) ที่พบว่าผู้สอนชาวไต้หวันส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียนจากสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ต่างๆ และต้องการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนเช่นกัน ซึ่งทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นทักษะที่เกิดขึ้นจากการคิดวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลความรู้จนกระทั่งตกผลึกทางความคิดด้วยตนเอง

ในส่วนของการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษเลือกพบว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบูรณาการมิติด้านเทคโนโลยี ซึ่งมีงานวิจัยที่พบว่าการสอนวิชาการวิธีการอ่านภาษาอังกฤษ (English reading strategies) สามารถบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในมิติด้านเทคโนโลยีและด้านสติปัญญาได้ ดังตัวอย่างในงานวิจัยของ Sawatdeenarunat (2014) ที่ทดสอบความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของนักศึกษาชาวไทย ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนในสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 52 คน โดยการให้ทำแบบทดสอบการอ่านทางออนไลน์ที่ต้องใช้ความคิดและแก้ไขการใช้คำค้นในการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ สุ่มเข้าถึงลิงก์ต่างๆ ประเมินความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์คร่าวๆ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบเบื้องต้น เช่น รูปภาพ สัญลักษณ์ ข้อมูลที่เป็นตัวเลข ลิงก์ภายใน ลิงก์ภายนอก ชื่อผู้แต่ง องค์กรที่เผยแพร่ข้อมูล และอ่านข้อมูลย่อหน้าแรกแล้วจึงเปรียบเทียบกับเว็บไซต์อื่นๆ เมื่อเลือกเว็บไซต์แล้วให้นำข้อมูลมาเขียนเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของตัวเอง โดยผลการศึกษาพบว่านักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการสืบค้นและการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการผ่านการค้นหาแหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (search engines) จากการใช้เวลาสืบค้นและคัดเลือกข้อมูลเพื่อการตอบแบบทดสอบดังกล่าว และนักศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้ด้วยตนเองแต่ยังประสบปัญหาในการประเมินความน่าเชื่อถือและความแม่นยำของข้อมูลเมื่อต้องคัดเลือกข้อมูลไปใช้ให้ตรงตามความต้องการ

นอกจากนี้ Harris (2015) ได้ให้ข้อเสนอแนะในบทความวิชาการไว้ว่าครูสามารถผนวกทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานในวิชาการฟังภาษาอังกฤษ โดยการสอนฟังเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ การจับใจความสำคัญ การอนุมาน และกลวิธีในการจดบันทึกผ่านการประยุกต์ใช้ยู่ทูปในการสอนเพื่อฝึกฝนผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐาน และทักษะนี้จะเป็นรากฐานสำหรับผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์เพื่อสามารถรู้เท่าทันข้อมูลในออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณได้มากยิ่งขึ้น

การทำงานวิจัยนี้พบว่าปริมาณในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความต้องการสร้างความคุ้นเคยในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์ให้กับผู้เรียนมากกว่าการได้ฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน อาจเป็นเพราะว่าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้การใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์เพื่อค้นคว้าหาความรู้หรือทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษทางออนไลน์ได้เองจากในห้องเรียนเพื่อนำไปสู่การฝึกฝนทักษะทางภาษาอังกฤษด้วยตนเองผ่านการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์นอกห้องเรียน จากงานวิจัยที่ผ่านมาในต่างประเทศพบว่าความสามารถทางเทคโนโลยีสามารถส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์ทางออนไลน์

เพราะการอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์ทางออนไลน์ต้องการความสามารถสองประการคือทักษะทางเทคโนโลยีและกลวิธีการอ่านแบบดั้งเดิม (traditional reading strategies) เช่น การอ่านจับใจความและสรุปประเด็น (Karchmer, 2001; Leu et al., 2004; Liu & Ko, 2016; Schmar-Dobler, 2003)

การสอนเพื่อก่อให้เกิดทักษะทางสติปัญญาหรือทักษะการอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์ทางออนไลน์นั้น ความเป็นมืออาชีพของผู้สอนทั้งในด้านความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและด้านการประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะความชอบส่วนตัวในการใช้โปรแกรม/สื่อออนไลน์เพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอ เนื่องจากความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในระดับต่ำของผู้สอนส่งผลต่อการสอนทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในระดับต่ำด้วยเช่นกัน ทั้งรูปแบบการสอนที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ (Ladbrook & Probert, 2011) ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ Karpati (2011) ที่พบว่าถึงแม้ว่าผู้สอนชาวรัสเซียรุ่นใหม่จะเติบโตมาในยุคดิจิทัลแต่ไม่ได้หมายความว่าผู้สอนเหล่านี้จะสามารถรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการศึกษาได้ดี รวมถึงมีจริยธรรมในการใช้สื่อและสารสนเทศออนไลน์เสมอไป

นอกจากผู้สอนรุ่นใหม่จะเป็นผู้ที่เติบโตมาในยุคดิจิทัลแล้ว ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่เติบโตในสภาพแวดล้อมที่สามารถเข้าถึงคลังข้อมูลออนไลน์ได้ง่ายกว่ายุคของสื่อสิ่งพิมพ์มีความชื่นชอบเทคโนโลยีและการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวัน การเรียน และการทำงาน แต่ผู้เรียนยังขาดความตระหนักถึงการพิจารณาความน่าเชื่อถือและความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลออนไลน์ (Karpati, 2011; Sawatdeenarunat, 2014) ซึ่งทักษะทางสติปัญญาหรือความสามารถในการคิดวิเคราะห์ไม่ใช่ทักษะที่สามารถเรียนรู้ได้เองตามธรรมชาติ (Tour, 2012) ดังนั้น ผู้สอนหรือผู้ให้การศึกษาก็มีบทบาทสำคัญในการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ร่วมกับทักษะสำคัญต่างๆ เช่น ทักษะทางภาษาอังกฤษ ผู้สอนจึงควรมีความตื่นตัวตลอดเวลาในการพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษารวมถึงจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตลอดจนควรติดตามนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ ที่ใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อพัฒนากลวิธีการสอนให้รับกับยุคสมัยที่ก้าวไกลกว่าเดิม นอกจากนี้ บทบาทของผู้สอนยังต้องเปลี่ยนไปจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้กลายเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และคิดวิเคราะห์ได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา (Harris, 2015) ถ้า

ผู้สอนมีความเป็นมืออาชีพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในเบื้องต้นแล้วนั้นจะยิ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ให้กับผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาในครั้งนี้กล่าวได้ว่าผู้สอนภาษาอังกฤษเกือบทั้งหมดประยุกต์ใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ ในการสอน แต่ยังเป็นการใช้ที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการด้านเทคโนโลยีมากกว่าด้านสติปัญญาและจริยธรรม คือการสอนการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ และวิธีการใช้ฟังก์ชันต่างๆ ของโปรแกรมออนไลน์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าผู้สอนอาจต้องพัฒนาความเป็นมืออาชีพเพิ่มขึ้นด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบูรณาการกับการสอน และการอ่านเพื่อวิเคราะห์ทางออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ให้กับผู้เรียน โดยอาจเริ่มจากการมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสอนก่อนการฝึกฝนอบรม จนเกิดความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1 วิธีการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ในการสอนภาษาอังกฤษมีหลากหลายวิธี เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอนที่บูรณาการหลักสูตรภายใต้หัวข้อเดียว (Thematic units) การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ซึ่งครูสามารถใช้เทคนิคการสอนดังกล่าวนี้ผ่านการใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี เช่น ให้ผู้เรียนทำโครงงานกลุ่มในรูปของสารคดีสั้น โดยมีกระบวนการสอนให้ผู้เรียนได้ช่วยกันสืบค้นและประเมินค่าข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและถูกต้องจากอินเทอร์เน็ตตลอดจนคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น จนกระทั่งสามารถสังเคราะห์เป็นข้อมูลของตนเองได้ หน้าที่ของผู้สอนคือเสนอแนะกลวิธีประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลให้ ดังนี้ 1. ข้อมูลมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนหรือไม่ 2. ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียนหรือไม่ 3. ข้อมูลที่สืบค้นได้มาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือหรือไม่ 4. ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด และ 5. ข้อมูลมีการนำเสนออย่างไร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนของผู้สอนโดยการสังเกตการณ์ห้องเรียน เพื่อให้เห็นกระบวนการสอนจริงว่าผู้สอนมีการบูรณาการทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ผ่านการใช้โปรแกรมและสื่อออนไลน์มากน้อยเพียงใด และอย่างไร

2.2 ควรสำรวจทัศนคติของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศออนไลน์ของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- จักรพงษ์ สุวรรณรัมย์. (2552). อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอนของครูผู้สอน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 20(3), 79-90.
- โชติมาพร ไชยสิทธิ์. (2555). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สอนอย่างไรให้เกิดผลกับผู้เรียน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2560). ครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, 7(2), 14-29.
- นนท์ชนิตร์ อาชวพร และอวยพร เรืองตระกูล. (2558). อัตลักษณ์ครูเชิงสร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับศตวรรษที่ 21 ของนิสิตนักศึกษาครู: การประเมินความต้องการจำเป็น. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 10(4), 125-138.
- นุสรรา ประเสริฐศรี และนवल แก่นบุปผา. (2556). ระดับการใช้และอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของอาจารย์พยาบาลเพื่อจัดการเรียนการสอน. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 23(2), 55-64.
- พิศุทธิภา เมธิกุล และวิชุดา กิจธรรรม. (2559). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลและพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนของนักศึกษาวิชาชีพรู. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 10(2), 11-17.
- ภัทร์สินี แสนสำแดง. (2557). ทักษะการรู้เท่าทันสื่อมวลชนและสื่อสมัยใหม่ของวัยรุ่นในจังหวัดสกลนคร. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 6(12), 47-58.
- ภาสกร เรืองรอง, ประหยัด จิระวงษ์, วณิชชา แม่นยำ, วิลาวัลย์ สมยาโรน, ศรีนยู หมื่นเดช, และชไมพร ศรีสุราช. (2557). เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 5(ฉบับพิเศษ), 195-207.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*, 1(2), 3-14.
- สุพิศ ศิริรัตน์, ชูติมา สัจจานนท์, และพวา พันธุ์เมฆา. (2555). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะ

ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. *บรรณศาสตร์ มศว*, 5(1), 26-38.

สุพิศ บายคายคม (2550) *การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา*.

(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบาย*

การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.

หฤทัย อรุณศิริ. (2557). ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*,

3(2), 43-51.

อังคณา แวซอหะ และสุธาทิพย์ เกียรติวาณิช. (2553). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

อิมจิต เลิศพงษ์สมบัติ, ฤทัยชนนี สิทธิชัย, ชุมจิตต์ แซ่ฉั่น, และฐะปะนีย์ เทพญา. (2559). พฤติกรรมการรู้

สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*,

27(2), 82-97.

อุราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ, นพมาศ ปลัดทอง, และอังคณา ศิริอำพันธ์กุล. (2559). การรู้เท่าทันสื่อ: ประโยชน์และการ

นำไปใช้ กรณีศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 8(2), 183-195.

Calvani, A., Fini, A., & Ranieri, M. (2009). Assessing digital competence in secondary education.

Issues, models and instruments. *Issues in information and media literacy: education, practice and pedagogy*, 153-172.

Chen, Y. (2008). Factors affecting the integration of information and communications technology in teaching English in Taiwan. *Asian EFL Journal*, 28(1), 1-44.

Gruba, P. (2006). Playing the videotext: A media literacy perspective on video-mediated L2

listening. *Language Learning & Technology*, 10(2), 77-92.

- Harris, K. (2015). Integrating digital literacy into English language instruction: Issue brief.
- Hutchison, A., & Reinking, D. (2011). Teachers' perceptions of integrating information and communication technologies into literacy instruction: A national survey in the United States. *Reading Research Quarterly, 46*(4), 312-333.
- Karchmer, R. A. (2001). The journey ahead: Thirteen teachers report how the internet influences literacy and literacy instruction in their K-12 classrooms. *Reading Research Quarterly, 36*(4), 442-466.
- Karpati, A. (2011). Digital literacy in education. *UNESCO Institute for Information Technologies in Education*. Retrieved from <http://www.iite.unesco.org/publications/3214688>.
- Ladbrook, J., & Probert, E. (2011). Information skills and critical literacy: Where are our digikids at with online searching and are their teachers helping?. *Australasian Journal of Educational Technology, 27*(1), 105-121.
- Leu, D. J., Kinzer, C. K., Coiro, J. L., & Cammack, D. W. (2004). Toward a theory of new literacies emerging from the internet and other information and communication technologies. *Theoretical models and processes of reading, 5*(1), 1570-1613.
- Liddicoat, A. J., & Scarino, A. (2013). *Intercultural language teaching and learning*. John Wiley & Sons.
- Liu, I. F., & Ko, H. W. (2016). *The relationship among ICT skills, traditional reading skills and online reading ability*. Paper presented at the meeting of 13th International conference on cognition and exploratory learning in digital age, International Association for Development of the Information Society, Mannheim, Germany.
- Li, Y., & Ranieri, M. (2010). Are 'digital natives' really digitally competent? – A study on Chinese teenagers. *British Journal of Educational Technology, 41*(6), 1029-1042.

doi:10.1111/j.1467-8535.2009.01053.x

- Moore-Hayes, C. (2011). Technology integration preparedness and its influence on teacher-
efficacy. *Canadian Journal of Learning and Technology*, 37(3), 1-15.
- Park, B. (2003). *Faculty adoption and utilization of web-assisted instruction (WAI) in higher
education: Structural equation modeling (SEM)*. Florida State University Libraries, 1-114.
(Doctoral dissertation, Florida State University, United States of America).
- Reinhardt, J., & Isbell, K. (2002). Building web literacy skills. *The Reading Matrix*, 2(2), 1-18.
- Sawatdeenarunat, S. (2014). *Conceptualising online literacies- An investigation into Thai EFL
students' web-based research practices* (Doctoral dissertation, University of Technology,
Sydney, Australia).
- Samual, R., & Bakar, Z. (2006). The utilization and integration of ICT tools in promoting English
language teaching and learning: Reflections from English option teachers in Kuala Langat
District, Malaysia. *International Journal of Education and Development using ICT*, 2(2), 4-
14.
- Schmar-Dobler, E. (2003). Reading on the internet: The link between literacy and technology.
Journal of adolescent & adult literacy, 47(1), 80-85.
- Shetzer, H., & Warschauer, M. (2000). An electronic literacy approach to network-based language
teaching. *Network-based language teaching: Concepts and practice*, 3(5), 171-185.
- Shin, H. J., & Son, J. B. (2007). EFL teachers' perceptions and perspectives on internet-assisted
language teaching. *Computer-Assisted Language Learning Electronic Journal (CALL-
EJ)*, 8(2), 1-13.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. San Francisco, CA:
Jossey-Bass.

- Tour, E. (2012). Language and literacy. In Philip Wing Keung Chan (Ed.), *Asia Pacific Education: Diversity, Challenges and Changes*. (pp. 142-153). Australia: Monash University Publishing.
- Woradee, P., & Laohawiriyanon, C. (2018, July). *Integration of online literacies in English teaching in Southern Thai universities*. Paper presented at the meeting of 3rd international conference on language, literature, and cultural, Burapha University, Pattaya, Chon Buri, Thailand.
- Yükselir, C. (2016). English foreign language (EFL) instructors' and teachers' perceptions towards the integration of internet-assisted language teaching (IALT) into EFL instruction. *Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science*, 9(1), 23-30.

